The Hon'ble Chief Minister may please commence his reply.

BUDGET ESTIMATES FOR 1966-67—DEMANDS FOR GRANTS

DEMANDS NOS: 20, 38 AND 51 (*contd.*)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ :—ಸ್ವಾಮಿ, ವ್ಯವಸಾಯದ ವಿಚಾರವಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯಮುಂದಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಕೋರಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಟೀಕೆಗಳ ಅಭಾವ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದು ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರ. ಸಭಾಪತಿಗಳು ಅಪ್ಪಣೆಕೊಡಿಸಿದಂತೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಮುನ್ನಡೆ ಹಿಂದೆ ಎಂದೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ, ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಹಳ ಕೊರತೆಗಳು ಇವೆ. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಳೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 250ರಿಂದ 300 ಇಂಚಿನವರೆಗೂ ಮಳೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಮಳೆಯ ಅಭಾವಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 10—12 ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಒಳಗಾಗುತ್ತವೆ. ಆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಹಾಗಾಗಿವೆ; ನಿಜ. ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಭೂಮಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಮಳೆಯ ಅಭಾವದಿಂದ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಗಳು ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ಷಾಮದ ಬಾಧೆಗೆ ಈಡಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅನೇಕಸಾರಿ ತಲೆದೋರುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ. ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಇತ್ತು. ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಕೆರೆಗಳು ಸುಮಾರು 28 ಸಾವಿರ, 30 ಸಾವಿರ ಇವೆ. ಆದರೆ ಆ ಕೆರೆಗಳಿಂದ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಒಟ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ 4 ಕೋಟಿ 65 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಜಮೀನು 289 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 15 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದರಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಬಾಕಿ 2 ಕೋಟಿ 75 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ನಾವು ಸಾಕಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಅಕ್ಕಿಯ ಕೊರತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟು ಈಗಿನ ಹೊಸ ಮೈಸೂರಿನ ಆಹಾರದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಇರುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ 3½ ಲಕ್ಷ ಅಥವಾ 4 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಾವು 3 ನೆಯವರೋ ಅಥವಾ 4 ನೆಯವರೋ ಆಗುತ್ತೇವೆ. ಎಣ್ಣೆ ಬೀಜದ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ 3 ಅಥವಾ 4 ನೆಯವರು ಆಗುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ನೆಲ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗ ಮಳೆಯ ನೀರಿನ ಆಶ್ರಯದಿಂದಲೇ ವ್ಯವಸಾಯಮಾಡಿ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 9ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶ ಇದೆ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹರಿಯತಕ್ಕ ನದಿಗಳು ಮತ್ತು ಹೊಳೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ಅಭಾವ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿಬೆಳೆಯು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 20-25 ಹತ್ತಿಯ ಗಿರಣಿಗಳು ಇವೆ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇನೂ 25 ಗಿರಣಿಗಳು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಈ ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಈಗ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಳೆಯ ಅಭಾವ ಬೇರೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 1 ಅಥವಾ 2ರಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶ ಮಾತ್ರ ನೀರಾವರಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಉಳಿದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಳೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಳೆಯ ಅಭಾವ ಮತ್ತು ಹಣದ ಅಭಾವದಿಂದ ಆಹಾರದ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟೆ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಎಣ್ಣೆ ಬೀಜವನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಆಹಾರದ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. 1961 ಮತ್ತು 1962ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 39 ಲಕ್ಷ ಟ್ರಿಲ್ಲರೆ ಟನ್ ಆಹಾರ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿದೆ. 1965-66ರಲ್ಲಿ 46 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟೆ ಆಹಾರ ನಮಗೆ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಆಹಾರ ಕೊರತೆಯುಂಟಾಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ನೀಗಿಸಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಸಾಕಷ್ಟು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈಗ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಆಗತ್ಯ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿವಸವೂ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಮತ್ತು ಉಪಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸುರಿಮಳೆ ಆಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೂಡಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ

ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಮೇಜರ್, ಮೀಡಿಯಂ ಮತ್ತು ಮೈನರ್ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರವನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 5__6 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಈ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿದೆ. ಬೇರೆ ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಇಂಥಾ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಾಕಷ್ಟು ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಗೊತ್ತಿದೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ. ಮಳೆಯ ಅಭಾವ ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್‌ಸರ್‌ವೇಷನ್ ಮತ್ತು ಕಾಂಟೂರ್ ಬಂಡಿಂಗ್ ಕೆಲಸ ಈ ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 80 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ 30 ಸಾವಿರ ಬಾವಿಗಳು ಆಗಿವೆ. ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗಸತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಬಾವಿಯನ್ನು ತೆಗೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಜನಗಳು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರಿಗೆ ಬಡವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಹಾಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುವುದು ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತು ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೂ ಸಹ ರೈತರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಹಾಯ ದೊರೆಯಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಹಣದ ಅಭಾವ ಕೂಡ ಇದೆ. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳವರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಆಗಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ, 1966-67ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮೂಲಕ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಸಾಲದು 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಯಾಯ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮುಂದೆ ಬಂದು ನಮಗೆ 100 ಬಾವಿಗಳಾಗಬೇಕು, 200 ಬಾವಿಗಳಾಗಬೇಕು, 300 ಬಾವಿಗಳಾಗಬೇಕು, ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಇಷ್ಟ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರತಿಬಂಧಕಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಅನೇಕಸಲ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಮುಂತಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಎಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಾಲಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಶೇಕಡಾ 7 ರೂಪಾಯಿ 7½ ರೂಪಾಯಿ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ತೆಗೆಯಬೇಕಾದ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಹಣಕ್ಕೆ ಬಹುಶಃ ಈಗ ಏನು ಬಡ್ಡಿ ದರ ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಬಡ್ಡಿ ದರ ಮೂರರಷ್ಟು ಇದ್ದುದು ಈಗ ಶೇಕಡಾ ಎಂಟಕ್ಕೆ ಏರಿದೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಶೇಕಡ ಮೂರು ಅಥವಾ ನಾಲ್ಕರಷ್ಟು ಸಬ್‌ಸಿಡಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಬಡ್ಡಿಯ ದರ ಅದಷ್ಟೂ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಜನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಕಾರವಾದೀತು. ಆದುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಬಡ್ಡಿ ದರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಈ ಸಭೆಯ ಮೂಲಕ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೊರಗಿನ ದೇಶಗಳೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಶೇಕಡಾ ಐವತ್ತರಷ್ಟು ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದಲೇ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾದರೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಬಡ ಜನರು ಕೃಷಿ ಮಾಡಲು ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಬಹುಶಃ ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡಾ 50ರಿಂದ 60ರಷ್ಟು ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದಲೇ ಇದೆ ಮತ್ತು ಉಳಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ವ್ಯವಸಾಯದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ತಾರತಮ್ಯ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಲು ಇದರ ಸಂಬಂಧವಾದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಗುವುದು ಕೂಡ ಅವಶ್ಯಕ. ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲಬೇಕು. ರಿಸವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಹಣದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಕೊಡುವಾಗ ಸುಲಭ ಬಡ್ಡಿ ದರದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಸಿಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವನು ಏನನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರೂ ಇದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಮಾತನ್ನೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕರು ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡಿನ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇವೊತ್ತು ರೈತರು ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದವರು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಲು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರೂ ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಹೇಳುವಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಮುಂದೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಇದು ಒಪ್ಪತಕ್ಕಂತಹ ಮಾತು. ಎಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕೆಲಸಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಅವರು ನೂತನ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ)

ಅನುಸರಿಸಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಭಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಮಾಲಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಧಾರಣೆಯೂ ಸಿಗುತ್ತಾ ಇದೆ, ಹಿಂದೆ ಎಂದೂ ಇಲ್ಲವ ಧಾರಣೆ ಈಗ ಸಿಗುತ್ತಿದೆ. ಧಾರಣೆ ಹೀಗೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತ ಹೋದರೂ ದವಸಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರಣ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವವನು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಧಾರಣೆ ದವಸಕ್ಕೆ ಸಿಗಬಹುದು ಎಂದು ಮತ್ತು ಈಗ ಮಾರಿದರೆ ಕಡಿಮೆ ಧಾರಣೆ ಇದೆ ಎಂದು ಮಾರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ನಾನಾ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಹವ್ಯಾಸ ಹೆಚ್ಚಿದೆ ವ್ಯಾಪಾರಗಾರರು ಇಂತಹ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇರುವಾಗ ರಾಷ್ಟ್ರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾಲನ್ನು ತೆಗೆದಿಟ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಸಿಗದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಬೆಳಸತಕ್ಕವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮುಂದೆ ದವಸ ಸಿಕ್ಕುತ್ತೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಭಯದಿಂದ ಅವರಲ್ಲಿರುವ ದವಸವನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಿಡದೆ ಬಚ್ಚಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮುಂದೆ ಒಳ್ಳೆ ಬೆಳೆ ಬಂದಾಗ ಮಾರಬಹುದು ಎಂದು ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸ್ಕೇರ್ಸಿಟಿಗಿಂತ ಸ್ಕೇರ್ ಎನ್ನುವುದು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಬಹುಶಃ ಮಳೆ ಅಭಾವದಿಂದ ನಾವು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ವಿಶೇಷ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಸರ್ವೇ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನೇ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಜನರು ಈ ಸಲ ಮಳೆ ಬರದೇ ಹೋದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ತೊಂದರೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ರೈತರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಊಟ ಮಾಡುವ ಜನರೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಒಂದು ವಿಚಾರ. ಎರಡನೇ ವಿಚಾರ ಪಾಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಜನಗಳ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇವೊತ್ತು ಊಟ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಮಾಣ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ 15—20 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಏನು ಇತ್ತೋ ಅದಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಇವೊತ್ತು ಜನ ತಿನ್ನತಕ್ಕ ಪ್ರಮಾಣ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತು 46 ಲಕ್ಷ ಟನ್ನುಗಳಷ್ಟು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕಡಿಮೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಭಾವನೆ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಬಡಜನ ಕೊಳ್ಳಲು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರದ ದವಸ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಕಡೆ ನೀರಾವರಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಬೇಕು, ಬೀಜಗಳನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಇನ್‌ಸೆಕ್ಟಿಸೈಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕ್ರಿಮಿ ಕೀಟಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅಲ್ಲದೆ ವಿದ್ಯಾವಂತರುಗಳು ಎಂದರೆ, ಸೊಫಿಸ್ಟಿಕೇಟೆಡ್ ಯಂಗ್ ಮೆನ್ ಎಂದರೆ, ಯುವಕರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಲು ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪವರು ಟಿಲ್ಲರುಗಳು ಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಿ ತರಿಸಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಂಚಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳೂ ಇಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಮಾತನಾಡಿದರೋ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಪವರು ಟಿಲ್ಲರುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ಮಾತು. ಒಂದು ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೇ ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಾರ್ಖಾನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದರಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 5,000 ಪವರು ಟಿಲ್ಲರುಗಳನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವಂತಹ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದು ಬಹುಶಃ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳೊಳಗಾಗಿ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಪವರು ಟಿಲ್ಲರುಗಳು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಸಂಭವ ಇದೆ. ಈಗ ಜಪಾನ್ ದೇಶದಿಂದ 175 ಪವರು ಟಿಲ್ಲರುಗಳನ್ನು ತರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ 200 ಬರುವುದರಲ್ಲಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಏನೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದೇ ಹೇಳುವ ಹವ್ಯಾಸ ತಪ್ಪಲಿಲ್ಲ.....

Sri SANJEEVANATH AIKALA (Surathkal).—Sir, I protest.....

Mr. SPEAKER.—Order, order.

Sri B. BHASKAR SHETTY.—Sir.....

[*Interruption*]

Mr. SPEAKER.—Order, order.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ :—ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ಹಾಗೆ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿ ಅವರು ಆನು ಕೂಲಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವರು ಮತ್ತು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವವರೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆಹಾರದ ದವಸ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ವಿರೋಧ ಮಾಡಬಾರದು.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—We are not getting our share.

Mr. SPEAKER.—Order, order.

Sri S. NIJALINGAPPA.—Sir, if my friends feel that this should get into the papers and they get some publicity, I have no objection.

ಈಗ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಪೈಕಿ ಅವರಿಗೆ ಸುಮಾರು 30__35 ಸಿಕ್ಕಿವೆ. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಜನ ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಎಲ್ಲರೂ ಪವರು ಟಿಲ್ಲರುಗಳು ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಗೆಹರಿಯಬೇಕಾದರೆ ನಮಗೆ 300__400 ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಈಗ ಬರುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ಹಂಚುತ್ತೇವೆ. ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಕೋರಿಕೆಗಳೇ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅವರುಗಳೂ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ 8__10 ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೂ ಕೊಡಬಹುದು. ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶ ಇದೆ. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ನಾವೇ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದು ಆವಶ್ಯಕ. ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಬೀಜ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೈ ಬ್ರಿಡ್ ಬೀಜ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ, ಶಕ್ತಿ ಬೀಜಗಳು, ಸಮ್ಮಿಶ್ರ ಬೀಜಗಳೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅಂತೂ ಇಂತಹ ಶಕ್ತಿಯುತವಾದ ಬೀಜ ಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶಬೇಕು. ಸಾಕಷ್ಟು ಸೀಮೆ ಗೊಬ್ಬರಬೇಕು. ಇದನ್ನೂ ತಯಾರುಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ. ಬೆಳಗೊಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಫರ್ಟಿಲೈಸರು ಕಂಪನಿ ಇದೆ. ಬಹುಶಃ ಇಲ್ಲಿ 25 ಅಥವಾ 30 ಸಾವಿರ ಟನ್ನುಗಳಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಬಹುದು. ನಮಗೆ ಸುಮಾರು 80 ಸಾವಿರ ಟನ್ನುಗಳಷ್ಟು ಗೊಬ್ಬರ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೇ ಇದೂ ಬಗೆ ಹರಿಯುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೆರಡು ಮೂರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಂಪನಿಗೆ ಲೆಸನ್ಸು ಸಿಗುವುದರಲ್ಲಿದೆ. ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಫರ್ಟಿಲೈಸರು ಕಾರ್ಖಾನೆ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಗಳೂ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ.

9-00 A.M.

ಮಂಗಳೂರಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಅಲ್ಲಿಯ ಸದಸ್ಯರಿಗಿಂತಲೂ ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿಮಾನ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಕೇಳದೇ ಹೋದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಫರ್ಟಿಲೈಸರ್ಸ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಆಗಬೇಕು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆ ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕ ರಿಫೈನರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಅದು ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳದೆ ಹೋದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಫರ್ಟಿಲೈಸರ್ಸ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಆಗತಕ್ಕ ಸೂಚನೆಗಳು ಇವೆ. ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೇ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಸೀಡ್‌ಫಾರಂಸ್. ಒಳ್ಳೆಯ ಬೀಜಗಳನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ. ಎರಡು ವರ್ಷದಿಂದ ಹೈ ಬ್ರಿಡ್ ಮೇಜ್, ಜೋಳ, ಹಾಗೂ ಸಜ್ಜೆ ಇವುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಒಂದು ಸಂತೋಷದ ಮಾತು ಏನೆಂದರೆ, ಈಸಲ 15__20 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು 10 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಜೋಳ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಜ್ಜೆ ಮತ್ತು ಮೆಕ್ಕೆ ಜೋಳ ಇವುಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ತುಂಗಭದ್ರಾ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ 5 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೀಡ್ ಫಾರಂ ಮಾಡಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಎರಡೂ ಸೇರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಿಂದ ಈ ಕಷ್ಟ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದು. ಎರಡು ವರ್ಷದ ನಂತರ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇನ್‌ಸೆಕ್ಟಿಸೈಡ್ಸ್ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಬೀಜಗಳಿಂದ ಆಗತಕ್ಕ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಅದನ್ನು ಹಾಕಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್‌ಸೆಕ್ಟಿಸೈಡ್ಸ್ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಕಾದಷ್ಟು ನೀರು ಗೊಬ್ಬರ ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕ ಇಂಥಾದ್ದು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಇರಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನೇನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ನಾವೇ ಮುಂದುವರಿದು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಬಾವಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ. ಭಾವಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಏನೆಂದರೆ, ದುಡ್ಡಿನ ಕೊರತೆ, ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಯಂತ್ರಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಶರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾದರೂ ಅದನ್ನು ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಾವಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಮಗೆ ಇಷ್ಟವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇದಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ಕೊರತೆ ಎಂದರೆ ತಂತಿಯ ಅಭಾವ. ತಂತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಬಹಳ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ)

ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ; ಅದನ್ನು ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟು ತಯಾರುಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು ಎಂದು ಅನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ಬಹುಶಃ ಸುಮಾರು 20 ಸಾವಿರ ಬಾವಿ ಆದೀತು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬೋರ್ಡಿನವರು ನಮಗೆ ಲೈನ್ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ತಂದುಕೊಟ್ಟರೆ ಲಕ್ಷ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ 10__15 ಸಾವಿರ ಬಾವಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಬಹುಶಃ 5ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಾವಿಗಳ ತೊಂದರೆ ಪೂರೈಸೀತು. ಅದೇ ರೀತಿ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ತೊಂದರೆ, ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಕಷ್ಟ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಈ 120 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು. ಅದೇ ರೀತಿ ನಾವೂ ಕೂಡ ಬರೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ನೆನ್ನೆತಾನೆ ಒಂದು ಕಾಗದ ಬಂದಿದೆ, ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ನಿಂದ, ಅವರು ಇದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾದ ಮಾತು ಆದರೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ, ಹಾಗೆ ಹೀಗೆ ಎಂತ ಹೇಳಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಅರ್ಥ ಬಹುಶಃ ಬಡ್ಡಿ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡದಿದ್ದರೂ ಈ ಸಾಲ ತೀರಿಸಲೇಬೇಕಾದೀತು ಎಂದು ಇರಬಹುದು. ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಹುದೋ ಏನೋ ಎಂಬ ಸೂಚನೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶ ಸರಾಸರಿ 9ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಮೆ ಇರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ನಮ್ಮ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಲೂ ಈ ಸಭೆಯ ಮೂಲಕ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. 120 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿನ ಈ ಕೃಷ್ಣಾನದಿ ಯೋಜನೆ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಅವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿದೆ. ಅನೇಕ ದೂರುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಸರಿಯೇ. ಈ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಏನೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ಹೀಗೆ ಎಂದು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಬಯ್ಯುವುದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ತಪ್ಪನ್ನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಹುಡುಕಬೇಕಲ್ಲಾ ! ಅದನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿ ಅದನ್ನೇ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು, ತಪ್ಪು ಏನೂ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೂ ಏನೋ ಒಂದು ಹೇಳುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಅದನ್ನು ಬೇಡ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಮಯ, ಸಂದರ್ಭ, ಯೋಗ್ಯತೆ, ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮಾಡಲಿ ಅಷ್ಟೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷಗಳು ಬೆಳೆಯಬೇಕು, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ (ತಿಪಟೂರು).__ಹಾಗಾದರೆ ಏನೂ ತಪ್ಪೇ ಇಲ್ಲ ಅನ್ನುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.__ಈ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕು. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ ಇದೆ ನ್ಯಾಯ ಇದೆ, ಒಳ್ಳೆಯದು ಇದೆ ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಂತೋಷವಾದೀತು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದು ಏನೇ ಆಗಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಎಲ್ಲಾ ಸರಿ. ನಾವು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಿದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ. ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇದೆ. ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರತಕ್ಕ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬಂದಿವೆ, ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಗೆಹರಿಸುವುದು ಸುಲಭವಾದ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಲ ಬೇಕು, ಶಕ್ತಿ ಬೇಕು ಮತ್ತು ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಸೌಲತ್ತುಗಳು ಬೇಕು. ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಬೇಕಾಗತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಂದೇ ಸಲ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ದಡ್ಡತನ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪವನ್ನು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೇಳುವುದು ಅವರ ದಡ್ಡತನ. ಅದುಹೋಗ ಬೇಕು ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಬೇಕು. ರೈತರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಸಲ್ಲಬೇಕು, ಹಾಗೆ ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದರೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಅಭಾವ ಪರಿಹಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಅಂಶ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಇದು ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿನ ಮಾತು. ನಾವು ಬೇರೆಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ಕೈ ಒಡ್ಡಿ ಭಿಕ್ಷೆಬೇಡಿ ಅನ್ನ ತರುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಇದು ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ನಿಲ್ಲಬೇಕಾದರೆ ರೈತನಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಬೇಕು. ಅವನಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಧಾರಣೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು. ಇದು ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಹೌದು ಅವನ ಉತ್ಪನ್ನ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅವನಿಗೆ ಅನುಕೂಲತೆಯೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಬೇಕು. ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಬೇಕು, ಶಕ್ತಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ತಾಕತ್ತು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಸಾಲವನ್ನು ತಂದು ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ರೈತನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೋ ಆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆ ರೈತನೂ ಸಹ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಕೆಲವು ಕಾಲವಾದರೂ ಅನುಕೂಲ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುವವರೆಗೆ ನಾನು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ, ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಡಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ಹಾಕತಕ್ಕ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕರಭಾರವನ್ನು ಹೊರುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ ಇದು ಹಿಂದೆ 20__30

ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ 100 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಣಕಾಸಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಎಲ್ಲ ಅನುಕೂಲಗಳೂ ಆಗಬೇಕು ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರೈತರೂ ಸಹ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಬೇಕು. ಅವರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾದರೂ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವವರು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ; ಒಂದು ಆಗುತ್ತದೆ, ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಹೊರಗೂ ನೋಡಿದಾಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹರಕತ್ತು, ಆಗಬಾರದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕುಮ್ಮಕ್ಕು ಇದು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದು ವಿಷಾದ ಪಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ರೈತರು ಈ ಹೊರೆ ಹೊರುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಈ ಹೊರೆ ಸಮಾಜದ ಬಾಕಿ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಇವತ್ತು ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಅರ್ಧಗಂಟೆ ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕಾಲ ಮುಗಿಯುತ್ತಾ ಬಂತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇವತ್ತು ಬಹಳ ವಿಧಾಯಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅನೇಕ ಜನರು ಒಳ್ಳೆಯ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ.—ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ಕಂದಾಯವನ್ನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಅರೀತಿಯಲ್ಲೇ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ಒಳ್ಳೆಯವರು ಅಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಬಾಕಿಯವರು ಕೆಟ್ಟವರು ಅಂತ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಮ ಒಳ್ಳೆಯವನು ಎಂದರೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಕೆಟ್ಟವನು ಅಂತ ಅಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್‌ಮೋಷನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಈ ಸೀಡ್ ಫಾರಂಸ್, ಪವರ್ ಟಿಲ್ಲರ್ಸ್, ಇನ್‌ಸೆಕ್ಟಿಸೈಡ್ಸ್, ಫರ್ಟಿಲೈಸರ್ಸ್, ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿ, ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟುಗಳು, ಅವುಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಇವುಗಳನ್ನು ಏನೇನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರೋ ಇದ್ಯಾವುದೂ ಹೊಸದಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಏನೇನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಯೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ; ಇನ್ನೇನನ್ನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತನಿಗೆ ಏನು ಸಹಾಯ ಆಗಬೇಕೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಒಂದೇ ಏನಾ ಹೊಸ ಸೂಚನೆ ಏನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ವಿಧಾಯಕವಾದ ಸೂಚನೆಗಳಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾಗಿದೆ ಅದು ಸಂತೋಷಪಡತಕ್ಕ ಮಾತು ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ವಿರೋಧವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ (ಮಿನುಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಮಿನುಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನಾನು ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಮಾತನಾಡಿದ ಬಹುಮಂದಿ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ನೀರಸವಾದ, ಸಪ್ಪೆಯಾದ, ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆಂದು ವಿಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಷನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಪಾಪ. ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲೇನು ಮಾತನಾಡುವುದು ಎಂದು ತಾತ್ಸಾರವಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಗಾಂಜಿ ವೀರಪ್ಪನವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಿಲ್ಲ, ಅಭಾವವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಬಹುಶಃ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಒಂದು ಸಮತೋಲನವನ್ನು ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದಿರುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮನಗಾಣಬಹುದು. ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸಂಪದಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದರೆ ಮಾನವನಿಗೂ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೂ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ನಿಕಟವಾದ ಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆದಿದೆ ಎಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಾಗಲಿ ಅಥವ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯವಾಗಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರುವುದು ಅರಣ್ಯದಿಂದ ಎಂಬುದನ್ನು ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರು ಜ್ಞಾಪಕಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಸ್ವಾಮಿ, ಅರಣ್ಯಗಳು ಮನುಷ್ಯನ ನೈತಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಮತ್ತು ನಾಗರೀಕತೆಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ, ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವ ಮರ-ಮುಟ್ಟುಗಳನ್ನು, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ, ವಾಸದ ಮನೆಗಳಿಗೆ, ದನಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಜನಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಮಳೆಯನ್ನು ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿವೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಅರಣ್ಯವು ನಮಗೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಮನಗಾಣಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅರಣ್ಯಗಳಿಗೆ ಈಗಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಈ ದಿವಸ ನಾವೇನು ಅಭಾವ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಮಳೆಯಿಲ್ಲದೆ ಏನು ತೊಂದರೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅದು ಹೋಗಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಾಗಿ ಜನರು ಸುಖವಾಗಿ ಬಾಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅರಣ್ಯದ ಅಭಿವದ್ಧಿಯ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ)

ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಹರಿಸಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಇದರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಭಿಮಾನವಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇನ್ನಾದರೂ ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಾತನಾಡಿದ ಬಹುಮಂದಿ ಸದಸ್ಯರು ಕಳಿಸಿರುವ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನ್ನು 5 ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು. ಮೊದಲನೆಯದು ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಗಿಡಗಳನ್ನು ಹಾಕ ಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ಹಾಕಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಎಷ್ಟಿವೆ ಎಂಬುದು, ಎರಡನೆಯದು ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸಾಲದು, ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದು, ಮೂರನೆಯದು ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಗಂಧದ ಮರ ಮುಂತಾದುವುಗಳು ಬಹಳವಾಗಿ ಸಾಗಾಣಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ, ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಹೆಚ್ಚು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ನೇಮಿಸ ಬೇಕು ಎಂಬುದು, ನಾಲ್ಕನೆಯದು ಎಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾಗಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಹೆಚ್ಚು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದು, ಐದನೆಯದು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಮರಗಳಾಗಲಿ ಬೊಂಬುಗಳಾಗಲಿ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಡದೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಾಗುವ ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಿ ದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ವಿಧವಾದ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇತರ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಾಗಿರುವ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನರ್ಪಿಸು ತ್ತೇನೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ಆಗಿರುವ ಕಡೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತನ್ನಾಡಿದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿರುವವರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ವಾಗಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ರಾಜಕೀಯ ಧರ್ಮ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ಬಹುಶಃ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗಳ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ರಿವ್ಯೂ ಮಾಡುವಾಗ ಬಜ್ಜೆಟ್ ವಿವರಣೆಯ ರೂಪವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವ ಒಂದೆರಡು ಟೀಕೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ಸ್, 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿ ಬೇಡಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತೇನೆ. 1956ನೆಯ ಇಸವಿಯ ಸುಮಾರಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲೇನು ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಆಗಿತ್ತು, ಈ ದಿವಸ ಎಷ್ಟಾಗಿದೆ ಎಂಬ ವಿವರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗಬಹುದೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ದ್ದೇನೆ. ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ತೇಗದ ಮರವನ್ನು 1,21,652 ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ, ಹಾಕಿತ್ತು: ಹಾಗೆಯೇ ಮೃದು ಮರವನ್ನು 8,052 ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ. ಗೋಡಂಬಿ 11,005 ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ, ಸೌದೆ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಕಾಡು ಜಾತಿ ಮರ, 1,18,852 ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿತ್ತು, ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎರಡನೆ ಯೋಜನೆಯ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ 2,60,011 ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಿಡ ಹಾಕಿ ಬೆಳೆಸಿದೆ. ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ 1,71,012 ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ತೇಗ, 23,022 ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೃದು ಮರ, 28,547 ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಡಂಬಿ, 2,91,741 ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೌದೆ ಮತ್ತಿತರ ಕಾಡು ಜಾತಿ ಮರ, ರಬ್ಬರ್ 1,288 ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಿನೋಲಿಯಂ 1,301 ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 5,16,911 ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಾಡನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಲಾಖೆಯವರು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಎಲ್ಲಿ ಬರಡು ಭೂಮಿ ಇತ್ತೋ ಅಂಥಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಿ ಹಸುರಾಗಿ ಕಾಣುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರತಕ್ಕಂಥ ಗಿಡಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಗಿಡಗಳು ಉಳಿದಿವೆ ಎಷ್ಟು ಸತ್ತು ಹೋಗಿವೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಕೇಳಿದರು. ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶ ಏನು ಇದೆಯೋ ಅಂಥ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ರಿಲೀಜ್ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಜಲಾಶಯಗಳಿಗಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಕೆರೆ ಕಟ್ಟೆಗಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ವ್ಯಾಲಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಕೊಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಒಳ್ಳೇ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮರ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಉಳಿದಿರುವ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಪ್ರದೇಶ ಬೆಟ್ಟ ಗುಡ್ಡ ಮತ್ತು ಕಲ್ಲು ಮಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಗಿಡ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರದ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಅವರು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಯಾವ ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಳು ನಿಂತಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಜ್ಞರಿಂದ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನ ಮೊದಲನೇ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದು ಬಾಬು ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ್ ಷೀಲ್ಡ್ ಪಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮಳೆ ಅಭಾವದಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮರ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಆಗಿಲ್ಲ. ಮಳೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಲೋಕನಾಥನ್ ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿ, ನಾವು ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ರಿಪೋರ್ಟಿನ ಯಾವ ಪುಟದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಭಾಷಣದ

ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಏನೋ ಹೇಳಿದರು. ಲೋಕನಾಥನ್ ಅವರು Development of forests and Forest borne Industries in Mysore ಎಂಬ ಒಂದು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಪುಸ್ತಕ ಬರೆದು ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪುಸ್ತಕದ 9ನೇ ಪೇಜಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. Financial Yield of Forest in Mysore ಬಗ್ಗೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಫಿಗರ್ 1,541 ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 4,542 ರೂಪಾಯಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅನ್-ಆರ್ಗನೈಜ್ಡ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್. ಇನ್ನು ಆರ್ಗನೈಜ್ಡ್ ಫಾರೆಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಫಿಗರ್ 2,500 ಇದೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 6,724 ರೂಪಾಯಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

"Increased realisation of revenue is chiefly due to timber and teak and sandalwood."

They have also said that Mysore holds the advantageous position. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಓದಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬರಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕಾಲು ಭಾಗ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಮಿಕ್ಕಿದ್ದು ಕಳ್ಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರುವ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ನಿವ್ವಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಕೇರಳ ಪ್ರಾಂತ ಮೊದಲನೇ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದೆ. ಎರಡನೇ ಸ್ಥಾನ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದೆ. ಈ ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಏನು ಅಂದರೆ 100ಕ್ಕೆ 60 ಭಾಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ಮರಗಳಿಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಇದೆ. ಕೇರಳದ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೇ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅರಣ್ಯ ಪಡೆದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕೇರಳಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಎರಡನೇದ್ದು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೆಟ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಪರ್ ಎಕರೆ	...	...	1.69
ಆಸ್ಸಾಮ	...	...	1.39
ಬಿಹಾರ್	...	...	1.58
ಗುಜರಾತ	...	...	3.05
ಜಮ್ಮು ಅಂಡ್ ಕಾಶ್ಮೀರ್	...	...	3.87
ಕೇರಳ	...	...	11.99
ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶ	...	...	1.86
ಮದ್ರಾಸ್	...	...	2.88
ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	...	...	2.59
ಮೈಸೂರು	...	...	5.67
ಒರಿಸ್ಸಾ	...	...	1.56
ಪಂಜಾಬ್ ಅಂಡ್ ರಾಜಸ್ತಾನ	...	...	(ಮೆ ನೆಸ್)
ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ	...	...	3.89
ವೆಸ್ಟ್ ಬೆಂಗಾಲ್	...	...	2.13

ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಎರಡನೇ ಸ್ಥಾನ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೂ ಕೂಡ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರೆವೆನ್ಯೂ ಅಂಡ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡೀಚರ್ ನೋಡಿದರೆ 10 ಕೋಟಿ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಕ್ಕೆ 1961-62ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಏಳು ಕೋಟಿ ಇತ್ತು. ಖರ್ಚು ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಚಾರ್ಜಸ್ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಈಗ 77 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದೆ. ಇತರ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಅದು ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ, ಚದುರ ಮೈಲಿಗೆ ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇರತಕ್ಕ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕಾದರೆ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಗಾರ್ಡ್ಸ್ ಸ್ಟ್ರೆಂಗ್ತ್ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಂಧ್ರ ಬೊಂಬಾಯಿ ಕೇರಳ ಮದ್ರಾಸ್ ಮೈಸೂರು ಇಷ್ಟನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಒಂದು ಬೀಟಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಇದೆ. ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಆಂಧ್ರ	...	...	12
ಬೊಂಬಾಯಿ	...	...	9
ಗುಜರಾತ್	...	...	10
ಮೈಸೂರು	...	...	34

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ)

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಗಾರ್ಡನಿಗೆ 34 ಬೀಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಒಬ್ಬ ಗಾರ್ಡ್ 2,600 ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಷನ್‌ಗಾಗಿ ಸರಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಕಳ್ಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರು. ಬಹುಶಃ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಎಂದೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಚೆಕಿಂಗ್ ಸ್ಟೇಷನ್ಸ್ ಇರಬೇಕು ಎಂದು 600 ಚೆಕಿಂಗ್ ಸ್ಟೇಷನ್ಸ್ ಎಪ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ 7 ಫ್ಲೈಯಿಂಗ್ ಸ್ಕ್ವಾಡ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಗಣನೀಯವಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಗಂಧದ ಮರದ ಕಳ್ಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಶ್ರೀಮತಿ ರತ್ನಮ್ಮ ಮಾಧವರಾವ್ ಅವರು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಂದ ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

1962-63 ನಂಬರ್ ಆಫ್ ಕೇಸಸ್ ಡಿಟೆಕ್ಟೆಡ್	...	...	7,746
1963-64	...	...	10,860
1964-65	...	...	12,434

9-30 A.M.

ಈ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಪೌಂಡ್ ಆಗಿರುವುದು, 6925, 9641, 9795. Amount of produce involved ಮೊದಲನೆ ವರ್ಷ 2,80,310, 1963-64ರಲ್ಲಿ 4,21,511, 1964-65ರಲ್ಲಿ 3,62,744. number of cases prosecuted ಮೊದಲನೆ ವರ್ಷ 120, ಎರಡನೆ ವರ್ಷ 245, ಮೂರನೆ ವರ್ಷ 133. Amount involved ಮೊದಲನೆ ವರ್ಷ 11,770 ಎರಡನೆ ವರ್ಷ10,265, ಕಳೆದ ವರ್ಷ 10,823, ಈ ರೀತಿ ಗಂಧದ ಕಳ್ಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೆವೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆಲ್ಲಾ ಏನು ಭಾವನೆ ಇದೆಯೆಂದರೆ: ರಿಜರ್ವ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆ ಹೆಚ್ಚು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಇದನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಷ್ಟವಿದೆ, ಐದು ಭಾಗಗಳಿಂದ ಐದು ರೀತಿಯ ಕಾನೂನುಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸೇರಿದೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಗಂಧದ ಮರಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ವತ್ತಾಗಿದ್ದವು. ಬೇರೆಯವರು ಕದ್ದು ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ವಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ಬಳ್ಳಾರಿ, ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ್ದರೋ ಅವರಿಗೆ ಅದರಮೇಲೆ ಹಕ್ಕು ಇತ್ತು. ಆಲ್ಲಿಂದೀಚೆಗೆ ಈ ಮರಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ, ಖಾಸಗೀ ಮಾಲೀ ಕರುಗಳಿಗೂ ಇತ್ತು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಯೂನಿಫಾರಮ್ ಆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರೂಲ್ಸ್‌ಗಳೆಲ್ಲಾ ಫೈನಲೈಸ್ ಆಗಿವೆ. ಈಗ ಲಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ಸೃಟಿನಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಫೈನಲೈಸ್ ಆಗಿ ಯೂನಿಫಾರಮ್ ರೂಲ್ಸ್ ಬಂದಾಗ ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆ ಹೆಚ್ಚು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಗಂಧದ ಮರದ ಕಳ್ಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಇನ್ನೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಗಂದದ ಕಡ್ಡಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವವರಿಗೆ, ಷಿಕಾರಿಪುರ, ಸೊರಬ, ಬೆಂಗಳೂರು ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಐವರಿ ವರ್ಕ್ಸ್ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಗಂಧದಮರ ಕೆಚ್ಚು ಬೇಕಾಗುವುದರಿಂದ, ಅವರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರುಗಳು ಕಳ್ಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲಾಖೆಯವರೇ ಎಲ್ಲಾ ಮರಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರುಗಳಿಗೆ ಅರ್ಧ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಕಳ್ಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೊಂದು ಅಂಶವೆಂದರೆ, ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯ, ಕೇರಳಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯ, ಆಂಧ್ರ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಟರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಗಂಧದ ಮರಗಳು ಆ ಕಡೆ ಹೋದರೆ ಅವರು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ನಮಗೆ ಸಹಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಸಹ ಸಹಕಾರ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಳ್ಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. Central Forest Advisory Board ನವರು ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರೀತಿ ಸ್ಯಾಂಡಲ್‌ವುಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾಮನ್ ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಸಹ ಒಪ್ಪಿದ್ದೇವೆ. ಬೇರೆ ಸಂಸ್ಥಾನದವರು ಸಹ ಇದನ್ನು ಆಳವಡಿಸಿದರೆ ಕಳ್ಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದವರು ಹೊರದೇಶಗಳಿಗೆ ಗಂಧದ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ.

ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ಇಳಿಸುವವರು ಒಂದು ಕಾರ್ಖಾನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆಯಿಂದ ಬರುವ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಂಡು ಎಣ್ಣೆ ಇಳಿಸಿ International Market ನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಬೆಲೆಗಿಂತಲೂ ಕಡಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದರಿಂದ, ಈಗ ಗಂಧದ ಮರಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಇಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಗಂಧದ ಎಣ್ಣೆ ಮಾರಾಟದಿಂದ 18 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲಾಭ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ಮರಗಳನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳವರಿಗೆ ಕಡಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರುವುದರಿಂದ, ಎಲ್ಲಾ ಗಂಧದ ಮರಗಳೂ ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ವತ್ತಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಕಳ್ಳಬಟ್ಟಿ ಇಳಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಗಂಧದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳವರು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಬೇಕಾದ ಸಂಧರ್ಭ ಬಂದಿದೆ. ರೈತರುಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮರಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಉತ್ತೇಜನವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಒಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ, ಯಾರು ಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳಿಸುತ್ತಾರೋ, ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ, ಅವರುಗಳಿಗೆ ಗಂಧದ ಮರದ ಬೆಲೆಯ ಅರ್ಧದಷ್ಟನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದಿಂದ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಗಂಧದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಧದ ಕೋಟಿಗಳಿಂದ ಕೆಲವು hard woodನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಎಣ್ಣೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ಗಂಧದ ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಳಪೆ ಮಾಲು ಇರಲಿ, ಒಳ್ಳೆಯಮಾಲು ಇರಲಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಡ್ರೆಸ್‌ಮಾಡಿ ಗಂಧದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. Chief Conservator of Forests ಅವರಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಡ್ರೆಸ್ ಮಾಡಿದ ಗಂಧದ ಕೊರಡುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕಿರುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು, ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಹಕ್ಕು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮನಾಪಲಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈಗ ಲಾದರೂ ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ರೈತರುಗಳೂ, ಅದು ಸಣ್ಣ ಗಿಡವೇ ಆಗಿರಲಿ, ದೊಡ್ಡ ಗಿಡವೇ ಆಗಿರಲಿ, ಕಡಿದು ಹಾಳು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು, ಅದನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಕೋಲಾರದ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಪ್ರತಿಫಲ ಬರುತ್ತಿದೆಯೊ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರತಿಫಲ ಇದರಲ್ಲೂ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮೂರನೇಯದಾಗಿ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಜಮೀನನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವುಸದಸ್ಯರು ಟೀಕೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರು ಒಪ್ಪದೆ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಕೆಲವರು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದ ಜಮೀನನ್ನು unauthorised occupation ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ಬಹಳ ಉದಾರವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರೋ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಸಚಿವ ನಾಗಿದ್ದರೂ, ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಲಿಕ್ವಿಡೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇರುವ ಜಮೀನಿನಲ್ಲೇ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಅರಣ್ಯವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವುದು ಸಾಧುವಲ್ಲಾ ಎಂದು ದಿವಂಗತ ಜವಹರ್‌ಲಾಲ್ ನೆಹರು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಕಾಡಿಗಾಗಿ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಧರ್ಮಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್, ಅಂಬಳಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್, ಭದ್ರಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್, ತುಂಗಭದ್ರಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್, ಶರಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್, ಘಟಪ್ರಭಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್, ನುಗು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್, ಮತ್ತು ಕಾಳೀನದಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ 68,245 ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಹೀಗೆ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ 3,827 ಎಕರೆಗಳನ್ನೂ, ಮೈನಿಂಗ್ ಏರಿಯಾಕ್ಕೆ 49,627 ಎಕರೆಗಳನ್ನೂ ಬಿಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಪವರ್ ಲೈನ್ಸ್‌ಗೆ 4,222 ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಬಿಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿತು. ಮೂರು ಜನರ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಮಿಟಿ ತೀರ್ಮಾನದ ಪ್ರಕಾರ 1,07,228 ಎಕರೆಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ 1961ರಿಂದ 1964-65ನೇ ಇಸವಿಗೆ ಬೆಳಗಾಂ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮತ್ತು ಕೂರ್ಗ್ ಸರ್ಕಲ್‌ಗಳಿಂದ 65,303 ಎಕರೆಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೋಯಿಟೆಡ್ ರೈಯಟ್ಸ್‌ನ್ನು ಪುನರ್ವವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಡಕಲ್, ಕಪಿನಿ, ತುಂಗಭದ್ರ ಮತ್ತು ಭದ್ರಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 19,185 ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಸುಮಾರು 3,07,686 ಎಕರೆ 24 ಗುಂಟೆಗಳನ್ನು ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇವೊತ್ತು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಮತ್ತು ಇತರ ಮೈನರ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಮಂದಿ ಕಮಿಟಿಯ ಶಿಫಾರ್ಸಿನಮೇಲೆ 8 ಲಕ್ಷ 9 ಸಾವಿರ 144 ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಅದನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ ಅಂತಹ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಮರಗಳು ಇತ್ತು ಮೈನರ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಾದಂಥ ಮರಗಳು ಬೆಳೆದು ಕಾಡು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ಅಂತಹ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೇರಳದವರಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದವರೇ ಆಗಲಿ,

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ)

ಕೆಲವರು ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅತಿಕ್ರಮ ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದುಹೋಗುವುದಲ್ಲದೆ ಕಳ್ಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಅವರನ್ನು ಓಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಆ ರೀತಿ ಅಕ್ರಮ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಆ ಭೂಮಿ ಇದುವರೆಗೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತೇವಿನಾ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಸುಪರ್ದಿನಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪನವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಮೈನರ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್, ಡಿಪ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ರಿಸರ್ವ್ಡ್ ಇವು ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯ ಸುಪರ್ದಿನಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇರುವುದರಿಂದ, ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಕ್ರಮ ಪ್ರವೇಶ ಕಳ್ಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಯಿತು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಸುಪರ್ದಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿ ಕಳ್ಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮತ್ತು ಅಕ್ರಮ ಪ್ರವೇಶ ಆಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸುಪರ್ದಿಗೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಆ ರೀತಿ ಆಗದಂತೆ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಂಜೀವನಾಥ ಐಕಳ.—ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದವರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರ ಜಾತಾ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಕಾಲುನಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮನ್ನು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಕಾಡುಭೂಮಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಜಾತಾ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, ಅನ್ನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಅಂಜಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ, ನಾಳೆ ಮನೆಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರು ಆರೀತಿ ಕಳ್ಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೂ ಈ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೂ ಅನುಕಂಪ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಇದ್ದರೆ, ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅರಣ್ಯ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಸುಂತನ್‌ಕರ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ ಶ್ರೀ ರೇವಣಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ರೇಟು ಏನು ಇದೆ, ಅದು ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ಲಾಭ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಇಡದೆ ರೇಟ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಯಾತಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದರು. ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಬೇಡಿಕೆ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಹಿಂದೆ ಬಹಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡೆದಿತ್ತು. ಈಗ ಕೈಗಾರಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೆಚ್ಚು ಕುಂಠಿತವಾಗಿದೆ, ಹೆಚ್ಚು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಒಂದುಕಡೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮತ್ತೊಂದುಕಡೆ ಕೈಗಾರಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಮಾಡಿದಕಡೆ, ರೇಟ್ಸ್ ಕಡಿಮೆ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಯಾವ ಕಚ್ಚಾಮಾಲು ಎಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಮಾಲು ಇದ್ದರೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗದವರಿಗೆ ಕೊಡಿ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಲು ಸಿಕ್ಕುವುದಾದರೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನವರಿಗೆ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆ ಆಗತಕ್ಕ ಕಚ್ಚಾವಸ್ತುಗಳು ಎಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಆಗುತ್ತವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಜನ ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೇ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಯೇವಿನಾ ಹೊರಗಡೆಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಸಂಸ್ಥೆ ಆದ ವೆಸ್ಟರ್ನ್ ಇಂಡಿಯಾ ಮ್ಯಾಚ್ ಕಂಪೆನಿಗೆ ನಾನು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ಕನ್ಸೆಷನ್ ರೇಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾಫ್ಟ್‌ವುಡ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಬಂದಮೇಲೆ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಯಾವುದೇ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಹೊರಗಡೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ಲೈವುಡ್ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್ಸ್ ಆಗಲೀ ಮ್ಯಾಚ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಆಗಲೀ, ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮುನ್ನ, 1958ನೇ ಇಸವಿಯ ಹಿಂದೆ ರೇಟು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮುಗಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಇಂತಹ ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ರೇಟನ್ನು ರಿವೈಸ್ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಕಂಡೀಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಾರಿ ರೇಟ್ಸ್ ರಿವೈಸ್ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ಲೈವುಡ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯವರು ಇಂಟರ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಪ್ರೊಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮ್ಯಾಚ್‌ವುಡ್ ಕಂಪೆನಿಯವರೂ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ದೂರದೃಷ್ಟಿಯಿಲ್ಲ ; ರಾ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಇನ್‌ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಎಂದರೆ, ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್, ಎಕ್ಸೈಜ್ ಡ್ಯೂಟಿ, ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಒದಗತಕ್ಕ ಲೇಬರ್

ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಪೊಟೆನ್ಷಿಯಲ್ ಇವುಗಳನ್ನು ಮರೆತು ಮೊಟ್ಟೆ ಇಡತಕ್ಕ ಬಾತುಕೋಳಿಯನ್ನು ಕೊಲೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ನನ್ನಮೇಲೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರೇಟುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, 1960ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ರೇಟು 43 ರೂಪಾಯಿ ಇತ್ತು, ಅದು ಇವೊತ್ತು 65 ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದೆ. ಎರಡು ಸಾರಿ ರಿವೈಸ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ರೇಟು ನೋಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ರೇಟಿಗಿಂತ 1½ ಯಷ್ಟು ಆಗಿದೆ. ನಾವು ಅದನ್ನು ಕಡಿದು, ಸಾಗಾಣಿಕೆಮಾಡಿ ಡಿಪೋಗಳಿಗೆ ತಂದು ಅದನ್ನು ಹರಾಜು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಮರ ಒಣಗಿಹೋದರೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕಡಿದು ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡುವ ಖರ್ಚನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ನೋಡಿದರೆ, ಸ್ಟಾಂಡಿಂಗ್ ಟಿಂಬರ್ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು, ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮನ ವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ರೀತಿಯಾದಂಥ ಒಂದು ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಗೆ ಎನ್‌ಕರೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಆಗಬೇಕು, ಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಗೆ ಲಾಭ ಬರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಎರಡು ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದೆ. ಯಾವ ಸದಸ್ಯರು ಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ಯಾವ ಟೈಂನಲ್ಲಿ ಏನೇನು ರೇಟು, ಯಾವ ಯಾವ ವರ್ಷ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಮಾರ್ಕೆಟ್ ರೇಟು ಏನು ಇದೆ ಎಂದು ನೋಡಬಹುದು. ಅವರು ಬಂದು ನೋಡಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಾಬೀತುಮಾಡಿದರೆ ನನಗೆ ಈ ಕೆಲಸ ಬೇಡ. ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮರಗಳನ್ನು ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟು ಡಿಪೋಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊನೆಯ ರೆಂಬೆಗಳನ್ನು ತರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು. ಎಲ್ಲಿ ಮರ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿ ರೇಂಜ್ ಆಫೀಸರು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸರ್ವೇಯರ್ ಸ್ಟಾಂಡಿಂಗ್ ಮರಗಳನ್ನು ಗುರುತುಮಾಡಿ ಕಡಿದಮೇಲೆ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ (ಗಂಡಸಿ).—ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮರ ಸಾಗಿಸಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಸಾಹುಕಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಒಂದು ಪೈಲೆಟ್ ಜೀಪ್ 8 ಲಾರಿಗಳು ಮರ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದುವು. ಒಬ್ಬ ಡಿ.ಎಫ್.ಒ. ಹೋಗಿ ಮೂರು ರಾತ್ರಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಹಿಡಿದರು. ಡಿ.ಎಫ್.ಒ. ಅವರನ್ನು ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಡಿ, ಅವರು ಹಲ್ಲು ಮುರಿದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಆತನು ಓಡುತ್ತಾ ಇದ್ದು ; ಬಿದ್ದುದರಿಂದ ಆತನ ಹಲ್ಲು ಮುರಿಯಿತು. ಪೈಲೆಟ್ ಜೀಪಿನವರು ರಿವಲ್ವಾರ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಆದು ಅತೀ ವೇಗವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಕಳ್ಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ, ನಮ್ಮ ಮನೆಯೊಳಗೆ, ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಪೋಲೀಸ್‌ದಳ ಇದ್ದರೂ ಸುತ್ತುಮುತ್ತಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಳ್ಳತನವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರ ತಾವೇ ಊಹಿಸಬಹುದು. ಯಾರು ಯಾರು ಸರಿಯಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವು ದಿಲ್ಲವೋ, ಯಾರು ಯಾರು ಇದರಲ್ಲಿ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ಕೆಲವು ರೇಂಜ್ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನು, ಮತ್ತು ನೂರಾರು ಗಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು, ಹಾಗೂ ಡಿ.ಎಫ್.ಒ., ಎ.ಎಫ್.ಒ. ಇನ್ನಿತರ ರನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್‌ನವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿಯೂ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತು ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ದಾವೆಮಾಡಿದ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಬಹುಶಃ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ ಅವರು ಒಂದೆರಡು ಕಟ್ ಮೋಷನ್ಸ್, ಕಳಿಸಿ, ಒಂದು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಬಂಗಲೆಯನ್ನು ಫರ್ನಿಶ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಸಾಂಡೂರು ಪ್ರದೇಶದ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಕೇಸುಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಯಾರಿಗೂ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಬಂದಿದೆಯೋ, ಆದನ್ನು ಹಿಡಿದು ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.ಜೊತೆತೆಗೆ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರೂಕೂಡ ಕೆಲವುಕಡೆ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವುಕಡೆ ಇವರ ಸಹಾಯ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇದು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದಾಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ನಮ್ಮದೇ ಆದ ಪ್ರೊಸಿಕ್ಯೂಟರ್ಸ್ ಇಲ್ಲದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅನೇಕರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಯವಿದೆ. ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯದ್ದೇ ಆದ ಒಬ್ಬ ಪ್ರೊಸಿಕ್ಯೂಟರ್ಸನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ರಬ್ಬರ್ ಪ್ಲಾಂಟೇಶನ್‌ನ್ನು ಸಾಧಾರಣ 20 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ಲಾಂಟೇಶನ್‌ನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖಾಂತರ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಹಾಗೇ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೋಟ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಯಾರ್ಡನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಜಪಾನೀಸ್ ಸಹಾಯದಿಂದ ಒಂದು ಫರ್ನಿಚರ್ ಯೂನಿಟ್ಟನ್ನು ತೆಗೆಯ ಬೇಕೆಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಒಂದು ಲೆನೋಲಿಯಮ್ ಮುಂತಾದ ಪಾಂಟನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ)

ಡಿಸ್ಟಿಲರಿ ಕೂಡ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಮಳೆಯ ಅಭಾವದಿಂದ ದನಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಸಿಗದಿರುವುದರಿಂದ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಫಾಡರ್ ಬ್ಯಾಂಕನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಈ ಇಲಾಖೆಯವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. 1,250 ಟನ್ಸ್ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ರವಾನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಮಾದಯ್ಯ ಗೌಡರು ಒಳ್ಳೆಯ ತಳಿಯ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಲೇಬರ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ ಈ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಜನಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಪಡೆಯದಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೆ ಕ್ಯಾಶ್ಯು ಪ್ಲಾಂಟೇಶನ್ ಸುಮಾರು 25 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಕ್ಯಾಶ್ಯೂಕೆಲ್ ಪ್ರೊಸೆಸಿಂಗ್‌ನ್ನೂ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖಾಂತರ ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಈ ಮ್ಯಾಪ್ಸ್ ಮತ್ತು ಅಟ್ಲಾಸ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ರಿವೈಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಪ್ರಥಮಥಃ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆಮಾಡತಕ್ಕಂತದ್ದನ್ನು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಪ್ಲಾಂಟೇಶನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ, ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಆದರೆ, ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಸಂಬಳ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಒಬ್ಬ ಗಾರ್ಡಿಗಲೀ, ಫಾರೆಸ್ಟೆ ರೇಂಜರಿಗಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ರೇಂಜ್ ಆಫೀಸರಿಗಾಗಲೀ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಸಂಬಳ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ರೇಂಜ್ ಆಫೀಸರಿಗೆ ಕೇವಲ 70 ರೂಪಾಯಿ ಎಂದರೆ ಅದು ತೀರಾ ಕಡಿಮೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇತರ ತಜ್ಞರ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಾರೇ, ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ವಿಷಯ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದರಿಂದ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನೌಕರರು ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ (ಶಿರಾ).—ಈಗ ಗಾರ್ಡ್ಸಿಗೆ ಏನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಮತ್ತು ಯಾರ್ಯಾರು ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕಳ್ಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ, ತಮ್ಮ ರಿಸ್ಕಿನಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಸೊತ್ತನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ, ಅಂಥವರಿಗೆ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ಮೆಡಲನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ, ಅದೇರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲೂ ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವುದನ್ನು ತಿರ್ಮಾನಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿವರ್ಗ ಕಡಿಮೆ ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ರಬ್ಬರ್ ಪ್ಲಾಂಟೇಶನಿಗಾಗಿ, ಸಿರ್ಸಿ, ಹೊನ್ನಾವರ, ಚಾಮರಾಜನಗರಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಡಿವಿಜನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ ಎರಡು ಸರ್ಕಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮುಂದಿನ 66-67ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಹರಿಜನ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಬಹಳ ಕನ್‌ಸೆಶನ್ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಯಾರಿಗೆ ಏನು ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಬಂದಮೇಲೆ ನನಗೆ ಇಂಥ ಯಾವುದೂ ಆಗಿರುವುದು ಜ್ಞಾಪಕವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಇತ್ತೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಇವರಿಗೆ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಸೀಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಲೆಕ್ಷನ್ನಿಗೆ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಅದು ಹರಿಜನ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಹರಿಜನ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಯಾವುದೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಒಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರರಿಗೆ. ಬರಗಾಲ ಬಂದುದರಿಂದ 56 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ. ಆತನಿಗೆ ಬಹಳ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ; ಹಿಂದೆ ಬಾಕಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದುದನ್ನು ಆರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ಬದಲು ಒಂದು ವರ್ಷ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು, ಹಾಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಾಕಿ ಇದ್ದದನ್ನು ಒಂದು ಕಾಸೂ ಇಲ್ಲದಹಾಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ಅಭಿನಂದಿಸಿದರು. ಇವತ್ತು ಕನ್‌ಸೆಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಂದ ಯಾರೂ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡರು, ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು, ಮುಂತಾದವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ, ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

10-00 A.M.

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವನ್ಯ ಮೃಗಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಕಾರ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಆರ್. ಎಂ. ದೇಶಾಯಿಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಂಡೀಪುರವನ್ನು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಪಾರ್ಕ್ ಆಗಿ ಮಾಡಲು

ಕೇಂದ್ರದ ವೈಲ್ಡ್ ಲೈಫ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಯಾನ್‌ಷನ್ ಸ್ಕೀಮು ಈಗಾಗಲೇ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ದಾಂಡೇಲಿ, ಜಾಗರ್ ವ್ಯಾಲಿ, ತುಂಗಭದ್ರ ಮತ್ತು ಶರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ರಂಗನತಿಟ್ಟು ಈ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕಿಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair]

ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರೂ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ, ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡಿದಂಥ ಸದಸ್ಯರು ಒಳನಾಡಿನ ಮೀನುಗಾರಿಕೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ನಮಗೂ ಮೀನು ಸಿಕ್ಕಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪುಣ್ಯದಿಂದ 186 ಮೈಲಿ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶ ಪಡೆದಿದೆ, 10 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಷ್ಟು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮೀನನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಐದನೇ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟು ಕರಾವಳಿ ನಮಗೆ ಇದ್ದರೂಕೂಡ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಆರನೆ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆ ನಮ್ಮ ಕರಾವಳಿ ತೀರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಲಕ್ಷ 61 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಮೀನನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿ 18 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನಷ್ಟು ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯವನ್ನು ಗಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮೀನನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಒಳನಾಡಿಗೆ ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಪರದೇಶಗಳಿಗೆ ರಫ್ತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಒಂದು ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಶೀತಲ ಗೃಹಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತರಪೇತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದೆವು, ಈ ಶೀತಲ ಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ 25 ಟನ್ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಮೂರನೆ ಯೋಜನೆಯ ಮೂರನೆ ವರ್ಷದವರೆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲೇ ಸುಮಾರು 27 ಟನ್‌ನಷ್ಟು ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಶೀತಲ ಗೃಹಗಳ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 57 ಟನ್‌ನಷ್ಟು ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಮಾಡುವಂಥ ಗೃಹಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಅದರ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ, ಮೀನನ್ನು ಜೋಪಾನ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಅವುಗಳನ್ನು ಕೆಡದಂತೆ ಇಡಲು ಸ್ಟೋರೇಜ್ ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ಒಂದರಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ತರಪೇತಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಸುಮಾರು 612 ಜನರಿಗೆ ತರಪೇತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದಲ್ಲದೆ 225 ದೋಣಿಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಹಂಚಿದ್ದೇವೆ. 1956ನೆ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದೂ ಮೆಕ್ಯಾನೈಸ್ಡ್ ಬೋಟ್ಸ್ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ 225 ದೋಣಿಗಳಾಗಿವೆ. 59 ದೋಣಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಇಂಜಿನ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸವೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಕಾರವಾರದಲ್ಲಿ ದೋಣಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೋಟ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಯಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಜನಗಳ ಮುಖಾಂತರ ದೋಣಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ 100 ದೋಣಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಈ ವರ್ಷ ಹೊನ್ನಾವರ, ಗಂಗವಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ತರಪೇತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಹೆಸರುಘಟ್ಟ, ವಾಣಿವಿಲಾಸ ಸಾಗರ ಮತ್ತು ತುಂಗಭದ್ರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ತರಪೇತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆರೆಯತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ತುಂಗಭದ್ರದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ನೆಟ್ ಮೇಕಿಂಗ್ ಪ್ಲಾಂಟನ್ನು ಮೊದಲನೆಯ ಬಾರಿಗೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ನಡೆದಿವೆ.

ಮೀನನ್ನು ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್‌ಸುಲೇಟೆಡ್ ವ್ಯಾನ್ಸ್, ರಿಫ್ರಿಜರೇಟರ್ ವಾನ್ಸ್, ಇವುಗಳನ್ನು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದದಕ್ಕಿಂತ ಎರಡರಷ್ಟು ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಒಳನಾಡಿನಲ್ಲಿ 18 ಜಲಾಶಯಗಳು, ಮೂರು ಸಾವಿರ ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಗಳು, 2,700 ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳು, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ 10 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೀನು ಸಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ತುಂಗಭದ್ರದಲ್ಲಿ 14 ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಸೀಡ್ ಫಾರಂ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದುವರೆಗೂ ನಾವು ಕಲ್ಕತ್ತದಿಂದ ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಫಿಷ್ ಫ್ರೈ ತರಿಸುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಒಂದು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದೂ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯ ಇನ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ ಸೀಡ್ ಫಾರಂ ಎಂದರೆ ತುಂಗಭದ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವುದು. ಎರಡನೆಯದು ಏಷ್ಯದಲ್ಲೇ ದೊಡ್ಡ ಫಾರಂ ಎಂದರೆ ಭದ್ರದಲ್ಲಿ 50 ಎಕರೆಗಳ ದೊಡ್ಡ ಫಾರಂ. ನೀರಸಾಗರ,

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ರಾಡಯ್ಯ)

ಶಾಂತಿಸಾಗರ, ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರ ಈ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಸೀಡ್ ಫಾರಂ ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ 18 ಜಲಾಶಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸೀಡ್ ಫಾರಂ ತೆಗೆದು ಅಲ್ಲಿ, ಫ್ರೈ, ಫಿಂಗರ್‌ಲಿಂಗ್ಸ್ ಇವುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೆರೆಗಳಿಗೂ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಒಳನಾಡಿನಲ್ಲಿ 10 ಇನ್‌ಟೆನ್‌ಸಿವ್ ಬ್ಲಾಕ್ ಎಂದು ಫಿಷರಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಅಪ್ಲೈಡ್ ನ್ಯೂಟ್ರಿಷನ್ 5, ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಸ್ಕೀಂ 5 ತೆಗೆದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮೀನು ಸಾಗಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿವರೆಗೂ ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೀನನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು, ಆಹಾರದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀಗುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೀನಿನ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರತಕ್ಕ ಜನ ಅತ್ಯಂತ ಬಡತನದಿಂದ ಕೂಡಿರತಕ್ಕ ಜನ. ಇವರು ಅವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಪುನರ್ವಸತಿಗಾಗಿ ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 500 ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. 46 ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ 13 ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಾಗಿವೆ. 10 ಸಾವಿರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಈ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಬುದ್ಧಿವಂತರು. ಈ ಜನಗಳಿಗಾಗಿ 105 ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇನ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ ಫೆಡರೇಷನ್ ಇದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಸೌತ್ ಕೆನರಾ ಫಿಷ್ ಫೆಡರೇಷನ್, ನಾರ್ತ್ ಕೆನರಾದಲ್ಲಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೆಕ್ಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಫಿಷರಿ ರಿಕ್ವಿಸಿಟ್ಸ್, ಇವುಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಅಲ್ಲದೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಯವರೂಕೂಡ ಡಿಫಾಲ್ಟ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿಯೇ ವಾಪಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಳನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳು ಬತ್ತಿ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೀನಿನ ಮರಿಗಳನ್ನು ತಂದು ಹಾಕುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಿಂದ ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಮಳೆಯಾಗಿ ಕೆರೆಕಟ್ಟೆಗಳು ತುಂಬಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೀನಿನ ಮರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಬಹುದು. ಆದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರೋಟೀನ್ ಫಿಷ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು, ಎಂದು ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 130 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ 180 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಹಾಗೆಯೇ ಈಗ 46 ಲಕ್ಷ ಇರುವುದನ್ನು ಕೂಡ 146 ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮೀನಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಡೆಯವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಾಲ್ಕನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಆರು ಮೆರೀನ್ ಫಿಷರಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕೆಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಇನ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ ಫಿಷರಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ 10 ಬ್ಲಾಕುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಒಂದು ಫಿಷರಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಫಿಷರಿ ಟೆಕ್‌ನಲಾಜಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡತಕ್ಕದೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸ್ಟ್ಯಾಟಿಸ್ಟಿಕಲ್ ವಿಂಗನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಏನೇನು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಉಳಿದಿವೆ ಅವನ್ನು ಮಾಡಿ ಈ ಐದು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಈ ವರ್ಷ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರಿಂದಲೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಫಿಷರಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೋಸ್ಕರ ಯಾವರೀತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಕೊಟ್ಟ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಅವಿರೋಧವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಂಜೀವನಾಥ ಐಕಳ.—ಈಗ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ರೈತರಿಗೂ ನಿಕಟಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಫಾರ್ಮರ್ಸ್ ಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಫಾರ್ಮರ್ಸ್ ಫೋರಂ ವಿಷಯ

ವಾಗಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅವು ಜೀವಂತವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿವೆಯೆ, ಅಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಾಗಿವೆ, ರೈತರಿಗೆ ಯಾವ್ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾಯ, ಸಹಕಾರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಆ ಎರಡು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ಮೊದಲಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ಸ್ ಸಹ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾಹೆಯಾನ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ಸ್ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾದುವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಸಹಾಯಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಿದೆ. ಇದನ್ನು ಖಾಯಂ ಆಗಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡ ಹಾಗೂ ಒಂದು ಕೋಲ್ಡ್ ಸ್ಟೋರೇಜ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಂಜೀವನಾಥ ಐಕಳ.—ಕೋಲ್ಡ್ ಸ್ಟೋರೇಜ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಲವನ್ನು ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ? ಅದರಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯೋ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನೋ ಸರ್ಕಾರವೂ ಅಲ್ಲ, ಖಾಸಗಿ ಜನರೂ ಅಲ್ಲ. ಕೋಲ್ಡ್ ಸ್ಟೋರೇಜ್ ಕೋಲ್ಡಾಗಿ ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮೊನ್ನೆ ಅದಕ್ಕೂ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ ಅವರ ಕೈಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅನುಮಾನ ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ್.—ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದಂಥ ಗಾರ್ಡನ್ನುಗಳು ಅಂದರೆ ವಿಧಾನ ಸೌಧ ಗಾರ್ಡನ್ ಮತ್ತು ಕಬ್ಬನ್‌ಪಾರ್ಕ್ ಗಾರ್ಡನ್. ಇವು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರ್ಕಾರೀ ತೋಟವೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ತೋಟಗಳನ್ನೂ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಡುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈಗಿರತಕ್ಕ ತೋಟಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಎಲ್ಲಾ ತೋಟಗಳನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಕರ್ತವ್ಯ, ಮತ್ತು ಅವಶ್ಯಕ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಿ. ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ (ಧಾರವಾಡ).—ಧಾರವಾಡ, ಬಿಜಾಪುರ, ಬೆಳಗಾಂನಲ್ಲಿ ಚಾಪೆ, ಬುಟ್ಟಿ ಮರ—ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಮೇದಿರುಗಳಿಗೆ ಅವರ ಸಮಾಜದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ದಬ್ಬೆ, ಬೊಂಬುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೋದಸಾರಿಯೇ ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಜಂಗಲ್ಲನ್ನೇ ಅವರಿಗಾಗಿ ರಿಜರ್ವ್‌ಮಾಡಿ ಇಡಬೇಕೆಂದೂ ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗವನ್ನು ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್ ನವರಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದೆವು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರತಕ್ಕ ಜನ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಪಂಗಡಗಳವರು. 3 ತಿಂಗಳುಗಳವರೆಗೆ ಬಿದಿರನ್ನು ಕಡಿಯಬಾರದೆಂದು ನಿಯಮ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಮೊಳಕೆ ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಊಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮೊಳಕೆಗಳು ಹೋದಮೇಲೆ ಬಿದಿರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನಿರ್ಭಂಧವಿದೆ. ಮಿಕ್ಕಿದ್ದನ್ನು ಎಷ್ಟುಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ತೊಂದರೆ ಯಾದಾಗ ಎಷ್ಟುಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಬೇರೆ ಭಾಗದಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯಕ್ (ಸುಳ್ಯಾ).—ಸಾಗುವಳಿಗೆ 1 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಿಸಲಾಗಿಡಬೇಕೆಂದು ಹಿಂದೆಯೇ ಹೇಳಿತ್ತು. ಸೌತ್ ಕೆನರಾದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪೈಕಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಸೌತ್ ಕೆನರಾಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಸುಮಾರು 50 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳವರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ರೆವಿನ್ಯೂ ಜಮೀನು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದೆ. ಸುಮಾರು 7 ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಜಮೀನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದೆ.

Sri R. S. HEGDE (Honnawar).—Have the Government started any industry in forests and are they running on profitable lines ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದರು. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಅನೇಕ ಸಾ ಮಿಲ್ಲುಗಳು ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ. ಜೈಹಿಂದ್ ಸಾ ಮಿಲ್ ದಾಂಡೇಲಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಶೇ. 5.29 ರಷ್ಟು ಲಾಭವನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ಗೌರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಾ ಮಿಲ್ ಶೇ. 5.1ರಷ್ಟು ಲಾಭ ಪಡೆದಿದೆ, ಮುಡಿಕಲ್ ಗೌರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಾ ಮಿಲ್ಸ್ ಶೇ. 5.4ರಷ್ಟು ಲಾಭ ಪಡೆದಿದೆ. ಭದ್ರಾವತಿಯ ಗೌರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ವುಡ್ ಪ್ರಿಜರ್‌ವೇಷ- ಮಿಲ್ಸ್ ಶೇ. 15.50 ರಷ್ಟು ಲಾಭ ಸಂಪಾದಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ತುಮಕೂರಿನ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ವುಡ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಇರುವಕಡೆ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲೂ ಅರಣ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾಂಟಿನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ, ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟೇಷನ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಸುಮಾರು ಶೇ. 1.3ರಷ್ಟು ನಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಅದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎ. ಕರಿಲಿಂಗಣ್ಣನವರ್ (ಗೊಕಾಕ್-1).—ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಪ್ಲಾಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ಲಾಂಟಿಗೂ ಸುಮಾರು 22 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚು ರೈತನಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಅದು ಅವನಮೇಲೆ ಬೀಳದಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ನೇರವಾಗಿ ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕ್ರಮವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಆ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರದ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಪವರ್ ಟಿಲ್ಲರ್ಸ್‌ಮೇಲೆ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಟೌನುಗಳಲ್ಲಿನ ಮೂಲಮೂತ್ರಾದಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇವರು ಕೇಂದ್ರದ ಸಹಾಯ ಧನದಿಂದ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಲು ಏನೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಬಾವಿಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಟ್‌ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸೊಸೈಟಿಯವರು ಅವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ರಿಸೀವ್‌ಮಾಡಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಕೂಡಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಬಾವಿಗಳಿಗಾಗಿ ಬರತಕ್ಕ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರಯಾರಿಟಿ ಮೇಲೆ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಇನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಶಾಖೆಯ ಸಚಿವರು ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ್ಯಾವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗುತ್ತವೆ, ಯಾವ್ಯಾವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಲಾಭಬಂದಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ್ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬಹುದೋ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಯೋ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ್ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಡನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಸಿಗುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಹಾಸನ, ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ, ಮೈಸೂರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಶಿವಮೊಗ್ಗಾದ ಪ್ಲೈವುಡ್ ಮತ್ತು ಮ್ಯಾಚ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಕೆಲವು ಸೌಕರ್ಯಗಳನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ಯಾರೂ ಅವರ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಕೊಡದೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಆರೀತಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಇವತ್ತಿನವರಿಗೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ಹೇಳಿದರು ಬೊಂಬುಗಳನ್ನು ಯಾರಿಗೋ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಭದ್ರಾವತಿ ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್‌ನವರಿಗೆ 50 ಪೈಸೆಯಂತೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಶರಾವತಿ ಮುಳುಗಡೆ ಯಾದಂತಹವರು ಯಾರೂ ಇನ್ನೂ ಅದರಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ದಾಂಡೇಲಿ ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್‌ನವರು ಯಾರಾದರೂ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಂದೂ ಅವರಿಗೆ ಆ ದರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಹೋಗಿ ನಷ್ಟ ಹೊಂದಿದವರಿಗೆ, ಕಾರ್ಖಾನೆ ಸುಟ್ಟುಹೋಗಿ ನಷ್ಟಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಒಂದು ಟನ್ ಡ್ರೈ ಬೊಂಬಿಗೆ 7.50ರಂತೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಬೊಂಬಾಯಿ ಸರ್ಕಾರದವರು 1 ಟನ್ ಫಲ್ಸ್‌ಗೆ 3.25ರಂತೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. 2½ಟನ್ನುಗಳಷ್ಟು ಡ್ರೈ ಬೊಂಬು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 2.5 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದುದರಿಂದ ಅವರು ಕಾಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ದಾಖಲಾತಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರೆ, ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹಿಂದಿನ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ರೇಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಎಂದು ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಅದು ನಿಜ. ಹಿಂದೆ ಮರಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ರೇಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು, ಈಗ ನಾವು ಎಷ್ಟು ರೇಟು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ—

		ಹಿಂದೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ರೇಟು ರೂಪಾಯಿಗಳು	ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ರೇಟು ರೂಪಾಯಿಗಳು
ಗೋಟಿಂಗ್ ತಾರೆ ಮರ	...	10	40
ಜಮಾರ್ ಮರ	...	31	40
ಹಲಗೆ ಮರ	...	31	55
ಆಪ್ತ ಮರ	...	25	35
ಫಾಥ್ಲ	...	12	50
ಮ್ಯಾಂಗೋ	...	50	100
ಬೆನೆಟಾ	...	45	225

ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಲಾಭ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ರೇಟುಗಳನ್ನು ಎರಡು ಸಾರಿ ರಿವೈಜ್ ಮಾಡಿ ರೇಟನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈಗಾಗಲೇ ಕಟ್‌ಮೋಷನ್ ಮೇಲೆ ಜವಾಬು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳುತ್ತೇವೆಂದು ಇದನ್ನು ಕೆಶ್ಚನ್ ಅವರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪವರ್ ಟೆಲ್ಲರಿಗೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಒಂದು ಸೂಚನೆಯೇ ಹೊರತು, ಈಗ ಅದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಸಾಕಷ್ಟು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿಚಾರ. ಆಮೇಲೆ ಮಲಮೂತ್ರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ. ಇವರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆಯೇ ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡವರು ಸಹ ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಕಚ್ಚಾ ಮಾಲುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಾನು ಅದನ್ನು ಸಾಬೀತು ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಊಹೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ದುರದೃಷ್ಟದ ಮಾತು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅದನ್ನು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟರೆ ಅರೀತಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದುಬನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಳು ತೆಗೆಸುವುದಕ್ಕೆ, ರೈತರಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣನ್ನು ಹೊಲಗಳಿಗೆ ಹೇರುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಲಾರಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. 1956ನೆ ಇಸವಿಯಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಆ ಪದ್ಧತಿ ನಿಂತುಹೋಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಲಾರಿ ಮತ್ತು ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಗೋಡು ಇವುಗಳನ್ನು ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹೇರುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತಹ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ತೆಂಗಿನ ಮರಗಳಿಗೆ ದುಂಬಿಗಳು ಬಿದ್ದು ಸಾವಿರಾರು ತೆಂಗಿನ ಮರಗಳು ಸತ್ತು ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಈಗ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಮಾಸ್ ಸ್ಪ್ರೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದೇರೀತಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಸ್ಸ್ಪ್ರೇ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಬೇಕು. ಅರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಬಹುದು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಚಾರಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಖಂಡಿತ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿಚಾರ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ನಮಗೆ ಬಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಮುನಿಚಿನ್ನಪ್ಪ (ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ).—ಮಾನ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು ಪೆಡ್ಡೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟಿನವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಮರವನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ಆರ್ಡರನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಆ ಮರಗಳನ್ನು ಅವು ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ತರಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ದೂರ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ತರಬೇಕಾದರೆ ಜಾಸ್ತಿ ಖರ್ಚನ್ನೂ ಸಹ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಡಿಪೋ ಮಾಡಿ ಅದರ ಮುಖಾಂತರ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಅರಣ್ಯ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಸಾಗಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ಡಿಪೋಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ಅದರ ಮುಖಾಂತರ ಮರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಅದರ ಕ್ವಾಂಟಿಟಿ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕ್ವಾಂಟಿಟಿ ಕಡಿಮೆ ಆದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೇ ತರಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೇ ತರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is :

"That the respective sums not exceeding the amounts mentioned in the Demand Nos. 20, 38 and 51 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March, 1967."

The motion was adopted.

As directed by the Chair the Motion for Demands for Grants adopted by the House are reproduced below :—

DEMAND *No.* 20.—AGRICULTURE, HORTICULTURE AND FISHERIES.

31. *Agriculture.*

"That a sum not exceeding Rs. 5,65,05,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1967, in respect of 'Agriculture'."

DEMAND No. 38.—FOREST.

70. *Forest.*

"That a sum not exceeding Rs. 5,96,77,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1967, in respect of 'Forest'."

DEMAND NO. 51.—CAPITAL OUTLAY ON FORESTS.

119. *Capital Outlay on Forests.*

"That a sum not exceeding Rs. 9,00,000, be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1967, in respect of 'Capital Outlay on Forests'."

DEMAND FOR GRANTS

DEMAND Nos : 2, 7, 8, 22, 33 and 42

SRI M. V. KRISHNAPPA (Minister for Revenue).—Sir, on the recommendation of the Governor of Mysore, I beg to move :

"That a sum not exceeding Rs. 2,31,74,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1967, in respect of 'Land Revenue'."

"That a sum not exceeding Rs. 11,49,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1967, in respect of 'Stamps'."

"That a sum not exceeding Rs. 23,96,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1967, in respect of 'Registration Fees'."

"That a sum not exceeding Rs. 2,95, 67, 000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1967, in respect of 'Animal Husbandry'."

"That a sum not exceeding Rs. 33,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1967, in respect of 'Famine Relief'."

"That a sum not exceeding Rs. 36,73,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1967, in respect of 'Payment of Compensation to Land holders, etc., on the Abolition of Zamindari System'."

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Motion moved :

"That a sum not exceeding Rs. 2,31,74,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1967, in respect of 'Land Revenue'."

"That a sum not exceeding Rs. 11,49,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1967, in respect of 'Stamps'."

"That a sum not exceeding Rs. 23,96,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1967, in respect of 'Registration Fees'."

"That a sum not exceeding Rs. 2,95,67,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1967, in respect of 'Animal Husbandry'."

"That a sum not exceeding Rs. 33,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1967, in respect of 'Famine Relief'."

"That a sum not exceeding Rs. 36,73,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1967, in respect of 'Payment of Compensation to Land holders, etc., on the Abolition of Zamindari System'."

All the Demands are before the House for discussion.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಚಿವರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ರಿಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಬಂದಮೇಲೆ ಆದರ ಒಂದು ಸಾಂಕೇತಿಕವಾಗಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು, ಅದನ್ನು ವಿಮೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕುರುಹು ಆಗುತ್ತದೆ, ಆದರ ನೆನಪು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ, ಎಂದು ನಾವು ಪದೇ ಪದೇ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಭೂಕಂದಾಯದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಜಮೀನಿನ ಕಂದಾಯವನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿ ತನ್ಮೂಲಕ ಬಡವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ವಿನಾಯ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಶಕ್ತಿ ಇರತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕಂದಾಯವನ್ನು ಹಾಕಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ ಇದೆ.

10-30 A.M.

ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಚಿವರು Land Revenue System in Mysore—1948 ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೆವು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಜಮಿನುದಾರಿ ಪದ್ಧತಿ ತೆಗೆದು ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲೂ ಕಡಿಮೆ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ವಿನಾಯತಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದನ್ನು ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರ್ ಇನ್‌ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸು ರೀತಿಯಲ್ಲೋ ಅಥವಾ ಬೇರಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೋ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿ ಆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ಕಡಿಮೆ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ವಿನಾಯತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಒಂದು ಆಥವಾ ಎರಡು ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದನ್ನು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ತೀವ್ರಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಚಿವರು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಈ ಮಾರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ ಇದೇರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮೇಲೆ ಸೆಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದೇ ಕಮಿಟಿಯವರು ಇದನ್ನೇತಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಅವರು ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

"The levy of surcharge on 'land revenue has been discontinued as the Act was not extended."

ಇಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಿಸ್ಟುಗಳು ಸೆಸ್ಸುಗಳನ್ನೆತಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು ? ಸೆಸ್ಸುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಬಾಲಿಷ್ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಈ ಕಮಿಟಿಯವರು ಸಲಹೆಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸೋಷಿಯಲ್ ಸರ್ವಿಸ್‌ಗಳಂತೆ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಇದರ ಮೇಲೆ ಈಚೇಗೆ ಸರ್ ಚಾರ್ಜು ಎಂದು ಬೇರೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಜಮಿನು ಕಂದಾಯವಲ್ಲದೆ ಪದೇ ಪದೇ ಸರ್‌ಚಾರ್ಜುನ್ನು ಹಾಕಬೇಡಿ ಎಂದು ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ ಹೇಳಿದರೂ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಬಜೆಟ್ ಮೆಮೊರ್ಯಾಂಡಂ ಪುಟ 12ರಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು. ಸರ್‌ಚಾರ್ಜನ್ನು ಕೇವಲ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆಹಾಗೆ ವರ್ಷ ವರ್ಷವೂ ಪಾಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ತರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ತರಬೇಡಿ ಇದಕ್ಕೋಸರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಗೊಂದಲಗಳು ಬರಬಹುದು. ಈ ಚಾರ್ಜುಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಹಾಕಿದರೂ ಅದ ರಿಂದ ಇನ್ನಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್‌ಚಾರ್ಜನ್ನು ಅಬಾಲಿಷ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಪ್ರೆಸ್ಟೀಜ್ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿ ಉಳಿಯಬೇಕು ಎನ್ನುವಂತೆ ಇದ್ದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲು Social Service Tax ಹಾಕಬಹುದು. ಇದನ್ನು ನಿಜವಾಗಿ ರೈತನ ಮೇಲೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ, ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಎಲ್ಲ ರಿಂದಲೂ ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು Demand (9) Sale of Revenue Lands ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜಮಿನನ್ನು ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಹಿಂದೆ ಯಾವುದೋ ಕಾಲದಲ್ಲಿರುವ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ರೂಲ್ಸಿನಂತೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಈಗ ಸರಕಾರದ ನೀತಿ ಏನೆಂದರೆ, Land to the Tiller ಎನ್ನುವುದು ಶೇಕಡ 55ರಷ್ಟು ಜನ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವವರೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಫಾರೆಸ್ಟು ಲ್ಯಾಂಡುಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ರೆವಿನ್ಯೂ ಲ್ಯಾಂಡುಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರುವವರು ದರಖಾಸ್ತಿನಮೇಲೆ ಭೂಮಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜನರ ಕೈಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ದೇಶದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆಯೆ ? Tiller of the Soil ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಭೂಮಿ ರೈತನಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಲೆವಲ್‌ನಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಲೆವಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಅನುಸರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇಇದ್ದರೆ ಸರಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. Sale of Revenue lands ನಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಜನರು ಬಹಳ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಜಮಿನುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಜಮಿನನ್ನು ಯಾರು ಹೊಂದಿದ್ದರೋ ಅವರಿಗೆ ಶೇಕಡಾ 50ರಷ್ಟು ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಲು ತಕ್ಕ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಒಳಗೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ವಾಟರು ಟ್ಯಾಕ್ಸು, ಕಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್, ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟು ಲಿವಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಬಡ ಜನರ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಲು ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದನ್ನು ಹೊರಲು ಬಡಜನರಿಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಾಫೀ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾವ ತರದಲ್ಲಾದರೂ ವಸೂಲು ಮಾಡಬಹುದು. ದೊಡ್ಡ ಕಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳು ಆಗುತ್ತಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿ ತೆರುತ್ತಿರುವ ಜನ ಅಲ್ಲಿ ಈಗ ಖುಷ್ಕಿ ಬೆಳೆಗೆ ಬದಲು ತರಿ ಬೆಳೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹವರಮೇಲೆ ಕಂದಾಯ ಹೊರಿಸಿದರೆ ಅದು ಅಕ್ಷಮ್ಯ ಅಪರಾಧವಾಗುವುದಿಲ್ಲಾ. ಇವರಿಂದ ವಾಟರು ಟ್ಯಾಕ್ಸನ್ನೂ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಬೇಡಿ. ವಾಟರ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಲೆವಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಸೈಂಟಿಫಿಕ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಅನುಸರಿಸಿ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಲಾಭ ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಿರುವ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಂದ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲು ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಬಹುದು.

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವ ಮೂರ್ತಿ)

ಇದೇರೀತಿ ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಹಾಗೂ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಲೆವಿ ಬಿಲ್ಲು ತಂದು ಪಾಸುಮಾಡಿದಿರಿ. ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ವಸೂಲಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದೂ ನಮಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇವೇಷನ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗದಂತೆ ರೂಲ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ರಿಜಿಡ್ ಆಗಿ ಮಾಡಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ಸರಿಯಾದ ರೂಲ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ನಿಂತುಹೋಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಬಡವರ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹೊರೆ ಹೇರುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಜನ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅವರಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುವಂತೆ ಸರಕಾರ ಸಹಾಯ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ? ಇದು ನಿಮ್ಮ ಸೋಷಿಯಲಿಸಂ ತತ್ವಕ್ಕೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಲ್ಲವೇ ? ಇದನ್ನು ತಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ **Tax Evasion** ಆಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಡೆಯಲು ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Expenditure Head ನಲ್ಲಿ **Herlditary Inams Abolition** ಆಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ರಿಟ್ ಹೋಗಿದ್ದರು ಎಂದು ಇದ್ದುದು ಈಗ ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಅನುವಂಶೀಕರ ಬಗ್ಗೆ ಏಕೆ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬಾರದು. ಇವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕಾಂಪೆನ್‌ಸೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ವಿಲೇಜು ಅಕೌಂಟೆಂಟರುಗಳಾಗಿ ಸುಮಾರು 20—30 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೆಲಸಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇರುವವರನ್ನೂ ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರೆ ಅವರು ಸಂಸಾರಸ್ಥರು ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಜೀವನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವರು. ಇವರನ್ನು ಈಗ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮುಂದೇನುಗತಿ ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಗೋಲ್ಡ್ ಸ್ಮಿತ್ಸುಗಳನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರಿ. ಅದೇ ರೀತಿ ಅಬಾಲಿಷ್ ಆಗುವ ವಿಲೇಜು ಅಕೌಂಟೆಂಟರುಗಳಿಗೂ ಸೂಕ್ತವಾದ ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. 20—30 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಿದಂತಹವರು ಇವರನ್ನು ಹಾಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದು ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಎಂದರೆ, ಪಟೇಲ್, ತೋಟಿ, ತಳವಾರರಿಗೆ ಅವರ ಅವಧಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ, 5 ಎಕರೆ ಅಥವಾ ಹತ್ತು ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅವರು ಜೀವನ ಮಾಡಲು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮಗೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಜಮೀನಿನ ರೂಪದಲ್ಲಾದರೂ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ಸ್ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ 339 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯ ಇದೆ. ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ಸ್ ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ 8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಮಿಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆರುಕಾಲು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕಮಿಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಹಾಗೆ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪುಗಳನ್ನು ಮಾರುತ್ತಾರೆ. 59 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ರೀಫಂಡ್ ಆಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವಿಜನ್ಸಿ ಮುಖಾಂತರ ಮಾರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫೀಸಿನವರು ಮಾರುವ ಹಾಗೆ ಟ್ರೆಜರಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕ್ಲಾರ್ಕ್‌ನ್ನು ಇಟ್ಟು ಅವರ ಮುಖಾಂತರ ಮಾರಿಸಿ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಜ್ಯುಡೀಷಿಯಲ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ಸ್. ಇದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ರೀಫಂಡ್ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಏಕೆ ಆಗಬೇಕು ? ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಕೂಡದು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಸೇಲ್ ಡೀಡ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಬೆಲೆ ಉಳ್ಳ ಆಸ್ತಿಗೆ 75 ರೂಪಾಯಿ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿಬಂಧನೆ ಇದೆ. ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಹಾಕಿ ಕಡಿಮೆ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈರೀತಿ ಸರಿಯಾದ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ ವ್ಯಾಲ್ಯು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಫೀಜು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ **Exploitation class** ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ ? ಯಾವುದೂ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಕೋರ್ಟ್ ಫೀ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ ರೀಫಂಡ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದ ಪಾರ್ಟಿಗಳು ಲಾಯರುಗಳ ಪತ್ತಿರ ಹೋದಾಗ ಅವರಿಂದ ಹಣ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇರುತ್ತಾರೆ. ರೀಫಂಡ್ ಕ್ಲೈಮ್ ಮಾಡುವಾಗ ಈ ಲಾಯರುಗಳು ಅದನ್ನು ತಾವೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಪಾರ್ಟಿಗೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಹಣ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ರೀಫಂಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೇ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTYS PEAKER.—Does the Hon'ble Member want, some restrictions to be imposed ?

Sri H. R. KESHAVAMURTHY.—There should be some restrictions so that the party may get the amount.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—It is coming to the party now.

Sri H. R. KESHAVAMURTHY.—It is being manipulated by the intelligent class.

ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆವರ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಎನ್‌ಕಂಬರೆನ್ಸ್ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಸೊಸೈಟಿಯವರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ, ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ, ಹೀಗಾಗಿ ಎನ್‌ಕಂಬರೆನ್ಸ್ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಕಾಪಿ ಮಾಡುವಾಗ ಆ ರಿಜಿಸ್ಟರನ್ನು ಹ್ಯಾಂಡಲ್ ಮಾಡುವುದು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಅದರ ಹಾಳೆಗಳೇ ಕಿತ್ತುಹೋಗಿವೆ. ಹರಿದುಹೋಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜನರಲ್ ರಿಜಿಸ್ಟರ್‌ಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೂ ಕೂಡ ಒಂದೊಂದು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಇಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಅನಿಮಲ್ ಹಸ್ಬೆಂಡರಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು. ಅಮೃತಮಹಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟು ಇದೆ. ಅವರು ಹೋರಿಗಳನ್ನು ಸಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಆರಮನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಆರಮನೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಇರುವಾಗ ಇದು ಏಕೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ಅಮೃತಮಹಲ್ ಕಾವಲುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ :—

> "In tsarist Russia, for example, migratory grazing was typical of livestock production in semi-desert areas. Cattle was driven from pasturage to pasturage, no reserve fodder being stored and so stalls built. In the severe conditions prevailing in these areas this often resulted in a great loss of cattle. After the Revolution the migratory system was abandned. Animal farms were built on the huge grazing areas. The distant pasturing system was introduced, the cattle grazing in pastures at some distance from the farm, while adjacent pastures provide a stock of todder for the winter season. Sheds and other structures are built to shelter the cattle and store the fodder. The pastures are provided with watering places, sanitation facilities and veterinary services."

ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಅಮೃತ ಮಹಲ್ ಕಾವಲುಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಷೇಧಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಲೈವ್ ಸ್ಟಾಕ್‌ಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಬ್ರೀಡ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಮೃತ ಮಹಲ್ ಕಾವಲು ಇರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕರಿಗೆ ಜಮೀನು ಸಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅಂತ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರು ವ್ಯವಸಾಯಪನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು ಆಹಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಮೃತ ಮಹಲ್ ಕಾವಲಿನಲ್ಲಿ ದನಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಷೀಪ್ ಬ್ರೀಡಿಂಗ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ :—

> The mechanised sheep-breeding team on the Yesensaisk Sovkhoz in Kazakhstan consists of six workers, including two tractor-operators. The team tends 2,000 head of sheep. It cultivates 320 hectares of forage crops to feed the sheep in winter."

ಆದ್ದರಿಂದ ಕುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ತುಪ್ಪಟ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

(H. R. KESHAVAMURTHY)

ಇನ್ನು ಪೌಲ್ಟ್ರಿ ವಿಚಾರವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮುಂದುವರೆದ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮೊಟ್ಟೆ, ಕೋಳಿ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೋಳಿ ತಳಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪಿಗ್ಗರಿ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಯುದ್ಧದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಹಂದಿಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆವು, ನಾವು ಶಾಖಾಹಾರಿಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಅವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಬಾಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನೀರೂರುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಅಂತಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಹಂದಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 1891ನೇ ಇಸವಿ ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಕೋಡಿನ ಪ್ರಕಾರ ಈಗ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಬಂಧವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ ಮೂಲಕ ಸ್ವಲ್ಪ ಮತ್ತು ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಮೂಲಕ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಏಜೆನ್ಸಿ ಮೂಲಕ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರದ ಕೆಲಸವನ್ನೇಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ? ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯ ತಾಸಿಲ್ದಾರರು, ರೆವೆನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಮುಂತಾದವರು ಅವರಿಗೆ ಟಿ. ಎ. ವಗೈರೆ ಏನೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಕೊಟ್ಟ ಹಣ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಹೆಣ್ಣಾಳಿಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಗಂಡಾಳಿಗೆ ಒಂದೂವರೆ ರೂಪಾಯಿ ಕೂಲಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸರಕಾರ ಕೊಡುವ ಈ ಬಾಬಿನ ಹಣವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಗೇ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಇಲಾಖೆ ಮೂಲಕವೇ ಕೆಲಸಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಅಭಾವವಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಣ ಕೊಡದೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಹಾಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರ್ಡಿ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆ ನೋಡದೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚು ಅಭಾವವಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲವರು ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಹುಣಿಸೆ ಬೀಜ ಹುರಿದು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ನಮ್ಮ ಹಾಸನ ಆರಸೀಕೆರೆ, ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ ಮತ್ತು ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಿ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು.

ಜಮೀನುದಾರಿ ಮತ್ತು ಇನಾಂ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ವಜಾಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 18 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಕೆಲಸ ವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಷ್ಟು ದಿವಸ ಬೇಕೇ ಈ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ? ಚೈನಾದಲ್ಲಿ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಮತ್ತು ಇನಾಮುಗಳನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡುವಾಗ ಒಂದೇ ಸೀಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರು, ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಟ್ಟು 3 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದರು. ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಲು ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ಬೇಕು ? ಜಾಗ್ರತೆ ಇದನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕು.

ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ರೆಡ್‌ಟೇಪಿಸಂ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ರಿಕಾರ್ಡುಗಳು ಹೋದರೆ ಗುಮಾಸ್ತೆಯ ಟೇಬಲ್ಲಿನಿಂದ ವಾಪಸು ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್, ದರಖಾಸ್ತು, ಫೋಡಿ ರಿಕಾರ್ಡು ಮುಂತಾದುವು ಎಷ್ಟೋ ಇವೆ. ಮಾನ್ಯ ರೆವೆನ್ಯೂ ಸಚಿವರು ಅಂಕಿಅಂಶ ತರಿಸಿ ಅವು ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಎರಡು ಮೂರು ತಲೆಗಳಿಂದ ಫೈಸಲಾಗ ದಿರುವ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳು ಕೂಡ ಎಷ್ಟೋ ಇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಒಂದು ಪರಿಮಿತಿ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ರಿಕಾರ್ಡು ಫೈಸಲಾಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಬೇಕು. ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ರೆಡ್‌ಟೇಪಿಜಂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ, ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದವರು ಯಾವ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮಧ್ಯ ವರ್ತಿ ಜನರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋದರೆ ಕೆಲಸವಾಗಬಹುದೇ ಹೊರತು ರೈತ ತಾನೇ ಹೋಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಯಾವುದಾದರೂ ಉಪಾಯಮಾಡಿ ರೆಡ್‌ಟೇಪಿಜಂಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಈಗ ತಕಾವಿ ಸಾಲ, ಜಮೀನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ತಕಾವಿ ಸಾಲ ಬಡವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ, ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತನಿಗೆ, tiller of the soil ಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂಕಿಅಂಶ ನೋಡಿದರೆ ಬಡವರಿಗೆಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಫ್ಲಡ್ ರಿಲೀಫ್‌ಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಾಲ ವಗೈರೆ ಸಹಾಯ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಿಂದ ಪಡೆದರೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಟ್ಟರೂ ಅದು ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಹಾಸನ ಡಿವಿಜನ್ನಿಗೆ ಹೋದ ವರ್ಷ ಕೊಟ್ಟ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪೈಸಾ ಕೂಡ ಖರ್ಚಾಗದೆ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಫ್ಲಡ್ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಜನರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕು. ಜಮೀನು ಕೊರೆದು ಹಾಳಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ದಿಂದ ಬಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲದೆ ಅಥವಾ ಕಡಮೆ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಪಡೆದು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಆಫೀಸು ನೌಕರರಿಗೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ನೌಕರನು ಎಷ್ಟು ಪೇಪರುಗಳನ್ನು ಡಿಸ್‌ಪೋಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಜಾಸ್ತಿ, ಹೊಸ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಡಮೆ. ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ನೌಕರರಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೆಲಸ ಸಮವಾಗಿರುವಂತೆ ನೌಕರರನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು.

ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಆಫೀಸು ಬರೀ ಟಪ್ಪಾಲು ಆಫೀಸಿನಂತಿದೆ. ಇದು ಅನ್ಯಾಯ, ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದನ್ನು ವಜಾಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದರಿಂದೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಆಫೀಸು ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸು ಇವೆರಡಿದ್ದರೆ ಸಾಕು. ಒಂದುವೇಳೆ ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಆಫೀಸನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುವುದಾದರೆ ಅದು ಚುರುಕಿನಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಬೇಕು.

ಹಿಂದೆ ಆಕಾರಬಂದು ದುರಸ್ತುಮಾಡಿ ನಕಾಸೆ ದುರಸ್ತುಮಾಡಿ ಜಮೀನಿಗೆ ಕಂದಾಯ ಹಾಕಿ ಪಟ್ಟಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಫೋಡಿಮಾಡಿ ಲೆಕ್ಕ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿನ ಇಂಡೆಕ್ಸ್ ರಿಜಿಸ್ಟರು ನೋಡಬಹುದು, ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಫೋಡಿ ಎಷ್ಟಾಗಿದೆ ಎಂದು ನೋಡಬಹುದು. ಎಷ್ಟು ಮ್ಯುಟೇಷನ್ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಆಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕು. ಜಮೀನು ಕೊಂಡು ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ದಾಖಲೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ; ಜಮೀನು ಫೋಡು ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಮ್ಯುಟಿನಲ್ಲಿ ಗುರುತುಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಫೋಡಾದ ಜಮೀನನ್ನು ನಕಾಸೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುತುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಜಮೀನಿದೆ, ಕಂದಾಯ ಎಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವಂತೆ ಪಟ್ಟಿ ಕೂಡ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಕಾಂಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಆಗಿದೆ. ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಜನರನ್ನು ಆಶ್ರಯಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಮ್ಯುಟೇಷನ್ ಸ್ಲಿಪ್ಸ್ ವಿಲೇಮಾಡಬೇಕು. ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಫೋಡಿ ಗುರುತುಮಾಡಬೇಕು. ರೈತರು ಕೇಳಿದಾಗ ಕಾಪಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಜಮೀನು ಇದೆ, ಕಂದಾಯ ಎಷ್ಟು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯದ ಹೊರೆ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಅನುಕೂಲಸ್ಥರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು, ಬಡವರನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಾಯಿಟ್ ಮಾಡಿ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಹಾಕಬಹುದು, ಬಡವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಾಕಬಾರದು, ಕಂದಾಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಫಿಮಾಡಬೇಕು, ಸರ್‌ಛಾರ್ಜ್ ಹಾಕಬಾರದು ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

11-00 A.M.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—How much time the Hon'ble Minister for Revenue would require for reply ?

Sri M. V. KRISHNAPPA.—I require about half-an-hour.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—We can sit till 12 NOON and meet again at 3 P.M.

†ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ (ಚಾಮರಾಜನಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿನ ನಮ್ಮ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ನಂಬರ್ 2, 7, 8, 22, 33, 42 ಈ ಡಿಮಾಂಡುಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿನ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಬಹು ಪುರಾತನವಾದುದು. ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ರಚನೆಯಾದ ದಿವಸ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೇ ಇಲಾಖೆ ರಚನೆಯಾದುದು ಈ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಅಷ್ಟು ಪುರಾತನವಾದುದು ಆಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯು ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಗಳ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಪಡೆದದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ರೂಪ ರೇಷೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಅನೂಚಾನವಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಆನುವಂಶಿಕ ಹಕ್ಕು ತೆಗೆಯಬೇಕು ಎಂಬ ಕಾನೂನು ತಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ತಡೆ ಬಂದಿದೆ. ಇಂಥ ಹಕ್ಕನ್ನು ತೆಗೆಯತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರಿ ಎಂಬ ತೀರ್ಮಾನ ಈಗ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ

†Indicates that the speeches or remarks have not been revised by the member concerned.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಬನಪ್ಪ)

ವಾಗಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಂದು ಒಂದು ಗ್ರಾಮದ ಆಡಳಿತ ನೋಡಿದರೆ ಪುರಾತನ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಪುರಾತನ ಮಾರ್ಗವನ್ನೇ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೂಡ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

SRI V. M. DEO (Gubbi).—Sir, there is no quorum.

(The bell was rung and there was quorum).

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ದಿನ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರವಾದ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗ ಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಶಾನುಭೋಗ ಪಟೇಲ್ ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೇಶವಮೂರ್ತಿಯವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಇಡಬೇಕಾದಂಥ ರಿಕಾರ್ಡು ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜಾಗರೂಕತೆ ವಹಿಸಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ನಿವೃತ್ತಿಗೊಳಿಸ ಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಪಡೆದಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊರುತ್ತಾರೆ ಮುಂದೆ ಸರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸರಕಾರ ಸಮಾಧಾನ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಮಾಧಾನವಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯಬಾರದು, ಇದು ಕಾರ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಗ್ರಾಮ ರಿಕಾರ್ಡನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶ ಅಂದರೆ, ಜಮೀನಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹದ್ದುಬಸ್ತು ಬಾಂಡರಿ ರಿಕಾರ್ಡು ಸರಿಯಾಗಿ ಇಡತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು. ಇನ್ನು ರೆವೆನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ತಹಶೀಲದಾರ ಇವರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಿರುತ್ಸಾಹ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿದಂತಾಗುವು ದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಬ್ಬ ರೈತನಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸವಾಗ ಬೇಕಾದರೆ ಅವನು ರೆವೆನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರನನ್ನು ಹುಡುಕುವುದೇ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ರೆವೆನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರನಿಗೆ ಆಫೀಸು ಇಲ್ಲ. ಹೋಬಳಿ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಹ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ; ಎಲ್ಲಿಯೋ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ಆಫೀಸು ಅಂದರೆ ಅವನ ಸೈಕಲ್ಲಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಕೈಚೀಲ. ಆದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಾಗದಗಳನ್ನೂ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾನೆ. ರೈತನಿಗೆ ಏನಾದರೂ ರಿಕಾರ್ಡು ಬೇಕಾದರೆ ದಾರಿಯಲ್ಲೇ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಬರೆದುಕೊಟು ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ರೆವೆನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರಿಗೆ ಒಂದು ಆಫೀಸು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡ ಬೇಕು. ರೈತನಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ರಿಕಾರ್ಡು ದೊರೆಯತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ರೆವೆನ್ಯೂ ಆಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಹಶೀಲದಾರರಿಗೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮರ್ಯಾದೆ ಇತ್ತು. ಇಂದು ಅದು ಹೋಗಿದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ತಪ್ಪು. ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಇಲಾಖೆ ಯಾಗಿದೆ ಅಂದಮಾತ್ರಕ್ಕೇ ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೋ ಸಂಪರ್ಕ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೋ ಆ ರೀತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿ. ತಪ್ಪು ಭಾವನೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ವೈಭವ ಇಂದೂ ಕೂಡ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಆದರೆ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದರಕಡೆಗೆ ಗಮನಕೊಡುವ ಮನೋಭಾವನೆ ಇರಬೇಕು. ಯಾವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟರೂ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕ ಮನೋಭಾವ ತಾಳತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ರೈತನಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದುದು ರಿಕಾರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೈಟ್ಸ್. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಗಟ್ಟಲೆ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಕೇಸ್ಸ್ ಇವೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ರಿಕಾರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೈಟ್ಸ್ ಆರ್. ಆರ್. 5 ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಒಬ್ಬ ರೈತ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ನಾಲ್ಕೈದು ತಲೆ ಮಾರು ಹಿಂದಿನ ಅಂದರೆ, ಅವನ ತಾತನ ಮುತ್ತಾತನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಆರ್. ಆರ್. 5 ಮತ್ತು ಆರ್. ಆರ್. 6 ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅವನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಖಾತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಬಹುಶಃ ಅವರು ಹೇಳುವುದು ನಮ್ಮ ಜವಾ ಬ್ದಾರಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಅವನದ್ದೇ ಎಂದು. ರೆಕಾರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೈಟ್ಸ್ ಎಂದು ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರಮೇಲೆ ಇದೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಅವಿದ್ಯಾವಂತನಾದ, ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದ ರೈತನಮೇಲೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹಾಕುವುದು ಸಾಧುವಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಸಬ್‌ಡಿವಿಷನ್ ಆಫೀಸರ್‌ಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಇವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಹನೀ ಯರುಗಳು ಟಪಾಲ್ ಆಫೀಸ್ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇಲ್ಲ. ಇವರ ಕೆಲಸವೆಂದರೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಛೇರಿಗೂ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಕಛೇರಿಗೂ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಫಾರ್‌ವಾರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಸಬ್‌ಮಿಟ್

ಮಾಡುವ ಒಂದೇ ಕೆಲಸವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರುಗಳು ಸಹ ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಷಿಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಆಕ್ಟ್ ಏನಿದೆ, ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಷಿಷನ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರು ನಮ್ಮ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್‌ಗಳು. ಇವರು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಷಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಡಿಸ್‌ಪೋಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ 8 ವರ್ಷ, 10 ವರ್ಷ, 15 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ರೆಕಾರ್ಡ್ಸ್‌ಗಳು ಒಂದಲ್ಲ, ನೂರು ಅಲ್ಲ, ಸಾವಿರಗಟ್ಟಲೆ ಇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ, ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಷಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಏನಿದೆ, ಇದು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಆಕ್ಟ್, ಆದ್ದರಿಂದ ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು. ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸರಿಯಾದ ಭಾವನೆಯಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಬಹುಶಃ ನಾವು ಅನೇಕ ನಡೆವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಪ್ರಕಾರವೇ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ.

ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಸಿ. ಆರ್. ಪಿ. ಸಿ. ಮತ್ತು ಸಿ. ಪಿ. ಸಿ. ಇವುಗಳ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಆಕ್ಟ್‌ಗಳು. ಒಂದು ಕೋರ್ಟಿನ ಪ್ರೊಸಿಡಿಂಗ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಒಂದು ನಿಯಮವನ್ನು ಅವರು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಕೇಸ್ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಪನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ನಿಯಮವಿರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲಾವಕಾಶವನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲಾವಧಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಎಕ್ಸ್‌ಪ ನೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಅವರ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಲದ ಪರಿಮಿತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಆಕ್ಟ್‌ನ ಒಂದು ಅಡಚಣೆಯಿರುವುದರಿಂದ, ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಬೇಗ ಡಿಸ್‌ಪೋಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಒಂದು ವಾದವನ್ನು ಹೇಳಿ ಒಂದೊಂದು ಅಕ್ವಿಷಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ 10__15__20 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದವರೆಗೆ ತಳ್ಳುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ, ಎಷ್ಟು ಪಾರ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ದೇಶಕ್ಕೆ ದ್ರೋಹ ಮಾಡಿದಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು, ಜನರ ಮನವಿಯನ್ನು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ, ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್ ಆಫ್ ಇವೆಂಟ್ಸ್ ಇನ್‌ಸಿಸ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ; ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಷಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಬಿಲ್ಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷವಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಎರಡು ವರ್ಷ ಕೊಡಿ, ಮೂರು ವರ್ಷ ಕೊಡಿ, ಆದರೆ 10__15 ವರ್ಷ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಅರ್ಥವಿದೆಯೇ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮೇಲ್ಕಟ್ಟದವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಲದ ಮಿತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟು, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಮೇಲೆ ಡಿಸಿಪ್ಲಿನರಿ ಆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಒಂದು ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಫ್ಯಾಮಿನ್ ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಮಳೆಯ ಅಭಾವದಿಂದ, ನಾನಾ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಂದ ಜನರು ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ, ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬೇಕು ಎಲ್ಲಿ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಘಾಡೆ, ಹುಲ್ಲು ಇಲ್ಲವೋ ಅಂಥಹ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ಆಕ್ಟ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿ, ಈ ಸಾಲಿನ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಬಹುಶಃ ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಒಂದು ತೊಡಕು ಎಂದರೆ, ಈ ಕಾಮಗಾರಿಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು. ಎರಡು ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರು 64ನೇ ಹೆಡ್ ಪ್ರಕಾರ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದು ಬಿ. ಡಿ. ಓ. ಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ಪೇಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ, ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಗ್ರಾಮ ಸೇವಕರುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಬಹುಶಃ ಈ ಎರಡು ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿರುವುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಒಬ್ಬ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿ ಒಂದೆರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಡ್ರಾಮಾಡಿ, ಬಿ. ಡಿ. ಓ. ಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಈ ಬಿ. ಡಿ. ಓ. ಮುಂದೆ ಗ್ರಾಮಸೇವಕರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಇವರು ನಾಮಿನಲ್ ರೋಲ್ ಸಬ್‌ಮಿಟ್ ಮಾಡುವಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸಬ್‌ಮಿಟ್ ಮಾಡದೆ ಹಣ ಡ್ರಾ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ಮಾರ್ಚ್ 31ರೊಳಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ಗೆ ಎಷ್ಟು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದರೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಪಡುವ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಹಣದ ಹಂಚಿಕೆ ಎರಡು ಇಲಾಖೆಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು, ಇರುವುದರಿಂದ ನೀವು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸೂಕ್ತ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ದೊರಕಬೇಕಾದರೆ ಯಾವುದಾದರೂ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಬನಪ್ಪ)

ಒಂದು ಇಲಾಖೆಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿದರೆ, ನೀವು ಇಟ್ಟಿರುವ ಹಣ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗವಾದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ, ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಕಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡ (ರಾಮನಗರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮಹಾಶಯರೆ ಈ ರಾಜ್ಯದ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಗೆ, ದೇಶದ ಆಗುಹೋಗುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಇಲಾಖೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇಲ್ಲ. ರೈತರುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯೆಂದರೆ, ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯೆಂದರೆ ಈ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ. ಈ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತದೋ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ರೈತನ ಕ್ಷೇಮಚಿಂತನೆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಆದರಲ್ಲೂ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಲೆವಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಬ್ಬ. ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಆಫೀಸರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಬಹಳ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಎಷ್ಟು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೆನೋ ಅಷ್ಟು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣು ಇಟ್ಟು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

ತಾಲ್ಲೂಕು ಲೆವೆಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಪ್ರಥಮತಃ ತಾಲ್ಲೂಕು ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ರೈತನ ಏಳಿಗೆಗೋಸ್ಕರ ಜನಗಳ ಕ್ಷೇಮಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಏನು ರಿಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಏನು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅದು ಅನೇಕ ಹಂತಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಕೂಡ ಅದೇ ಒಂದು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಏನು ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ರೈತನ ಯೋಗಕ್ಷೇಮಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ರಿಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದು ಸರ್ವೇ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಇತರ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಒಂದು ಜಮೀನನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಗ್ರಾಂಟು ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರವಾಗಲಿ, ಪೋಡಿ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಇತರ ಸೌಕರ್ಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಾಗಲಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಏನು ಮಹಜರು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದು ಅಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಇರಬೇಕು, ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಇರಬೇಕು, ಸತ್ಯ ಸಂಧತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರಬೇಕು ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್, ತಾಸೀಲ್ದಾರರ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರು ಯೋಗ್ಯರೂ, ದಕ್ಷರೂ ಆಗಿರಬೇಕು, ನಿಸ್ಪೃಹರೂ ಆಗಿರಬೇಕು, ಸತ್ಯಸಂಧರೂ ಆಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ, ಅಡಚಣೆ ಆದರೆ, ತೊಂದರೆ ಆದರೆ, ಯಾರಾದರೂ ದಾರಿಬಿಟ್ಟು ಹೋದರೆ, ಅದರಿಂದ ಆಪತ್ತಿಯ ತಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅವರಮೇಲೆ ನಿಗಾ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ, ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ದಾಖಲಾತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಗ್ರಾಮಾದಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಸಬ್‌ಡಿವಿಷನ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಡಿವಿಷನಲ್ ಕಮೀಷನರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ ನಡೆಸಿ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಒಂದು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಗುಮಾಸ್ತ ಎಡವಿದರೆ, ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ, ಆದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ; ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮವಾಸಿಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ ಮತ್ತು ಚೆಕಿಂಗ್ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಅನೇಕವೇಳೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿಗೆ ಸರ್‌ಪ್ರೈಸ್ ವಿಸಿಟ್ಸ್, ಕೊಡಬೇಕು, ಹೇಗೆ ಆಫೀಸ್ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು ಇತರೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸರ್‌ಪ್ರೈಸ್ ವಿಸಿಟ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಸರ್ವೇ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ವಿಸಿಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಉತ್ತರ ನನಗಾದರೂ ಸಮಾಧಾನಕರ ವಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಯಾವ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರುತ್ತಾರೊ, ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬರುತ್ತಾರೊ, ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾರೊ ಎನ್ನುವ ಭಯ ಇದ್ದರೆ, ಅಲ್ಲಿಯು ಕೆಲಸ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ತೋಚುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸುಗಳಿಗೆ ಸರ್‌ಪ್ರೈಸ್ ವಿಜಿಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಹೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ

ಬರುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಆಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿಗೆ ಸರ್‌ಪ್ರೈಸ್ ವಿಸಿಟ್ ಕೊಟ್ಟರು, ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಚಿವರು ಹಾಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸುಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕೆಳಗಿನ ಆಫೀಸಿಗೆ ಸರ್‌ಪ್ರೈಸ್ ವಿಸಿಟ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಆಗಾಗ್ಗೆ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮುತುವರ್ಜಿಯಿಂದ ನಡೆಸುವಂತೆ ಮಾತಬೇಕು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಸರ್ಕುಲರ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಸೂಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಜಮಾಬಂದಿಗೆ ಹೋದರೆ ಆ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಮಸ್ತ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಪಟೇಲ್, ಶಾನುಭೋಗರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನೂ ಗ್ರಾಮದವರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನೂ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಆ ಊರಿನ ಕೆರೆ, ರಸ್ತೆ, ಬೌಂಡರಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟುಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಇದ್ದರೆ ತತ್‌ಕ್ಷಣ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದರು, ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜಮಾಬಂದಿ ಒಂದೆರಡು ಗಂಟೆಗಳೊಳಗೆ ಮುಗಿದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈಗಿನ ಜಮಾಬಂದಿಗಳು ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಜಮಾ ಬಂದಿ ಹಾಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸಬ್‌ಡಿವಿಷನ್ ಆಫೀಸರು ತಮ್ಮ ಸಬ್‌ಡಿವಿಷನ್‌ನಿನ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹುಜೂರು ಜಮಾಬಂದಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಮಾಬಂದಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆಯೇ ಡಿವಿಷನಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ತಮ್ಮ ಡಿವಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ತಾಲ್ಲೂಕು ಜಮಾಬಂದಿಯನ್ನು, ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಡಳಿತ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಆಡಳಿತ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಾಬಿನಲ್ಲೂ ಹೀಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಜಮಾ ಬಂದಿಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 2—3 ದಿವಸ ನಡೆಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಂಥ ಜಮಾಬಂದಿಗಳು ನಡೆಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ತಹಸೀಲ್ದಾರರ ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತಹಸೀಲ್ದಾರರಿಗೆ ಮನೆಗಳು ಇಲ್ಲ, ಅಮಲ್ದಾರರ ಕೆಲಸ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಮನೆಗಳು ಇದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇತರೇ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಾಗೆ ಅವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾತಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ. ಜೀಪುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ, ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸುತ್ತು ಹೊಡೆದು ಜನರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ವಿಚಾರಿಸುವ ತಹಸೀಲ್ದಾರರಿಗೆ ಜೀಪು ಸೌಕರ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಅವರು ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಇತ್ತು. ಅದು ಹೋಯಿತು, ಈಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕುದುರೆಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಕುದುರೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ರೈತನ ಜಮೀನಿನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುವ ಕಾಲ ಇತ್ತು. ಈಗ ಕುದುರೆ ಇಲ್ಲ, ಜೀಪೂ ಇಲ್ಲ. ಮುರುಕಲು ಸೈಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಹೋದರೆ ಅವರು ರೈತರ ಮೇಲೆ ಏನು ದಕ್ಷತೆ ಬೀರಬಹುದು ? ಆರೀತಿ ದಕ್ಷತೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರಿಗೆ ಇರುವ ಗೌರವ ಈಗ ತಹಸೀಲ್ದಾರರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಶೋಚನೀಯ ವಿಷಯ. ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅಮಲ್ದಾರರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಮೂಡಬೇಕು. ಅವರೂ ಕೂಡ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳು ಅಪ್ಪುಡೇಟ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯ.

ರಿಕಾರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೈಟ್ಸ್, ರಿಕಾರ್ಡ್ ಆಫ್ ಮ್ಯುಟೇಷನ್ಸ್, ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೆ ಹಾಗೆಯೇ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿವೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಆಡಚಣೆ ಆಗಿದೆ. ಆಕ್ವಿಸಿಷನ್ ಕೇಸುಗಳು ತೀವ್ರತೆಯಿಂದ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳು ಇವೆ. ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಆಕ್ವಿಸಿಷನ್ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರಾಮನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜಯಪುರ, ನಿಜಯ ಪುರ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು 30 ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ರಿಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಕ್ರಮ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ಫೋಡಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಕಾಸೆ ಇಲ್ಲ. ರಿಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಆಫ್ ರೈಟ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬರೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬಹುದೋ ಅಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ರೈತರು ಈಗಾಗಲೇ ನಿತ್ರಾಣವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಇನ್ನೂ ನಿತ್ರಾಣವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಾಗ್ರತೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಫೋಡಿ ಕೆಲಸ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈ ಕೆಲಸ ಬಾಕಿ ಇದೆ.

11-30 A.M.

ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ರಂಗೇಗೌಡರು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವ ಫೋಡಿ ರಿಕಾರ್ಡ್ 1386, ಐದು ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದು

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯ ಗೌಡ)

1758 ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಫೋಡಿ ರಿಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇವೆ. ಹೀಗೆ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇರುವುದರಿಂದ ಅನಾಹುತ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಕಷ್ಟ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಈಗ ತಾಲ್ಲೂಕ ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ರಾಮನಗರದ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಆಫೀಸ್ ಸುಮಾರು 200 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದು. ಅದರ ರೂಫ್ ಲೆವಲ್ ಬಹಳ ಕೆಳಗಡೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಚನ್ನಪಟ್ಟಣದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಿಮ್ಮರಾಜ ಮ್ಯಾನ್‌ಶನ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಆಫೀಸನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ತಡಿಕೆಯ ಗೋಡೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರ ಎಲ್ಲಾ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಇದು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಬಿರುಕು ಬಿದ್ದಿದೆ. ಇದು ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದುಬಿಡುತ್ತದೋ ಎಂಬ ಭೀತಿ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಮಾಡಲಿ, ಎಂದು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ನವರು, ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಾದರೂ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಫ್ಯಾಮಿನ್ ರಿಲೀಫ್ ಕೆಲಸಗಳು ಸರಿಯಾದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ಕೆಟ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲಿನ ಅಭಾವ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ದನಗಳಿಗೆ ಹುಲ್ಲು ಸಿಗದೆ ಅವುಗಳು ನಿತ್ರಾಣವಾಗಿವೆ ನಮ್ಮ ರೆವೆನ್ಯೂ ಸಚಿವರು, ದನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ ಇದ್ದವರು, ಈ ಗೋವುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ನಿಗಾ ಕೊಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ಹೋಬಳಿ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನಲ್ಲೂ ಒಂದೊಂದು ಫಾಡರ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಾಡಿ ಮೇವು ಎಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈರೀತಿ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ, ಮಳೆ ಬಂದಾಗ ರೈತನಿಗೆ ಉಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಸುಗಳು ಸಿಕ್ಕಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಪಾವು ಹಾಲು ಕೂಡ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಿಗದಂತಾಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥ ಒಂದು ಫಾಡರ್ ಬ್ಯಾಂಕನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲೂ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಯವರೊಡನೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡು, ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri ANNA RAO GANAMUKHI (Afzalpur).—Mr. Speaker, Sir, adverting to this Demand, I should like to offer a few remarks. In the first place.....

Sri K. P. REVANNA SIDDAPPA.—There is no quorum, Sir.

(*The quorum Bell was rung and quorum was formed*)

Sri ANNA RAO GANAMUKHI.—Sir, I was saying that land Revenue is a very old and antiquated department. It was occupying the front seat so far, but now, the land revenue as it is realised now, has gone to the back seat. For collecting about Rs. 500 lakhs, we are spending Rs. 128.47 lakhs. This stands no comparison with any other tax which is administered by the State. If you take the sales-tax, for the estimated realisation of 240 lakhs, we are spending Rs. 54.89 lakhs—2¼ per cent we are spending on the collection of sales-tax. But in respect of land revenue, we are spending 20 per cent of the revenue which we are realising by way of land revenue. If you take the Motor vehicle tax, it comes roughly to 3 per cent. Therefore if we compare the realisations or the collection charges of the various taxes which the State administering, I think this is the highest percentage which the State Government is spending 20 per cent of the realisations under land revenue. If we go back, in 1793-94 the

total collection of taxes in the whole of India—the percentage of expenditure incurred in collecting the taxes was 69 per cent. Now the percentage is 8.6 per cent. It means that it has dwindled to such an extent that it stands no comparison with the total collection of taxes by the State Government as also by the other State Governments. Therefore Sir, I should say that this tax is antiquated, not only antiquated, but also inequitous and bears no comparison to the paying capacity of the tax-payer. I think that it should be abolished altogether.

Now if we go to the various scientific methods which are devised now-a-days, we will see that this tax is not based on any scientific basis because it is not following the principle of progressive taxation as we follow in other taxation methods. Therefore, I should say that for the realisation of a paltry sum, we should not maintain such a huge department. If we take the expenses which the general administration department bears on the revenue officers, the divisional commissioners, the deputy commissioners, the assistant commissioners and the tahsildars, then the percentage comes to at least fifty. So, fifty per cent of the expenses have to be borne by the State Government in relation to the taxes which are being realised by the Government. Therefore, I would say that it must be based on some progressive basis. The Chief Minister had promised that the poorer classes should be exempted from this burden. Those farmers who are holding less than five acres of land should be exempted from this taxation. Unless the principle of progression is followed, I do not think the taxation will be equitous.

Now, Sir, going to land reforms, when the Hon'ble Minister for Revenue parted with his food portfolio, I remember to have heard that he would concentrate on Land Reforms Act and that he would pursue it in its various stages. But, I see, Sir, up to this time—although there was so much of delay in passing the Amendment Act and then there was waiting for such a long time, at least the Act was brought into force on 2nd October 1965—I do not know what steps the State Government has taken to bring the Act into operation. What steps it has taken in establishing the land tribunals and the appellate authorities and determination of any area, and surplus land being resumed—all these things have not been done so far.

Sri M. V. KRISHNAPPA.—Everything has been done and everything that has to be done according to the Act is being done. We have appointed tribunals. They must be given one year's time. Step by step the whole process has to be done according to law. I cannot do anything arbitrarily.

Sri ANNA RAO GANAMUKHI.—As far as I know if this process takes so much of time, then, I do not know when 25 lakhs of acres of resumable land will be available and when two lakhs of

(SRI ANNA RAO GANAMUKHI)

acres of surplus land will be available to the Government. Let the Hon'ble Minister give details in his reply, whatever it is. It is stated that for giving compensation, about 34.50 crores are required. I do not know if this amount also will be outside the Plan. Probably the Government is delaying because, there is no money in the Government. Even surplus land for resuming and assigning to the ryots, you require another two crores. Even if you give bonds for the amount exceeding 2,000 then also you say that about 7.50 crores are required in the fourth plan and in the last year of the third plan. We have already finished or completed the Third Plan period and stepping into the Fourth Plan. I do not know how much amount will be provided for implementing this Act and whether 7.50 crores will be made available. If the land is assigned to the deserving people, surplus land and then this non-resumable land if you assign to various tenants, then, I think, to reimburse this amount, you will take about 20 years. So, within that period, the Government has to provide the money to the owners. So the whole position is in a liquid stage. Because, as I know, the Mysore Land Reforms Act and the Rules state that the Government are to determine the ceilings, the area under assured irrigation has to be determined. I do not know whether the Government has determined the area under assured irrigation. Unless you determine that, you cannot say how much land a particular person has got, because various persons may irrigate dry or wet or different kinds of land. There are seven categories of land or classifications of land, from the first to the seventh class. All these classes have to be categorised. Assured irrigation land has to be separated. Then only, ceiling has to be determined. In order to determine the ceiling area, there has to be irrigated land, lands having assured irrigation—that has to be done. Unless this is done, the tribunal cannot function in any way. Even transfers cannot be made. Therefore, I think, unless we expedite the various measures enunciated in the Act, there will not be fixity of tenure and people will not be willing to invest more money on the land. Unless that is done, we cannot produce more. There must be some satisfaction, some safety to the land owners. They do not know how much land will be resumed and how much land will be declared as surplus. It must be declared as early as possible, so that the owners of land and also the tenants may take interest and make investment in the land and help production in the process. Therefore, I have urged that the land reform measures should be given top priority and various measures should be taken under the Land Reforms Act.

Now, Sir, the City survey scheme has not been taken in right earnest. It is stated that it will take during the fourth plan only six city surveys. There are encroachments on Government land and in municipal areas, there is no proper demarcation between revenue

and municipal land. That is why the municipalities give permission for revenue land, and the Revenue Department does not know which land belongs to the Revenue and which to the private people. Therefore, it is very necessary to recover—100 per cent I do not mind. Ten per cent will be borne by the Government. But the cities should be surveyed so that lands available may be demarcated and the Government may be benefited after the land is auctioned. If you make delays in this regard, then all the revenue land will be taken by private people and no land will be left for the Revenue Department to dispose of. / I should say that the Panchayats should be the authority to collect land revenue. Why should we spend so much money on the collection? We have done away with village officers and some concession can be given to Panchayats, so that they can augment their resources.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಡಿ. ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ (ಭದ್ರಾವತಿ).—ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡ 80 ಭಾಗದ ಜನತೆಗೆ ಅತಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಈ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ. ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಆಹಾರದ ಉಪಸಚಿವರಾಗಿ ಅನುಭವ ಪಡೆದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಈ ಪವಿತ್ರವಾದ ಖಾತೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಭೂಹೀನರಿಗೆ ಜಮೀನುಗಳು ಸಿಕ್ಕಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರೇವಣಸಿದ್ದಪ್ಪನವರಂತಹವರು ಮಾತ್ರ ಅವರ ಖಾತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆಮಾಡಬಹುದು. ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಹೋದರೂ ಕೂಡ, ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರೇ ಹೋದರೂ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಬೇಜಾರು ಇಲ್ಲದೆ ಅವರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಪಕ್ಷದ ವತಿಯಿಂದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು.

ಇನ್ನು ದರಖಾಸ್ತು ಹಂಚಿಕೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರೇ ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರೊಡನೆ ಮತ್ತು ತಹಸೀಲುದಾರರೊಡನೆ ಹೋಗಿ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಮೀನು ಹಂಚಿಕೆ ಕಾರ್ಯ ಉಳಿದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಶೇಕಡ 80 ಭಾಗದಷ್ಟು ಜನರ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಒಂದು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಇಲಾಖೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತಹಸೀಲುದಾರರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು ಬರಬೇಕಾಗಿವೆ. ಇವತ್ತು ನಾನು ನೋಡಿದ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಜೀಪಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಈ ಇಲಾಖೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಇಲಾಖೆಯೆಂದೆನಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ತಹಸೀಲ್ದಾರರಿಗೆ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಜೀಪಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶೇಕಡ 80 ಭಾಗದಷ್ಟು ಜನರ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಕೇವಲ ಒಬ್ಬ ತಹಸೀಲ್ದಾರರ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಆಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೂ ಜೀಪಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡ ಅದನ್ನು ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ತಿ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜೀಪುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕವಿದೆಯೋ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಜೀಪುಗಳನ್ನು ತಹಸೀಲ್ದಾರರಿಗೆ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡ (ಹೊಸಕೋಟೆ).—ಬಿ.ಡಿ.ಓ. ಗಳಿಗೆ ಆ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವಾಗ ತಹಸೀಲ್ದಾರರುಗಳಿಗೂ ಆ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವ ಪರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವುದೇನು?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಡಿ. ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ.—ಬಿ.ಡಿ.ಓ. ಗಳಿಗೆ ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬಿ.ಡಿ.ಓ ಮತ್ತು ತಹಸೀಲ್ದಾರರಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಮರೆಯುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೂ ಆ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಇನ್ನು ಈಗ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳ ಇತ್ಯರ್ಥ ತಕ್ಷಣ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ವೆಂಬ ಕೂಗು ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕಾಗದ ಪತ್ರವಾಗಲೀ ಅದು ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಫೀಸಿನಿಂದ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರಿಗೆ, ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರಿನಿಂದ ತಹಸೀಲ್ದಾರರಿಗೆ, ತಹಸೀಲ್ದಾರರಿಂದ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರಿಗೆ—ಹೀಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಎಂದು ಏನು ಆಫೀಸ್ ಇದೆ ಅಲ್ಲಿ ಮರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೆ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು ತಡವಾಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ವಿಭಾಗವನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಬೇಕು. ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಆಫೀಸಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿವರ್ಗವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ, ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು ವಿಲೇವಾರಿಯಾಗಬಹುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಸಚಿವರು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅವರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ ಈ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಬಹುಶಃ ಒಂದೇ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಹಣದ ಉಳಿತಾಯವಾಗಬಹುದು. ಸಲೀಸಾಗಿ ಅರ್ಜಿಗಳೂ ಸಹ ವಿಲೇವಾರಿಯಾಗ. ಬಹುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನೂ ಕೂಡ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಆಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅವರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿಯೆ ಅವರ ಆಫೀಸು ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಏನಾದರೂ ತಹಸೀಲ್‌ದಾರ ಅಥವಾ ಷೇಕ್‌ದಾರ ರೈತರಿಗೆ ಮನೆಗೇ ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ರೈತನಾದವನು ಅವನ ಕೆಲಸಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವರ ಮನೆಗೇ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ರೈತ ಅವರ ಮನೆಗೆ ಹೋದಾಗ್ಗೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಹೇಗಿರುತ್ತದೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಘಂಟೆಗಳ ತನಕ ಕೂತಿರುತ್ತಾನೆ. ಇದರಿಂದ ಅವನ ಕೆಲಸ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಷೇಕ್‌ದಾರರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಲಂಚದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದುದೇನಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿಗೆ ಬಹಳ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಹಾಗೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳ ಆಫೀಸನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕು. ಹೋಬಳಿ ಏನಾದರೂ ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಆಫೀಸು ಇರುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲು ಇಷ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪಶುವೈದ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಭದ್ರಾವತಿ ಇವತ್ತು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಸುಮಾರು 75 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗಾದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಇವೆರಡನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಯೋಜನೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಅದು ಆದರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಇವೆರಡರ ಮಧ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ಜೇಡಿಕಟ್ಟೆ ಹತ್ತಿರ ಹಾಲಿನ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿ ಅದನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಈಗ ಆ ಜಾಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ಇವತ್ತಿಗೂ ಇನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿದೆಯೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಹಾಲಿನ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಸಚಿವರು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಭದ್ರಾವತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹತ್ತಿರ ಹೊಳೆ ಹೊನ್ನೂರು ಎಂಬುದು 5 ಸಾವಿರ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ಸ್ಥಳ. ಅದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹೋಬಳಿ.

12-00 NOON.

ಅಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಪಶುವೈದ್ಯ ಶಾಲೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಇದ್ದಂತಹ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಕೂಡ ನಡೆದಿದೆ. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯವರು ದಯವಿಟ್ಟು ಹೊಳೆ ಹೊನ್ನೂರಿಗೆ ಒಂದು ಪಶು ವೈದ್ಯದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಗೇನಹಳ್ಳಿ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದ ಹತ್ತಿರ ಸ. ನಂ. 12ರಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತಹ 100 ಜನಕ್ಕೆ ಗೋಮಾಳದ ಜಮೀನನ್ನು ಖಾಸಗೀ ಜನಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ 2 ಎಕರೆಯಂತೆ 5 ವರ್ಷ ಆಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಸಾಗುವಳಿ ಚೀಟಿಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜನಗಳು ಈಗ 5 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಆ ಜಮೀನಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಕ್ಯೈರಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಫೈಲು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಆಫೀಸಿನಿಂದ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ ಆಫೀಸಿಗೆ ಓಡಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ,? ಭೂಮಿಯನ್ನ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಅದನ್ನ ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಈಗಾಗಲೇ 5 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಂದಾಯ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ 5 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಫಸಲನ್ನ ಬೆಳೆದಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಆಹಾರ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನ ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅವರಿಗೂ ಈ ವಿಷಯವನ್ನ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಚಿವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಗಾ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಫೈಲು ಎಲ್ಲಿ ಹೂತುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಅದನ್ನ ತರಿಸಿ ತಕ್ಷಣ ಆ ಜಮೀನಿನ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವಂತಹ್ಹ ಕ್ಯೈರಿಯನ್ನ ಸರಿಪಡಿಸಿ ಆ ರೈತರು ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟರೆ ಆದರಲ್ಲಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಬೇಗ ಬಗೆಹರಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The House will now rise and will meet again at 3 P.M.

The House adjourned for Recess at Three Minutes past Twelve of the Clock and met again at Three of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair]

INTRODUCTION OF BILLS

Mr. SPEAKER.—Bills for introduction.

Sri M. V. KRISHNAPPA.—Sir, I beg to introduce the Mysore Stamp (Amendment) Bill, 1966.

Mr. SPEAKER.—The Mysore Stamp (Amendment) Bill, 1966 is introduced.*

Sri R. M. PATIL.—(Minister for Municipal Administration).—Sir, I beg to introduce the Mysore Urban Development Boards Bill, 1966.

Mr. SPEAKER.—The Mysore Urban Development Boards Bill, 1966 is introduced.

Sri R. M. PATIL.—I beg to introduce the Mysore Industrial Areas Development Bill, 1966.

---

*Introduced upon the recommendation of the Governor.

Mr. SPEAKER.—The Mysore Industrial Areas Development Bill, 1966 is introduced.

SRI H. R. ABDUL GAFFAR (Deputy Minister for finance).—Sir, I beg to introduce the Mysore Entertainment Tax (Amendment) Bill, 1966.

Mr. SPEAKER.—The Mysore Entertainment Tax (Amendment) Bill, 1966 is introduced.*

Sri D. DEVARAJ URS (Minister for Transport).—Sir, I beg to introduce the Mysore Motor Vehicles (Taxation on Passengers and Goods) (Amendment) Bill, 1966.

Mr. SPEAKER.—The Mysore Motor Vehicles (Taxation on Passengers and Goods) (Amendment) Bill, 1966 is introduced.*

BUDGET ESTIMATES FOR 1966-67—DEMANDS FOR GRANTS

Demand Nos. 2, 7, 8, 22, 33 and 42

(Debate continued)

†ಶ್ರೀ ಸಂಜೀವನಾಥ ಐಕಲ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಎಂದರೆ, 2, 7, 8, 22 ಹಾಗೂ 33 ಮತ್ತು 42ನೆಯ ಡಿಮಾಂಡುಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತ ಇದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಪಶುಸಂಗೋಪನ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊನ್ನೆ ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಎಂದರೆ 12-10-1965 ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಒಂದು ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿರುವ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನಿಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಹೀಗಿದೆ :

> "The facts of the case discloses a sorry state of affairs in this Animal Husbandry Department at present. In that department the seniority list is not prepared and junior officers are put in senior and important posts as stop gap arrangement. Hence, there is naturally complaint of mal-practice. This Court had occasion to refer to the state of affairs in another case that came up before us for decision. Yet, there has been no improvement."

ಪಶುಸಂಗೋಪನ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳು ಇವು. ಆದರೆ ಈಚಿನ ನಾಲ್ಕೈದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿರುವ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ, ಸುಧಾರಣೆಗಳಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಈಗ ಅಭಿನಂದಿಸಬಹುದು. ಇದು ಪ್ರಾಯಶಃ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಇದ್ದಂತಹ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿರಬಹುದು. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸುಧಾರಣೆಗಳಾಗಿವೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಈಗ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರಿಂದ ಅವರ ಮಾತುಗಳನ್ನೂ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಡೈರಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಸ್ಕೀಮುಗಳು ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಅದರಲ್ಲೂ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರು ಮಿಲ್ಕ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಸ್ಕೀಂ

---

* Introduced upon the recommendation of the Governor.

ಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಡೈರಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟೋಣ ಎಲ್ಲವೂ ಆಗಿದೆ. ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 120 ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಭಾಗ ಇನ್ನೂ ಅಕ್ವಿಸಿಷನ್ನು ಆಗಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ಎರಡು ವರ್ಷ ಗಳಿಂದಲೂ ಅಕ್ವಿಸಿಷನ್ನು ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದು ತಪ್ಪು. ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿನ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರೇ ಕೊಡು ತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಂಜೀವನಾಥ ಐಕಳ.—ಇಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆ ತಪ್ಪುತ್ತಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟುಬೇಗ ಮಾಡಿ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಛೇರ್ಮನ್ನರೂ ಸರಕಾರದವರೂ ಇಬ್ಬರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಂಜೀವನಾಥ ಐಕಳ.—ಬೋರ್‌ವೆಲ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟುಬೇಗ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿನ ಮಂಗಳೂರು ಮಿಲ್ಕ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ಕೋ-ಆಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಾಗಿದೆ ಇವುಗಳೇ ಹಾಲನ್ನು ತಂದುಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಮಿಲ್ಕ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಸಾವಿರ ಲೀಟರುಗಳಷ್ಟು ಹಾಲನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಮುಂದೆ ಇದರಿಂದ ಐದಾರು ಸಾವಿರ ಲೀಟರುಗಳಷ್ಟು ಹಾಲನ್ನು ಇಲ್ಲಿರುವ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಂದ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು. ಮಿಲ್ಕ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಸ್ಕೀಂ ಮೆಷಿನರಿಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಾಲನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಗ ಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಸಾಲಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ದೊರಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿ ನವರು ಇತರ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಸಾಲಕೊಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಮಿಲ್ಕ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈಗಿರುವ ನಿಯಮಗಳಂತೆ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿ ನವರು ಈ ಮಿಲ್ಕ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಸಾಲ ಸಿಗದಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ಪ್ರೈಮರಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಲ ಕೊಡುವಂತೆ ಈ ಮಿಲ್ಕ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೂ ಸಾಲ ಕೊಡಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಾಗಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಬೇರೆ ಯಾರಲ್ಲೂ ಇವರಿಗೆ ಸಾಲ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇಲ್ಲಿರುವ ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ಹಾಲಿನ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿವೆ. ಸಾಲ ಸಿಗುವಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸರಕಾರ ಈಚಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ತಾವು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಚಿರಋಣಿಗಳಾಗಿರ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಸಂಜೀವನಾಥ ಐಕಳ.—ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರೂ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಚಿರಋಣಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದೇ ರೀತಿ ಅಂತಹ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳು 3—4 ಕಡೆ ಇವೆ. ಅವು ಅಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿಲ್ಲ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಡೈರಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು. ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಲೀಟರ್ಸ್ ಹಾಲಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸತಕ್ಕ ಬೆಂಗಳೂರು ಡೈರಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಏನಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಈಗ ಕೇವಲ 12—13 ಸಾವಿರ ಲೀಟರ್ಸ್ ಹಾಲನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯ ನಡೆದಿದೆ. ಅದೂಸಹ ಇಲ್ಲಿಯ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವ ರೇಟ್ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. 65—68 ಪೈಸೆ ಒಂದು ಲೀಟರ್‌ಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಯೂನಿಸೆಫ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಆದ ಇದು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ಹಾಲೂ ಕೂಡ ಅವರಿಂದಲೇ ಸಿಕ್ಕುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರಿದ್ದಾರೋ ಅವರು ತ್ವರಿತ ವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 45 ಮೈಲಿ ಒಳಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಮಿಲ್ಕ್ ಷೆಡ್ ಏರಿಯಾ ದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೂಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಅವರಿಂದಲೇ ಹಾಲಿನ ಸರಬ ರಾಯಿ ಆಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಸಂಜೀವನಾಥ ಐಳಳ)

ಪಶುವೈದ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಸ್ಟಾಕ್‌ಮೆನ್‌ಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವರು ಒಂದು ವರ್ಷ ಎರಡು ತಿಂಗಳು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಪಡೆದು ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕ ಪಗಾರ ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಲೋಯರ್ ಡಿವಿಜನ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಅವರು ಅನೇಕ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸ್ಟಾಕ್‌ಮನ್ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಇವರು ವೆಟರ್ನರಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೀ ಪೋಸ್ಟ್ ಇದ್ದಹಾಗೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರ ವೇತನವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ, ಕಡೇಪಕ್ಷ ಅಪ್ಪರ್ ಡಿವಿಜನ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ್‌ಗೆ ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕ ಸಂಬಳವಾದ್ರೂ ಕೊಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೋಳಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆಯ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಇದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಕೀಂ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಸಹ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಆದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಸಹ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಹಣದ ಸಹಾಯ ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗೆ ಆಗಬೇಕು. ಕೆಲವು ಸಲ ಇದು ಯಾರಿಗೆ ಮುಟ್ಟಬೇಕೋ ಅವರಿಗೆ ಮುಟ್ಟದೆ ನಡುವೆ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕ ಇದ್ದು ಅವರಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಉತ್ಸಾಹ, ಹುರುಪು ಹೊರಟುಹೋಗಿ, ಬೇಸರ ಬಂದು ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತಾತ್ಸಾರ ಜಿಗುಪ್ಸೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಕುರಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆ, ಹಂದಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆ ಯೋಜನೆಗಳು ಇವೆ, ಇದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿ ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೊಸ ತಾಲ್ಲೂಕು ಗಳ ರಚನೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು 9 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಾಗ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಗಡಿ ನಿರ್ಣಯ, ಭೌಗೋಳಿಕ ಆಧಾರ ಹಾಗೂ ಆದಾಯದಮೇಲೆ ಪೊಂದಿಕೊಂಡು 9 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ರಚನೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು ಕೇವಲ ಒಂದೇ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸುಬ್ಬಯ್ಯನಾಯಕ್ ಅವರು ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಕೇವಲ ಸುಬ್ಬಯ್ಯನಾಯಕ್‌ರವರ ಊರನ್ನೇ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಾಗಿ ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಮೂಡಬಿದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ರಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರದೇಶ 63 ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಒಳ ಗೊಂಡು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ಸ್ಥಳವಾಗಿದೆ. ಸೂಳ್ಯ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇವಲ 43 ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನೊಳ ಗೊಂಡು, 50__60 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಗಿದೆ. ಅದು ಸೆಲ್ಫ್ ಸಪೋರ್ಟಿಂಗ್ ತಾಲ್ಲೂಕು ಸಹ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಅದರ ಉತ್ಪನ್ನ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಮಟ್ಟದ್ದಾಗಿದೆ. ಮೂಡಬಿದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ರಚನೆ ಯಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಆಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ತುಂಬಾ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಬರುವ ವರ್ಷವಾದರೂ ರೆವಿನ್ಯೂ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸರಿಪಡಿಸಿ ಮೂಡಬಿದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಮಸೂದೆಯ ವಿಷಯ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಭೂ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೀರಿ, ರೂಲ್ಸ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಅದು ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ, ಹೇಗೆ ಇದೆ ಆಥವಾ ಚಾಲಗೇಣಿ ಒಕ್ಕಲಿಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿದೆ ಏನು ಎಂಬುದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಯಾರ ಹತ್ತಿರ ಕೇಳಿದರೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ವಕೀಲರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಿಲ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಆರ್ಡರ್ ಬರುವವರೆಗೂ ನಾವೇನೂ ಮಾಡುವು ದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಿಜವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಮಸೂದೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿರುವದರಿಂದ ಕೆಲವರಿಗೆ ಕಳವಳ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಜನ ಕಂಗಾಲು ಪಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಕ್ರಮಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇಹೋದರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವೇ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ನೀವು ಲಾಗು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಅದೇರೀತಿ ಚಾಲ ಗೇಣಿಯವರಿಗೆ ನಿಮಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಈ ರೀತಿ ನಿಮಗೆ ಶ್ರೀಮಂತರ ಹಣ ಬೇಕು, ಚಾಲ ಗೇಣಿಯವರ ಓಟು ಬೇಕು ಅಷ್ಟಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದು, ಇದು ಒಂದು ಅಂತರ ಪಿಶಾಚಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇದೆ ಇವತ್ತು ಇದೆ. ಎರಡು ಕಡೆಯವರಿಗೂ ಸಮೊ ಧಾನ ಹೇಳುವ ರೀತಿ ಇದನ್ನು ತಂದಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ.

ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಪಾರ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಹಾಯ ಸೌಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕಥೆ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಯಜಮಾನ ಇದ್ದ ಅವನಿಗೆ ಕೊನೆ ಮಗಳಮೇಲೆ ಬಹಳ ಪ್ರೀತಿ. ಕೊನೆಯ ಮಗಳು ಎಂದು. ಮಗಳು ದೊಡ್ಡವಳಾದಳು, 20 ವರ್ಷ ಆಯಿತು ಅವಳಮೇಲೆ ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರೀತಿ ತೋರಿಸಿದರೂ ಅವಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ, ಅವಳಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಗಂಡನನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕು, ಇದುಯಾವುದನ್ನೂ ಅವನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. 18 ವರ್ಷದ ನಂತರ ಯಾವ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೇ ಆದರೂ ಮದುವೆ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಇರುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕೊನೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳಂತೆ ಪ್ರೀತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಯಾವ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನೂ ಈಡೇರಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಆಶೋತ್ತರ ಏನು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಕಳವಳವೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರೀತಿ ಉಂಟು ಅಂದಾಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಮಾಧಾನ ಪಾಗಲಾರದು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರೀತಿ ಇರಬಹುದು ಆದರೆ ಅವರ ಕಷ್ಟ ಏನಿದೆ ? ತಮ್ಮ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಸರ್‌ಚಾರ್ಜ ಆಗಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಂದಾಯ ಆಗಲಿ ಯಾವುದನ್ನೂ ಬಾಕಿ ಇಡದೇ ಕೊನೆಯ ಮಗಳ ಹಾಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಅವಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ನೆರವು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ಯಜಮಾನ ಕೊನೆ ಮಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನೋಡಿದನೋ ಆ ರೀತಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನೋಡಿದಂತಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ನೇರವೇರಿಸಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಕ್ಷಾಮದ ವಿಷಯ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮಳೆ ಬಾರದೆ ಇರಬಹುದು, ಆದರೆ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ತೊಂದರೆ ಇದೆ, ಉಪ್ಪು ನೀರಿನ ಪ್ರಕೋಪದಿಂದ ಎರಡನೆಯ ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯ ಬೆಳೆಗೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಸುಮಾರು 30__35 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬೆಳೆ, ಮನೆಗಳು ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕಿರುವುದೆಷ್ಟು ? ಕೇವಲ 23 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ದೊರೆತಿದೆ. ಇದು ಎಷ್ಟು ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾಗಿದೆ ? ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸರಕಾರದವರು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ರಾಯಚೂರು ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಈ ವರ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಕೇವಲ ಕಡಮೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕೂಡಲೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎ. ಕರಿಲಿಂಗಣ್ಣನವರ್ (ಗೋಕಾಕ್).__ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರೇನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಡಿಮ್ಯಾಂಡುಗಳನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ತ್ರಿಕರಣಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಕೆಲವೊಂದು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಚಾರ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 10__15 ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಗೋಕಾಕ್, ಸೌಂದತ್ತಿ, ರಾಮದುರ್ಗ, ಅಥಣಿ__ಈ 4 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ತೊಂದರೆ ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ. ಗೋಕಾಕ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 60 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ 3__4 ವರ್ಷದಿಂದ ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಇಲ್ಲ, ಈ ವರ್ಷ ಬಿತ್ತನೆಯೇ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವಿಲ್ಲ, ಭೂಮಿ ಇರುವವರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನನ್ನು ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಒಡವೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅಡವಿಟ್ಟು ಜೀವನಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜಮೀನಿಲ್ಲದಿರುವವರು ಏನಾದರೂ ಉಪಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ. ಈ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಸಲುವಾಗಿ ಸರಕಾರ ಕೂಲಿ ಒದಗಿಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಏನಾದರೂ ದೊರೆತು ಜೀವನಮಾಡಬಹುದು. ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ 60 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಕಾಮಗಾರಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಳೆಯೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 10__12 ಇಂಚು ಮಳೆಯಾಗುವುದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಾಬೇಕಾದರೆ ಘಟಪ್ರಭ ಮೊದಲಾದ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಮಳೆಯಿಲ್ಲದೆ ಭೀಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಇದರ ಸಲುವಾಗಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೂಲಿ ಒದಗಿಸಿ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮಗಳಿವೆ, ಸುಮಾರು 22 ಇವೆ. ಅವುಗಳ ಮಾಲೀಕತ್ವ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ಗ್ರಾಮಗಳವರು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಕಾರಣ ಪರಗಣ, ವತನ್ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿನವರು 6 ಪಟ್ಟು ತುಂಬಿದ್ದಾರೆ, 20 ಪಟ್ಟು ತುಂಬುವವರೆಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ 20 ಪಟ್ಟು ತುಂಬಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ? ಈಗ 6 ಪಟ್ಟು ತುಂಬಿ ಮಾಲೀಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಸಲುವಾಗಿ ಸರಕಾರದಿಂದ 'ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು 20 ಪಟ್ಟು ತುಂಬಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಬಂಧ ಹಾಕಬಾರದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇನಾಂ ಜಮೀನಿಟ್ಟು

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎ. ಕರಿಲಿಂಗಣ್ಣ ನವರ್)

ಕೊಂಡಿದ್ದವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಕಟ್ಟಡದ ಸಲುವಾಗಿ 1__2 ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಪುನಃ 20 ಪಟ್ಟು ತುಂಬಬೇಕು. ಅಂತಾ ತಿಳಿಸಿದಲ್ಲಿ ಇದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ? ಪುಕ್ಕಟ್ಟೆಯಾಗಿ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟ 20 ಪಟ್ಟು ತುಂಬಿ ಅಂತಾ ಅಂದರೆ ಮಾಲೀಕರು ತುಂಬಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ 20 ಪಟ್ಟನ್ನು ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟವರೇಕೆ ತುಂಬಬೇಕು ? ಅವರು ನಾವು ತುಂಬುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಆ ಜಮೀನಿನಮೇಲೆ ಸರಕಾರದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕಟ್ಟಿದ ಇಮಾರತಿ ಆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟವನದು ಆಗುವುದು. ಇದರಿಂದ ನಷ್ಟ ಸರಕಾರ ಹಾಗೂ ಸರಕಾರದ್ದು ಆಗುವುದು ಕಾರಣ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸರಿಪಡಿಸ ಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ. ಇದಲ್ಲದೆ ರೈತರಿಗೂ ಸಹ ತಕಾವಿ ಸಾಲ ಬೇಡಿದಲ್ಲಿ 20 ಪಟ್ಟು ತುಂಬಬೇಕೆಂದು ಇರುವ ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ದೊರೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಈಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಮೊದಲಿದ್ದುದಕ್ಕಿಂತ ಮೂರು ಪಟ್ಟು ನೌಕರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳೆದಿದೆ, ಆದರೆ ನಮಗೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಿಕ್ಕುವ ಮುಂಚೆ ಎಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತೋ ಈಗ ಮೂರು ಪಟ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಹೆಚ್ಚಿದರೂ ಅಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಶಿಥಿಲತನವೋ ಅಥವಾ ಇನ್ನೇನೋ ತಿಳಿಯದು. ಅಂತೂ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಲಾಟಿಯಿಂದ ಒಂದು ಕಮ್ಯಾಂಡ್ ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ಸಲಹೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಸರಕಾರ ಫಾಳೆ ಕೊಡುವಾಗ ರೈತರಿಗೆ ಕಮ್ಯಾಂಡ್ ಉತ್ತಾರ್ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಅದಿದ್ದರೆ ಸಾಲ ಪಡೆಯಲು ರಿಕಾರ್ಡು ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ನೋಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈಗ ತಲಾಟಿ ರಿಕಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಏನುಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಿ ರೈತರು ಸರ್ಕಲ್ ಆಫೀಸರಕಡೆ ಹೋಗುವಂತೆಮಾಡಿ ಲಂಚ ಸೆಳೆಯಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇದರ ಸಲುವಾಗಿ ಕಮ್ಯಾಂಡ್ ಉತ್ತಾರ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಈಗ ತಲಾಟಿ ಭೂಮಿ ಇರುವ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ ಪೀಕ್ ಪಹಣಿ ತಯಾರುಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಕುಳಿತು ಅದನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಾನೆ. 10 ಎಕರೆ ಜೋಳವಿದ್ದರೆ ಎರಡು ಎಕರೆ ಎಂದು ಬರೆಯ, ಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಗೊಂದಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಲೆವಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್‌ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸು ತಪ್ಪಿಸಲು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬರೆದಿರಬಹುದು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದರಿಂದ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ರೈತರಿಗೆ ಕಮ್ಯಾಂಡ್ ಉತ್ತಾರ ಸಿಕ್ಕುವಹಾಗೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು.

3-30 P. M.

ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕನೇಯದಾಗಿ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಕರಣಗಳು ಹತ್ತು ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಿರ್ಣಯವಾಗದೇ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿವೆ. ಇಂಥ ಪ್ರಕರಣಗಳು ತೀವ್ರವಾಗಿ ನಿರ್ಣಯವಾಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಇದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಕೊಂಡು ಬಂದಂಥ ಆಣಿವಾರಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಈಗಲೂ ಸಹ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದಿನ ಹೊಸ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲಿ ಹಳೇ ಪದ್ಧತಿಯ ಆಣಿವಾರಿ ಅನುಸರಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆಣಿವಾರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಯೋಗ್ಯ. ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಣಿವಾರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆಮಾಡಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಈ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ್.__ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗೆ ಒಂದೆರಡು ಸಲಹೆ ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲು ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ Sheep Development ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಕುರಿಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವಾಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡದೇ ರೇಟು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ ಕುರಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಸಂಗ ಅನೇಕ ಇವೆ. ಇಂಥ ಕೆಲವು ಕೇಸುಗಳು ಇಂದು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಹ ಇವೆ. ಕುರಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸದಿದ್ದರೆ ಹಣ ಅಪವ್ಯಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಗುತ್ತಲದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಬ್ರೀಡಿಂಗ್ ಸೆಂಟರಿನಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೇ ತಳಿ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಒಳ್ಳೇ ತಳಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಸಬಹುದು. ಯಾಕಂದರೆ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ.

ದನಗಳ ಒಳ್ಳೇ ತಳಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ತೇಗೂರು ಚಿಂತಾಪುರದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಸಂಟರಿನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದೆ ಒಳ್ಳೇ ತಳಿ ಬೆಳೆಯದೇ ಇದ್ದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಕೋಳಿಯ ಉತ್ತಮ ತಳಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಹ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತಮ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆಕೊಟ್ಟು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಒಳ್ಳೇ ತಳಿ ಕೊಟ್ಟು ಸುಧಾರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ವೆಟೆರಿನರಿ ಹಾಸ್ಪಿಟಲ್‌ಗಳು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿವೆ, ಇವು ಸಾಲದು. ದನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ದನಗಳ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಇರಬೇಕು. ಸ್ಟಾಕ್‌ಮೆನ್ ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೂಡ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ದನಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇರಬೇಕು. ದನಗಳಿಗೆ ರೋಗ ಬಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ದನಗಳು ಸಾಯುತ್ತವೆ. ದನಗಳಿಗೆ ಬರುವ ರೋಗಗಳಲ್ಲಿ ರೆಂಡರ್ ಪೆಸ್ಟ್ ರೋಗದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ದನಗಳು ಸಾಯುತ್ತವೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ದನಗಳು ಈ ರೋಗದಿಂದ ಸತ್ತುಹೋಗಿವೆ. ಈ ರೆಂಡರ್ ಪೆಸ್ಟ್ ರೋಗ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಇದೆ. ಮುಂಜಾಗರೂಕತೆ ವಹಿಸಿ ಈ ಅಪಾಯ ಉಂಟಾಗದಂತೆಮಾಡಿ ಈ ರೋಗ ನಿರ್ಮೂಲನಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸೀರಂ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ಸ್‌ರನ್ನು ಅಗ್ರಿಕಲ್ ರಲ್ ಯನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಸಂಗತಿ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಸೀರಂ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟಿಕ್ಕೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ಸ್ ಇಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇಟ್ಟು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮುಂಜಾಗರೂಕತೆ ವಹಿಸಿ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿದಂಥ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ಸ್‌ರನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಕರೆಸಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೋಳಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆದ್ಯತೆಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕು. ಸಹಾಯ ಧನ ಕೊಡುವಾಗ ಸರಿಯಾದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಇರಬೇಕು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕೋಳಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ಪೋಲ್ಟ್ರೀ ಫಾರ್ಮಗಳಿಗೆ ಯಾರದೋ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಧನ ಸಹಾಯ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡದೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಅನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಹಣದ ಅಪವ್ಯಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣ ಸದುಪಯೋಗವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕು.

ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ, ಕೆಲವುಕಡೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯ ಅಭಾವ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಹಾಲಿನ ಕೇಂದ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಧಾರವಾಡ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ನಗರಗಳು ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗಿರುವ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಹಸುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಧನ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಂದ ಹಾಲನ್ನು ಪಡೆದು ಸರಬರಾಜುಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ದನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಹಾಲಿನ ಯೋಜನೆಯು ಇನ್ನೂ ಪ್ರಿಲಿಮಿನರಿ ಸ್ಟೇಜಿನಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸಿ ಹಾಲು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಭೂ ಕಂದಾಯದ ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಐಕಳ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಈ ವಿಚಾರ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಇರತಕ್ಕ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಒಡೆದು ಚಿಕ್ಕ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯು ದೊಡ್ಡದಾಗಿದೆ. ಈ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 16 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿವೆ. ಈ ದೊಡ್ಡದಾದ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಒಡೆದು ಎರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಆಡಳಿತವು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಎರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬೇರೆಕಡೆ ಸಹ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಹತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಇರುವಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಸರ್ವೆ ನಡೆಸಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಆಡಳಿತ ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಶಾನುಭೋಗರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ನೇಮಕಮಾಡಿದ ತಲಾಟಿಗಳು ಪೀಕ್ ಪಾಹಣಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆದಿಲ್ಲ. ಈ ತಲಾಟಿಗಳಿಗೆ 80 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಅಷ್ಟೇ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಅವರು ಏಳು ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಅವರು ತಾಲ್ಲೂಕ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸಿಗೆ ಬಂದಾಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಟಿ. ಎ. ಡಿ. ಎ. ಯಾವುದೂ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

(ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ)

ಆದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಪೇ ಸ್ಕೇಲ್ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗು ಟಿ. ಎ., ಡಿ. ಎ. ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅವರ ದರ್ಜೆ ಕೂಡ ಗೊತ್ತುಮಾಡಬೇಕು. ಒಬ್ಬ ತಲಾಟಿಗೆ 7 ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಪಟೇಲ ಒಬ್ಬ ಶಾನುಭೋಗ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ 7 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಪಟೇಲ ಒಬ್ಬ ಶಾನುಭೋಗ ಇದ್ದರೆ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರಿಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಸುಗಮವಾಗುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ನಿಯಮವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಡೆ ಓಲೆಕಾರರು ಎಂದು ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವರೀತಿಯ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸಹ ಮಾಡದೆ ಪಟೇಲ, ಶಾನುಭೋಗರ ಬಗ್ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಹಾಗೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಪಟೇಲ ಶಾನುಭೋಗರಿಗೆ ಯಾವರೀತಿಯ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೀರೋ ಆದೇರೀತಿ ಇವರಿಗೂ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಚಾವಡಿಗಳನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇವುಗಳು ಮುರಿದು ಬೀಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲಾ ಚಾವಡಿಗಳನ್ನೂ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕು; ಅಥವಾ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರೇ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕು. ಇಲ್ಲ ದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಚಾವಡಿಗಳು ಬಿದ್ದುಹೋಗಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಈ ಚಾವಡಿಗಳು ಜಾಸ್ತಿಇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅವುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಚಾವಡಿಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರುಗಳು 3__4 ವರ್ಷ ಗಳಿಂದಲೂ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಉಳುಮೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ 6 ತಿಂಗಳು ಹೇಗೋ ಜೀವನಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಉಳಿದ ಆರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ನ ವಿಲ್ಲದೆ ಸಾಯುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ 6 ತಿಂಗಳ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಇವರಿಗೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ಈ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ಕೆರೆ ಕುಂಟೆಗಳು ಇದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿಗಾಗಿ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಕೆರೆ ಹೆಚ್ಚು ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ರಸ್ತೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನಾದರೂ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳು ತ್ತೇನೆ.

ಅಫಾರಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಎಂದರೆ, ಕಾಡು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು. ಹೋದ ಸಾಲಿ ಗಿಂತಲೂ ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಲೇಬರರ್ಸ್‌ಗೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಲೇಬರರ್ಸ್ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಅವರು ಸಾಯುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅದರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು 6 ತಿಂಗಳ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂಕೊಟ್ಟು ಸಲಹುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಡಿ. ಮುನಿಚಿನ್ನಪ್ಪ (ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ).__ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಈ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಹಲವು ಸ್ನೇಹಿತರು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆ ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ, ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಳಲು ಇಷ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಜಮೀನುಗಳನು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಿಟಿ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು, ಮತ್ತು ಪ್ಯಾಕರಿ ಯವರು, ತಮಗೆ ಇಷ್ಟಬಂದ ರೇಟನ್ನು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ರೈತರುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಅವರ ಜಮೀನು ಗಳನ್ನು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಕಾಲೇಜು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಸೆಂಟ್ ಜೋಸೆಫ್ ಕಾಲೇಜಿ ನವರು ನೂರಾರು ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಅಕ್ವೈರ್ ದುಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಡಪರು ಅಗ್ಗವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಹೊರಗಡೆ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 40__50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದ್ದರೆ, ಇವರಿಗೆ ಎಕರೆಗೆ 4__5 ಸಾವಿರಕೊಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಇದನ್ನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು

ಕೊಂಡು ರೈತರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಎಚ್.ಎ.ಎಲ್. ೨ವತ್ತು ಎಚ್.ಎಂ.ಟಿ. ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಜನರ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಸಹ ನೋಡದೆ ಜಮೀನನ್ನು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ಅವರುಗಳು ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ ? ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ 4 ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯೂ ಸಹ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಬಹಳ ವಿನಯದಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಒಂದು ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅದರ ಮೂಲಕ ರೈತರಿಗೆ ಏನು ಅನುಕೂಲಗಳು ಸಿಗಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ನೀವು ಸಹ ರೈತರಾಗಿದ್ದೀರಿ, ರೈತರ ವಿಷಯ ತಿಳಿಯದೇ ಇರುವವರಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಏನಾದರೂ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ವಿನಯದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ದರಖಾಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಬಡ ರೈತ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಮೀನನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಯೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ಸಾಹುಕಾರರು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಾವು ಬಡವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ತಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತದೆ. ತಾಲ್ಲೋಕ್ ಆಫೀಸ್‌ಗೆ ರೈತ ಏನಾದರೂ ಬಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರೈತನನ್ನು ಮೂಗುಪ್ರಾಣಿಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಜಾ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದರೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೋಕ್ ಆಫೀಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಗಳೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೋಕ್ ಆಫೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುವ ಶ್ರೀ ನರಸಪ್ಪ ಎಂಬ ಗುಮಾಸ್ತ ಇದ್ದಾನೆ. ಈತ ಆಫೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ರೈತರ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ರೋಡಿಗೆ ಕೇಳಿಸುತ್ತದೆ, ಅಷ್ಟೊಂದು ಒರಟಾಗಿ, ಜೋರಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಆತನಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಈರೀತಿಯೆಲ್ಲಾ ಆಗದಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ವಿನಯದಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ಕೇರ್‌ಸಿಟಿ ಕಂಡೀಷನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೋಕಿನಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನೋಡಲು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪನವರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೋಕಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈಗಿರುವ ತಹಸೀಲ್‌ದಾರರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಹಣ ಉಳಿದಿದೆ ಎಂದು ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ;ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯೆಲ್ಲಾ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ನೋಡೋಣ ಬನ್ನಿ, ನೋಡೋಣ ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು, ಇದುವರೆಗೆ ಯಾವ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಡೀಸೆಲ್ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟುಗಳು ಎಂದು 25ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಒಂದೂ ಸಹ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಳೆಯವಕ್ಕೆ ಬಣ್ಣ ಹೊಡ್ಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಏನೋ, ಅವುಗಳಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ತಾವು ಅವುಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸೆಂಟ್ ಜೋಸೆಫ್ ಕಾಲೇಜಿನವರು ನೂರಾರು ಎಕರೆ ಜಮೀನನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಹಣವನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರೈತರುಗಳಿಗೆ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ರೈತ ಬೆಳೆಯನ್ನಾದರೂ ಬೆಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆ ರೈತ ಪ್ರತಿದಿನ ಬಂದು ನನ್ನ ಪ್ರಾಣ ತಿನ್ನುತ್ತಾನೆ. ನನ್ನ ಮಾತು ತಾವು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಏನು ಮಾಡುವುದು ? ರೈತರು ನನ್ನನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಡುತ್ತಾರೆಯೇ. ಅಷ್ಟು ಅನಾದರಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ತಾವು ಹೇಳುವುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ನಾನು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿ ಸೆಂಟ್ ಜಾನ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಅದನ್ನು ಹ್ಯಾಂಡ್ ಓವರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜೋಡಿದಾರರು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕಾಂಪನ್ಸೇಷನ್ ವಿಚಾರ ತೊಂದರೆಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ ನಾವು ಏನನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಮುನಿಚಿನ್ನಪ್ಪ.—ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇ ಮಾಡಿಸಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ. ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ನೂರಾರು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಸ್ಟೇ ಮಾಡುವ ಸ್ಟೇಜ್ ಒಂದು ಇದೆ. ಅವಾರ್ಡ್ ಆಗಿ ಜಮೀನನ್ನು ಹ್ಯಾಂಡ್ ಓವರ್ ಮಾಡುವ ಸ್ಟೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಮುನಿಚಿನ್ನಪ್ಪ.—ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ರೂಲ್ಸ್ ತಪ್ಪಿ ನಡೆದರೆ ನಾವು ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ! ರೈತರ ಕಷ್ಟ ಸುಖ ಹೇಳಿದೆ. ಇನ್ನು ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟ. ಫ್ಯಾಕ್ಟರೀಸ್ ಕಡೆ ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಇಲ್ಲ ಒಂದೊಂದು ಮೈಲಿ ದೂರದಿಂದ ನೀರು ತಂದು ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಕೇಳುವವರೇ ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುವುದಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಇಲ್ಲ. ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಿಸಿ ಎಂದರೆ ಅದೂ ಕೊಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿಸಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಾರ್ತ್ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಸೌತ್ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಅಕ್ವಿಸಿಷನ್ ಮಾಡುವಾಗ, ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಆಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡುವಾಗ, ಸರಿಯಾಗಿ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಿಸಿ. ಅಲ್ಲಿಯ ಆಜುಬಾಜಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ಮುನಿಚನ್ನಪ್ಪ)

ದುಡ್ಡು ಬರುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟು ಕೊಡಿಸಿ. ಅಲ್ಲಿ ಚದರಗಜಕ್ಕೆ 80—100 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆಲೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿ. ರೈತರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹರಸುತ್ತಾರೆ. ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಂದು ಬಾವಿ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಬಿಲ್ಡ್ ಅಪ್ ಮಾಡಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ರೈತರ ಕಷ್ಟ ಸುಖ ನೋಡಬೇಕು. ಜಮೀನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಬಡವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಆಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಇಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗಮ್ಮ (ಕಲ್ಯಾಲ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಮ್ಯಾಂಡಿನ ಮೇಲೆ ಒಂಡೆರಡು ಮಾತು ಆಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ರಾಯಚೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಬಡತನದಿಂದ ರೈತರು ಇದ್ದಾರೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅರ್ಧ ಜನರಿಗೆ ಪಟ್ಟ ಆಗಿದೆ; ಇನ್ನು ಅರ್ಧ ಜನರಿಗೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಏನು ಕಾರಣವ್ಹೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ಜನರು 8—10 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಜಮೀನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಗಿಡ ಕಡಿದು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಕಂದಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಆ ರೈತರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಸಾಗು ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏನು ಕಾರಣವ್ಹೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದು ತರಹ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ತರಹ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಜನರು ಹೋದರೆ ಯಾರೂ ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರ ಸಲುವಾಗಿ ತಾವು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಹರಿಜನರಿಗೂ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವರು ಅದು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ರೆವಿನ್ಯೂ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಹೋದರೆ ಅದು ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಅವರಲ್ಲಿ ಹೋದರೆ ಇವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಏನು ಕಾರಣವ್ಹೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ತಾಸೀಲ್ದಾರರಿಗೂ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟು, ಇದುವರೆಗೆ ಯಾರು ಹರಿಜನರು 8—10 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಜಮೀನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟು ಪಟ್ಟ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ವಿಚಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ರಾಯಚೂರು ಬಹಳ ಬಡತನದ ಪ್ರದೇಶ. ಅದು ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಕೊಟ್ಟು ಪಟ್ಟ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಲಿನ ಸೊಸೈಟಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಹಸು, ಕರುಗಳು ಎಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು. ಅವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಪಟ್ಟ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಈ ಸಾರಿ ಸಂಸ್ಥಾನದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಯಾದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಒದಗಿಸದೇ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಳಿಸಿದಂಥ ಕೆಲವು ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟರು. ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಜನ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಇದು ಸರಿಯಾದಲ್ಲ. ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ಕೂಲಿ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಎಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆಯೋ ಅಂತಹ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ. ಹುಲ್ಲು ಮೇವನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ .ಪಿಡಬ್ಲ್ಯೂಡಿ. ಇಲಾಖೆಯ ಲಾರಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ದನಕರುಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಇರುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಲಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲು ತರಿಸುವಾಗ 300 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಬದಲಾಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪ್ಯಾಕ್ ಮಾಡಿ ರೈಲ್ವೆಯಲ್ಲಿ ಬುಕ್ ಮಾಡಿದರೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅನೇಕ ಕಡೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರೂ ಇಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಕಡೆ ಕೆರೆ ಅಂಗಳಗಳಲ್ಲಿ ಬಾವಿ ತೆಗೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ಕಾರ್ಯಗತ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಅಮೃತಮಹಲ್ ದನಗಳಿಗೊಸ್ಕರ ಸಾಧಾರಣ 13 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ವಶದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ತಪ್ಪು. ಎಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಕಡೆ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಮಿಕ್ಕದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ರೈತರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದು ಬಹಳ ಉತ್ತಮ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನಿನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹುಲ್ಲು ಮತ್ತು ಮರಗಳನ್ನು ಮಾರಿ ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಲಕ್ಕಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆರೆ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಅಮೃತಮಹಲಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು, ಅರ್ಧ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ದನಗಳು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಹೋದರೆ ಅದನ್ನು ದೊಡ್ಡಿಗೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ರೈತರಿಗೆ ದಂಡ ವಿಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಸಾರಿ ಬಂದು ಅದನ್ನು ನೋಡಿ, ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಅದು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಶಿವರ ಗಾಮದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 300 ಎಕರೆ ಗೋಮಾಳ ಜಮೀನನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇದನ್ನು ದರ್ಖಾಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದರೆ, ಅದು ಎಕ್ಸೆಸ್ಸು ಲ್ಯಾಂಡ್, ಪಾರೆಸ್ಟ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬಿಟ್ಟು ನಿಧಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟರೆ ಮರ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ, ದುಡ್ಡು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಮರ ಇದೆ ಎಂದು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ, ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಖುದ್ದಾಗಿ ಸ್ಥಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ 20 ದಿನ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೇ ಇದ್ದು, ಎರಡು ಗಂಟೆಕಾಲವಾದರೂ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಬಹಳ ದೂರದಿಂದ ಜನರು ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಲು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಕೋಲಾರಕ್ಕೇ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರ ಈಗ ತುಮಕೂರು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಸಾರಿ ಕೋಲಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ನನ್ನದು ರಿಸರ್ವ್ ಸೀಟ್ ಅದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ನೀವು ಹಾಗಾದರೆ ಈಗ ರಿಸರ್ವ್ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯ್ತಿಗಳ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಈಗ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಲ್ಯಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಗುಂಡಿ ಮಾಡಿ, ಆದರಿಂದ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಬೆಳೆದು ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಈ ಶಾನುಭೋಗರು ಆರ್.ಆರ್. ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ, ಪಹಣಿ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾಮೂಲು ಕೊಡದೆ, ಅವರು ಸರಿಯಾದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಬರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಶಾನುಭೋಗ್ ಮತ್ತು ಪಟೇಲರು ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ಡೈರಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ವಿಚಾರ. ಇದು ಎಷ್ಟು ಹಾಲನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಿದೆ, ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲದ್ದ ರೈತರಿಗಳ ಪೆಟ್ರೋಲಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಯಿತು ? ಅಥವಾ ಪೆಟ್ರೋಲಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದಷ್ಟು ಹಣವಾದರೂ ಇದರಿಂದ ಬರುತ್ತದೆಯೆ ಎಂಬುದು ಯಾವುದೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಏರಿಯವನ್ನು 40-50 ಮೈಲಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು 90-100 ಮೈಲಿಯವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡಿ ಇದರಲ್ಲಿ ತಿಪಟೂರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪಂಚಾಯ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ಈ ಶಾನುಭೋಗರೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಇನ್ನು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು, ಕಂದಾಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಯಾರಾದರೂ ಏಜೆನ್ಸಿಯ ಮೂಲಕ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಅಕ್ಯಿಸಿಶನ್ ವಿಚಾರ. ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಕೇಶವ ಮೂರ್ತಿಯವರು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದಾಗ, ಉತ್ತರವಾಗಿ ಅಕ್ವಾಯರ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಆಶ್ವಾಸನೆಗೆ ಏನು ಬೆಲೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಈಗ ತಿಪಟೂರು ಹೊಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಮುದನಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಸಿಶನ್ ರಿಕಾರ್ಡ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಲಾಯರ್ ಒಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸ್ಟಾಂಪ್ ಹಾಕಿ ನನ್ನ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಆ ಸ್ಟಾಂಪನ್ನು ಹರಿದು ತೆಗೆದು ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೋದ ಸಾರಿ ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೂ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ಏನು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಇಂಥ ದೊಡ್ಡ ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲೇ ಈ ತರಹ ನಡೆದರೆ, ಇನ್ನು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಆಫೀಸುಗಳ ವಿಚಾರವೇನಾಗಬಹುದು !

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ)

ದರಕಾಸ್ತು ಎರೇವಾರಿ ಮಾಡುವಾಗ ಬಡ ಜನರು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದರೆ ನಾವು ಇದನ್ನು ಕೊ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಹಾಗೂ ಬೇರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಅದನ್ನು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಬದಲು 4-5 ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ದಾರಿಯಾದರೂ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಿ ತಾವು ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ 20 ದಿವಸವಾದರೂ ಇಲ್ಲೇ ಇರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ (ದೇವನಹಳ್ಳಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಡಿಮಾಂಡ್ ನಂ. 2, ಡಿಮಾಂಡ್ ನಂ. 22, ಹಾಗೂ ಡಿಮಾಂಡ್ ನಂ. 33, ಇವುಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ, ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಖೇಜು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನೂರಾರು ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಕ್ವಯರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅಕ್ವಾಯರ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ನ್ಯಳಗಳ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಸಹ ಕೊಡದೆ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಬೆಲೆಯನ್ನೂ ಕಟ್ಟದೆ ಅಲ್ಲಯ ಜನರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ತಲೆದೋರಿದೆ. ಇದರಿಂದ ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಇರಾಬೆಯವರು ಇದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಜಾಗ್ರತೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಅಕ್ವಾಯರ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಭೂಮಿಗೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ರೇಟ್ ಏನಿದೆ, ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೂರ್ಜಿಗಳಿಪೆಯೋ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಿ, ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಅವರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ದಕ್ಕಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿದ ನಂತರ, ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡಿರುವವಂಥ ರೈತರಿಗೆ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಬೇಕಾದ ಸ್ಥಿತಿ ಒಂದಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹೋಗಿ ನೆರೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ ಯಾವ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೋ ಅಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವ ರೈತರಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ, ಯಾರು ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥವರಿಗೆಲ್ಲ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡುವ ಒಂದು ಷರತ್ತನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ವಂಶಾವಳಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಪಟೇಲರು ಮತ್ತು ಶಾನುಭೋಗರನ್ನು ತೆಗೆದು ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತೋಟಿ ತಳವಾರರು ಇನ್ನೂ ಕೆಳದರ್ಜೆ ನೌಕರರು. ಅವರು ಸಹ ವಂಶಾವಳಿಯಿಂದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ನೀರಾವರಿ, ಖುಷ್ಕಿ ಮತ್ತು ಬಾಗಾಯತು ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯಗಳಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪಟೇಲ ಶಾನುಭೋಗರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಹಾಗೆ ಅವರವರ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ತೋಟಿ ತಳವಾರರುಗಳಿಗೆ ಖಾಯಂ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅವರಿಂದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ತೋಟಿ ತಳವಾರರುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದಂಥ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದರ ಹಣವನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಅದರಿಂದ ಬರುವ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ದರದ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತೋಟಿ ತಳವಾರರಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಲ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಭೂಮಿಯುಳ್ಳ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ, ಹಣ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡುವುದಾಗಲೀ ಇಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಅದರ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಇಡರಾಗಿದೆಯೋ ಅಂಥ ತೋಟಿ ತಳವಾರರಿಗೆ ಜಮೀನಿನ ಖರೀದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ಟ್ರೆಜರಿ ಇದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು 16-17 ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಪಟ್ಟಣ. ಅನೇಕ ಕಾಲೇಜುಗಳು, ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಸ್ಕೂಲುಗಳೂ ಇವೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಟ್ರೆಜರಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ದಿವಸ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು ಒಂದು ಸಾವಿರ ಜನರು ಕ್ಯೂನಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಮತ್ತು ಬಿಸಲನಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು

ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಸೂಲ್ಮಾಡುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡ ಬೇಕು ಅಥವಾ ಟ್ರೆಜರಿಯಲ್ಲಿ ಪಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಆಗತಕ್ಕ ಕಷ್ಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ತೆಗೆದುಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಮತ್ತು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಶಾನುಭೋಗರುಗಳನ್ನು ಗುಮಾನ್ತರಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಸಂಬಳ ಸಾಲದು. ಅವರ ಸಂಬಳ ವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಕನಿಷ್ಟ ಪಕ್ಷ ಎರಡನೆ ಡಿವಿಜನ್ ಗುಮಾಸ್ತೆಗೆ ಕೊಡುವಷ್ಟು ಸಂಬಳವನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಪಶು ಸಂಗೋಪನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬೆಂಗಳೂರು ಬ್ರೀಡ್ ಜಾತಿಯ ದನಗಳನ್ನು ಸಾಕುತ್ತಾರೆ. ಪರದೇಶದ ಹೋರಿ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹಸುಗಳಿಂದ ಬೆರಕೆಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿರುವ ದನಗಳೇ ಇವು. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವಾಯು ಗುಣಕ್ಕೆ ಇವು ಒಗ್ಗಿರುವ ದನಗಳಾಗಿವೆ ಮತ್ತು ಹಾಲಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಏನೋ ಕಾರಣದಿಂದ ಎಂದೂ ಬರದೆ ಇರುವ ರೋಗ ಬಂದು ದನಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ರೈತರು ಬಹಳ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿರುತ್ತಾರೆ. ವೆಟರ್ನರಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರಿಶ್ರಮವನ್ನೆ ಮಾಡ ಬೇಕು. ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಯಾವುದೋ ವೈರಸ್‌ನಿಂದ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಅದು ಏಕೆ ಬಂತು ಎಂದು ಪರಿಶ್ರಮವನ್ನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ವೆಟರ್ನರಿ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ವೆಟರ್ನರಿ ಕಾಲೇಜಿನವರು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಪಶು ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಹಾಲು ಕೊಡತಕ್ಕ ದನಕರುಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿ ರೈತನು ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೋಳಿ ಸಾಕುವುದು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರೂ ಮೊಟ್ಟೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಿನ್ನುವುದನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಸಹ ಮೊಟ್ಟೆ ತಿನ್ನಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪರದೇಶದಿಂದ ತರಿಸಿರುವ ಕೋಳಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ತರಹ ನೆಗಡಿ ರೋಗ ಬರುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ವಾಯುಗುಣದಲ್ಲಿ, ಈ ಕಡೆ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶದ ನಿನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ನೆಗಡಿ ರೋಗವನ್ನು ಹೇಗೆ ತಡೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವೆಟರ್ನರಿ ಡಾಕ್ಟರು ಎಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವವರು, ವೆಟರ್ನರಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಓದದೆ ಇರುವವರು, ತಮ್ಮ ಅನುಭವದಿಂದ ಕೊಡುವ ಔಷಧಿಗಳಿಂದ ಇಂಥ ರೋಗ ವಾಸಿಯಾಗುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರಾಗಲೀ, ಬ್ಲಾಕ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಆಫೀಸರಾಗಲೀ ಇಂಥ ವೈದ್ಯರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು, ಆ ವೈದ್ಯರು ಕೊಡುವ ಔಷಧಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ವೆಟರ್ನರಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಶೋಧನೆ ನಡೆಸಿ, ಕೋಳಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ದನಗಳಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಖಾಯಿಲೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಿನ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೇನೋ ಆಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿ ಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಮೇವು ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ರೈತನು ಕೂಡ ಏನೂ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಆಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಫೇರ್‌ಪ್ರೈಸ್ ಡಿಪೋಗಳು, ಸರ್ವಿಸ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ದನಕರು ಗಳಿಗೆ ಮೇವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಒದಗುವ ಮೇವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತರಿಸಿ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಹುಲ್ಲಿನ ಡಿಪೋ ತೆರೆದು ಅದರಿಂದ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಮೇವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಅವು ನಷ್ಟವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರೊಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡುತ್ತ, ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ.

ದೇವನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹಿಂದೆ ಯಾವುದೋ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೋಬಳಿಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹೋಬಳಿ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರುಗಳು ಹೋಬಳಿಯ ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರದೆ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಮೈಲಿ ದೂರವಾದರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ 15 ಮೈಲಿ ದೂರವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಹೋಬಳಿ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರನ್ನು ಹೋಬಳಿಯ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ದೇವನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕುಂದಾಣ ಹೋಬಳಿಯ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರನ್ನು ವಿಶ್ವನಾಥಪುರಕ್ಕೆ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಪರಿಶ್ರಮಿಸಿ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ)

ದೇವನಹಳ್ಳಿಗೆ ಆ ಹೆಸರು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ದೇವನಹಳ್ಳಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೆಗೆದು ಅದಕ್ಕೆ ದೇವನಪುರ ಎಂಬುದಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮುಖಂಡರು ಮತ್ತು ಮುನಿಸಿ ಪಾಲಿಟಿಯ ಕೌನ್ಸಿಲರುಗಳು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ಸಲ ಅರಿಕೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ದೇವನಹಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕಡಮೆ ಎಂದು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ವಡಿಗೇನಹಳ್ಳಿ ಎಂಬ ಊರಿಗೆ ವಿಜಯಪುರ ಎಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅದರ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿದೆ ಎಂದು ಜನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ದೇವನಹಳ್ಳಿ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ದೇವನಪುರ ಎಂದು ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟು ಅದರ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಸ್ವಾಮಿ. ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯದ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಂದ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ, ಹೆಸರು ಬದಲಾಯಿಸಿದರೆ ಗ್ರಹಗತಿಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಪಟ್ಟಣಗಳು, ಪುರಗಳು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಹೊಂದುತ್ತವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪನವರಿಗೆ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ (ಸಿರಾ).—ಕಲಿಯಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಗ್ರಹಗತಿಗಳ ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಗ್ರಾಮಗಳು ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣಗಳೂ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ದೇವನ ಹಳ್ಳಿಯನ್ನು '' ದೇವನಪುರ '' ಎಂಬುದಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎರ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ರೂಢಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ರೈತರಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಅನುಕೂಲಗಳಾಗಬೇಕಾದರೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರೈತರ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಅವರ ಒಂದು ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ರೈತನಿಗೆ ಬಹಳ ಹತ್ತಿರದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದೇನೂ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಆದರೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು ಹೇಗೆ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೊದಲಿನಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿ ಗಳೂ ಹಾಗೂ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಇವರು ಭೇಟಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವನ್ನು ನಿಗಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಒಂದು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಸಹ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿಗಾ ವಹಿಸುವುದೊಳ್ಳೆಯದು. ಇನ್ನು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕರಡಿಹಳ್ಳಿ ಕಾವಲುನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 50-60 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದೆ. 200-300 ಜನರಿಗೆ ಆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಗುವಳಿ ಚೀಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಂದಾಯ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಜಮೀನು ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಸೇರಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನ ಜನ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ ಮೇಲೆ ನಿಗಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ರೈತರನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ನತಾಯಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ರೈತರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಗೂ ಅರ್ಹವಾದುದಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗೇಣಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಗೇಣಿದಾರನಾದವನು ದೊರಕದಿದ್ದಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಜಮೀನ್ದಾರನೇ ಗೇಣಿದಾರನಾಗಿರುವಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ನೋಡಿದರೆ ಈ ವರ್ಷ ಪೂರ್ತಿ ವ್ಯವಸಾಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಕೆಲವು ಜಮೀನುಗಳ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಕೋರ್ಟು ಕಚೇರಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಹೊಡೆದಾಡಿ ಅವರ ಮನೆ ಮಠಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರಿಗೆ ಮತ್ತು ಜಮೀನ್ದಾರರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಅನುವಂಶಿಕ ಹುದ್ದೆಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈಗ ಪಂಚಾಯತಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಗಳು ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರುಗಳು ನಾಪಿತರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರೈತರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯನ್ನೇ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇರುವಂತಹರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಇರುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ಅಂತಹ ಶ್ಯಾನು ಭೋಗರುಗಳಿಗೇನಾದರೂ ಪರಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು. ಅನುವಂಶಿಕ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವಾಗ

ಅವರಿಗೆ ಜಮೀನು ರೂಪದಲ್ಲಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಹಣದ ರೂಪದಲ್ಲಾಗಲೀ ಏನೂ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಕೊಡುವುದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ವರ್ಷ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಳೆಬಾರದೆ ದುರ್ಭಿಕ್ಷವದಿಂದ ರೈತಾಪಿ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಆಹಾರ ಕೊರತೆ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದೇ ಕಾರಣವೆಂಬುದಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವರ್ಷ ರೆಮಿಷ್ಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ವರ್ಷಕ್ಕೆ 200-300 ಇಂಚುಗಳಷ್ಟು ಮಳೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಂಥ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಬೆಳೆಯೆಲ್ಲಾ ಹಾಳಾಗಿ ಕೇವಲ 4 ಆಣೆ ಬೆಳೆಯೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ರೆಮಿಷ್ಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಅಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಂದಾಯವನ್ನು ರೆಮಿಷ್ಷನ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರವರು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶವಾಗಿರತಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಯಾವ ಒಂದು ಆಜ್ಞೆಯೂ ಇದುವರೆಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ತಕಾವಿ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಶಿಪಾರ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಸಹ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಈ ವರ್ಷ ತಕಾವಿ ಸಾಲವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಎತ್ತುಗಳನ್ನೂ ಬೀಜಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನ ನಿಡಗಟ್ಟ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವವರು ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲಾದರೂ ಕೂಲಿಯಾದರೂ ಮಾಡೋಣವೆಂದು ಊರಾರು ಅಲೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಭಯಂಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಜವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಷಯ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ತಕಾವಿ ಸಾಲವನ್ನು ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕೇವಲ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ಒಂದು ಗ್ರಾಮದ 100 ಜನ ರೈತರು ಮಾತ್ರ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಬಹುದಷ್ಟೆ. ಪ್ರಾಣ ಹೋಗತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ತಕಾವಿ ಸಾಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ರಿಲೀಫ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ರಿಲೀಫ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವು ಏನೇನು ಸಾಲದು. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೂಲಿ ಸಿಗುವ ಹಾಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳಾದರೂ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ರಿಲೀಫ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಪಶು ಸಂಪತ್ತಿನ ಇಲಾಖೆ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಸಹಕಾರಿಯಾದ ಇಲಾಖೆ. ರೈತರಾದವರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪಶುಗಳನ್ನು ಸಾಕಲಾರದೆ ಕಟುಕರಿಗೆ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಪಶುಗಳು ತಿಂಡಿ ಇಲ್ಲದೆಯೇ ಸತ್ತುಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ದನಗಳ ತಳಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯವರು ಸೂಕ್ತಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪಶುಸಂವರ್ಧನ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮತ್ತು ಎರಡನೆ ದರ್ಜೆಯ ಸ್ಥಾನಗಳು ಖಾಲಿಯಾಗಿವೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಡಿ-ಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ಆದ ಮೇಲೆ ಪತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ ಭರ್ತಿಮಾಡಲಿಲ್ಲ ? ಅವರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಭಡ್ತಿಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ದನಗಳಿಗೆ ಕಾಯಿಲೆ ಬಂದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ರೋಗರುಜಿನಗಳಿಗೆ ಉಪಚಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಅಭಾವ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹಿರೇಜಾಗೂರು ಪಂಚಾಯತಿಯವರು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ದನಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಕುರಿಕೋಳಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಅನುಭವ ರೈತರನ್ನೂ ತಜ್ಞರನ್ನೂ ಪರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಅವರ ಮೂಲಕ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೂಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ವೆಟರಿನರಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಈಗಿನ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಇಲ್ಲದಿದರೆ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು. ವೆಟರಿನರಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೂಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಂಥ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ದಿನ ಭೂಕಂದಾಯ, ಸ್ವಾಂಪು, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷ್ಟ್, ಪಶುಸಂಗೋಪನ, ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರ, ಜಪ್ತೀದಾರಿ ಪದ್ಧತಿ-ಇಷ್ಟೆಲ್ಲದರ ಮೇಲೆ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು ಸುಮಾರು 7 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು 1966ನೇ ಇಸವಿ ಮಾರ್ಚ್ 31ರೊಳಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಾಗ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಏನೇನು ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಬಳಕ್ಕಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನುಮ್ಮನೆ ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಸಂತೋಷಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ತಾಯಿಯ ಸಮಾನ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಅದು ತಾಯಿಯಾಗಿದೆಯೋ ತಂದೆಯಾಗಿದೆಯೋ ನನಗೇನೂ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ.

4-30 P.M.

ಇವೊತ್ತು ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು ರೈತರ ಮೇಲೆ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ರೈತರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡುವಷ್ಟು ಔದಾರ್ಯ ಅವರಿಗೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ಅವರೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇವೊತ್ತು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಚಿವರು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಚಲಾಯಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ತರಹ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇವೊತ್ತು ಈ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಕುಂಟುತ್ತಾ ಎಡವುತ್ತಾ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟು ಈ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರೋ ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡಿಬಿಡಿ. ರೈತನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು, ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ಇನಾಂ ರದ್ದಿಯಾತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು, ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು, ಭೂಕಂದಾಯದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ಇವುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಭಗವಂತನು ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವರು ಪೆಸ್ಟೂರಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ 'ಟಿಮಿಡ್' ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅವರು ಏನೇನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಭಗವಂತನು ಅವರಿಗೆ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಲಿ. ಇವರು ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಇವರು ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಗಳಿಸಲಿ. ಮೊನ್ನೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮುನಿಚಿನ್ನಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಜನಗಳು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಮರ್ಯಾದೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಕಾಲವಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಈ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಾರರನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವೊತ್ತು ತಾವು ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ಜನತೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ತಹಸೀರ್ದಾರರ ಹತ್ತಿರ, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ ಹತ್ತಿರ, ಡೆಪ್ಯುಟೀ ಕಮೀಷನರ ಹತ್ತಿರ ಅಗತಕ್ಕ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅವರು ನೇರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಜನಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರ ಹತ್ತಿರ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರು ನೇರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯ ಎಷ್ಟು ನಿರ್ಮಲ ಆಗಿದೆಯೋ, ನಿಮ್ಮ ಹಸ್ತ ಎಷ್ಟು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಜನತೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ರೈತರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ದರ್ಖಾಸ್ತು ಅರ್ಜಿಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ. ಈ ದರ್ಖಾಸ್ತು ಅರ್ಜಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಆಗಿಲ್ಲ. 3 ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ದರ್ಖಾಸ್ತು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅರಿಸಿದ ರೈತನು ಒಬ್ಬ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಅದು ವಿಧಾನಸೌಧ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಚೇರಿಗಳೊಳಗೆ ಓಡಾಡುವುದರೊಳಗೆ 116 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪೋಸ್ಟೇಜು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಆತನಿಗೆ ಜಮೀನು ಸಿಕ್ಕಲಲ್ಲ ಬಡವನಿಗೆ ಜಮೀನು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ದರ್ಖಾಸ್ತು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ದುರ್‌ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನು ರೋಪಸೋಪಗಳು ಇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಚಲುವನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಿಡ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಎಕ್ಸೈಸ್ ಕರಾಬ್ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೂಡ ಈಚಲು ಮರ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರು, ತಹಸೀಲ್ದಾರರು ಮತ್ತು ಡೆಪ್ಯುಟೀ ಕಮೀಷನರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದು, ಅದನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಒಪ್ಪಿದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಎಕ್ಸ್ ಟೆನ್ ಕಮೀಷನರು ಗ್ರಾಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಭೂಮಿ ಇರಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರವನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಡವರಿಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಇಚ್ಛೆ ನಿಮಗೆ ಇದ್ದರೆ ದರಖಾನ್ತು ಜಮೀನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲ ಏನು ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಉಪಾಯವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ನಾನು ರೆವಿನ್ಯೂ ನಚಿವರಲ್ಲ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ರೆಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ರೀ ಸರ್ವೆ ಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ರೈತ ಬಂದು ಬಾವಿ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಅಥವಾ ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೋ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ತಕಾವಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ನಾನಾ ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ. ಜಮೀನಿನ ಪೋಡು ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ರೆಕಾರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೈಟ್ಸ್‌ನ್ನು ಅವನು ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ನಚಿವರು ರೈತನಿಗೆ ಈ ನವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಒದಗಿನಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ರೈತ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದಾಗ ರೆಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಆಫ್ ರೈಟ್ಸ್ ನರಿಯಾಗಿಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಅವನ ಕಾಗದ ಪತ್ರ ಗಳನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅವನು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. 500 ಜನ ಸರ್ವೆಯರು ಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಅದನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವೀಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಕರೆಯಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೆಷ್ಟು ದಿವನಗಳಾಗುತ್ತದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಇರಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನೋ ಅಥವಾ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರನ್ನೋ ಅದಕ್ಕೆ ಚೇರ್ಮನ್ ಮಾಡಿ ಸರ್ವೇಯರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫೀಸ್ ಏನಿದೆ ಇದು ನರಿಯಾಗಿ ಕೆಲನ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ರೈತ ಒಂದು ಕುಂಟೆ ಭೂಮಿಗಾಗಿ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ನುಪ್ರೀಮ್ ಕೋರ್ಟನವರೆಗೂ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಈ ರೀತಿ ಜಮೀನಿಗಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಅವನಿಗೆ ಸೇರಬೇಕಾದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ, ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಯಾವ ವ್ಯಾಜ್ಯವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫೀಸನ್ನು ರೀ ಪೋರಿಯೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಈ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇರಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ರಾಮಾಯಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ನಾನು ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಇರಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬಡವರಿಗಾಗಿ ಕೆಲನ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಅವರು ಆ ಡಾಗದಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ನಾರಾಯಕ್. ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಬಾರದೆ ಇರತಕ್ಕ ನೌಕರರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಕಾನೂನು ಪುನ್ತಕದಲ್ಲ ಯಾವ ಸೆಕ್ಷನ್ ಅನ್ನೂ ಓದದೇ ಇರುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. 27–28 ವರ್ಷದ ಹುಡುಗರು ಆಫೀನರಾಗಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಚಾರ್ಜಿನಲ್ಲ ಇದ್ದಾರೆ. ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನ ಅನುಭವ ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕವರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಚಾರ್ಜಿನಲ್ಲ, ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಚಾರ್ಜಿನಲ್ಲ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಚಾರ್ಜಿನಲ್ಲ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ನರಿಯಾದ ತರಬೇತಿ ಇಲ್ಲ. ಇವರಿಗೆ ನರಿಯಾದ ಅನುಭವ ಇಲ್ಲ. ಇವರಿಂದ ಜನತೆ ಏನೊಂದು ನಹಾಯವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅದು ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನರಿಪಡಿನಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಇನ್ನು ಸ್ಟಾಂಪಿನ ಇರಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲ ಲೋಯರ್ ಡಿ ನಾಮಿನೇಷನ್ ಸ್ಟಾಂಪು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮೊನ್ನೆ 4 ಆಣೆ ಸ್ಟಾಂಪಿಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡುಕೊಂಡೆ. ಇಂಥಾ ಪರಿನ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಹೀಗಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸ್ಟಾಂಪ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇದೆಯೇ? ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಸ್ಟಾಂಪ್ಸ್ ಅಂಡ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಅವರ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಅವರು ನರಿಯಾಗಿ ಸ್ಟಾಂಪ್ಸ್ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿನುವುದಿಲ್ಲ. ನಾರ್ಕಾಣೆ ಸ್ಟಾಂಪನ್ನು 1 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಸ್ಟಾಂಪಿನ ಇರಾಖೆ ಏನು

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ)

ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ? ರೈತ ತಹಶೀಲ್ದಾರರಿಗೆ ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ 4 ಆಣೆ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪಿಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ತರಬೇಕಾದರೆ ಅವನು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸ್ಟ್ಯಾಂಪು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಮಲಗಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅಥವಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೋಯರ್ ಡಿನಾಮಿನೇಷನ್ನಿನ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪುಗಳನ್ನು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ತಾವೇನಾದರೂ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ! ನಿಜವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಸ್ಟ್ಯಾಂಪು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ತಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ಇದ್ದರೆ, ಇದರಿಂದ ಜನತೆಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ರೋಯರ್ ಡಿ ನಾಮಿನೇಷನ್ನಿನ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪು ಸಿಕ್ಕದೇ ಹೋದರೆ ರೈತ ತಹಶೀರ್ದಾರರಿಗೆ, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರಿಗೆ, ಡೆಪ್ಯುಟೀ ಕಮೀಷನರಿಗೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ ಅವನೇನು ರಬ್ಬರ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪು ಹಾಕಬೇಕೇ ? ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂಸಚಿವರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪು ಇರಾಖೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಚೇತನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು.

ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಿ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲರವರು, ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರು ಮಾಡುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಫೋಟೋಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿನಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಹಿಂದೆ ಬೆಳಗಾಂನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತಹ ಫೋಟೋ ಪದ್ಧತಿ ನರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆಲ್ಲಿ ತೆಗೆದರೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರು ಮಾಡುವಾಗ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಫೋಟೋ ತೆಗೆಯುವ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ ಜನತೆಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡುವುದು ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟುಗಳನ್ನು ಫೋಟೋ ತೆಗೆದು ರಿಜಿಸ್ಟರು ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಬೆಳಗಾಂನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲರುವ ಪದ್ಧತಿಗೆ ನರಿಯಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೆಗೆದರೋ ಏನೋ ನಮ್ಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲರುವ ಸೆಕೆಂಡ್ ಡಿವಿಜನ್ನು ಕ್ಲಾರ್ಕಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಹೆಡ್ ಗುಮಾಸ್ತೆ ಶಿರಸ್ತೆದಾರರವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಶಾಖಾಯ ಲವಣಾಯ ಕೊಟ್ಟರೇನೇ ಅಲಿಂದ ಕಾಗದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗೇನೇ ಇವೊತ್ತು ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಾಗದ ರಿಜಿಟರ್ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಅದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟರೇನೇ ಆ ಪತ್ರವನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರು ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ. ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ವರ ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗುವವರಿಗೆರ್ಲಾ ಇದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರವರ ಆಫೀಸಿನೊಳಗೆ ಲಂಚವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದರೆ ಅಲ್ಲ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲಂಚ ತಿನ್ನುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಹಿಡಿದರೆ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಲಂಚ ತಿನ್ನುವವರು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಒಬ್ಬರು ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಗುಮಾನ್ತರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಒಂದು ಸಾರಿ ಒಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಪೋಸ್ಟು ಆಫೀಸಿಗೆ ಹಾಕಿಯಾಗಿತ್ತು, ಆಮೇಲೆ ಯಾರೋ ಪಾರ್ಟಿಗಳು ಬಂದು ಅದರಲ್ಲರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಪೋಸ್ಟು ಆಫೀಸಿಗೇ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಪತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದು ಅದನ್ನು ಪುನಃ ತಿದ್ದಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನೆರ್ಲಾ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿಬಿಟ್ಟರು. ಇದನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಬೇಕೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲರುವ ಒಬ್ಬರು ಇಂಟಲಿಜೆನ್ ಆಫೀಸರಿಗೆ ಹೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಊರಿನೊಳಗೆ ಇರುವ ಟಿ.ಬಿ.ಗೆ ಬಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪಾರ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ಅವರಿಂದ ಬರುವ ಮಾಮೂಲುಗಳನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವುದೆರ್ಲಾ ನುಳ್ಳು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೊರಟು ಹೋದರು. ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವುದೆರ್ಲಾ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದುದು ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರೂವ್ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯತ್ವಕ್ಕೂ ಕೂಡ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಇಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ನು ಇರಾಖೆಯಲ್ಲ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದ್ದೀರಿ. ಇವರೆರ್ಲಾ ಸಮಾಜ ಘಾತುಕರು ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ದ್ರೋಹಿಗಳು. ಇಂತಹ ಸಮಾಜ ದ್ರೋಹಿಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಬನವಣ್ಣನ ಕುಲದವರು, ಇವರು ಗೋಕುಲದವರು, ಇವರು ಆ ಕುಲದವರು ಮತ್ತು ಈ ಕುಲದವರು ಎಂದು ಹೀಗೆ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇದರಿಂದ ನರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲರುವ ಒಬ್ಬರು ಇಂಟಲಿಜೆನ್ಸು ಆಫೀಸರವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಬಂದಾಗ ಅವರೀಗೆ ನಾನೇ ಹೇಳಿದೆ. ಇದುವರೆಗೆ ನೀವು ಮಾಡಿರುವಷ್ಟು ಹಣ ಸಾಕು, ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಒಳ್ಳೆಯ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಜನಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲರುವ ತಾಲ್ಲೂಕು

ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಗುಮಾಸ್ತರು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಈ ಊರನಲ್ಲಿ ಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೈಟು ಹಾಗೂ ರಾಜಾಜಿನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೈಟು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸೌಖ್ಯವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಬರೀ ಫಸ್ಟ್ ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಗುಮಾಸ್ತರು. ಇವರು ಸುಮಾರು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇಲ್ಲವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಜನಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇರುವುದು ಸಾಕು, ಮುಂದೆ ಎಲ್ಲಿಗಾದರೂ ಇವರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಮೇಲೆನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಅವರುಗಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಮಾರ್ಚ್ 31 ನೇ ತಾರೀಖು ಬರಲೀ, ಎಪ್ರಿಲ್ ಬರಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹು ಸಣ್ಣ ವಿಷಯ ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಇವರಿಂದ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಅರವತ್ತು ಸಾವಿರ ಜನಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹಿಂಸೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ.

ಇನ್ನು ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲರುವ ಪಶುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಾಪಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಡೆನ್ ಮಾರ್ಕ್, ಹಾಲೆಂಡು ಇತ್ಯಾದಿ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಹರಿಯುತ್ತಿರುವಂತೆ ಇಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಹಾಲು ಹರಿದು ಕಾಮಧೇನುವಿನಂತೆ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಹಾಲು ಬರುವುದರೊಳಗೆ ಗಂಗಾ ನದಿ ಬತ್ತಿ ಹೋಯಿತು ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿ ಬತ್ತಿ ಹೋಯಿತು ಮತ್ತು ಇತರ ಹಳ್ಳಗಳೂ ಬತ್ತಿ ಹೋದವು. ಮಿಲ್ಕ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಇಲ್ಲೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆಯಿಂದ ಎರಡು ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬಿಲ್ಡಿಂಗನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಆದನ್ನು ದಿವಂಗತ ಲಾಲ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಮತ್ತು ಅವರ ಕುಟುಂಬದವರಿಂದ ಇದನ್ನು ಓಪನ್ ಮಾಡಿಸಿಬಿಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಈ ಖಾತೆಯಿಂದಯಿಂದ ಇನ್ನೂ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಇದು ಸರಕಾರದ ತಪ್ಪಲ್ಲ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳ ತಪ್ಪೂ ಅಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈಗ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಮೇವೇ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೇಯುವ ಹುಲ್ಲೇ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ತಾವು ಹಾಲನ್ನು ಕರೆಯುವುದಾದರೂ ಎಲ್ಲಿಂದ ? ಈ ಹಾಲು ಬಿಟ್ಟು ಕಳ್ಳಿ ಹಾಲು ಕರೆಯಬೇಕು ಅಷ್ಟೇ. ಅದೂ ಕೂಡ ಮುಳ್ಳು ಕಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಹಾಲನ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಈ ಕೇಂದ್ರದ ಕೆಲಸಗಳು ಫೇಲ್ ಆಗಿವೆ. ಇದು ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ವೆಚ್ಚಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಅಷ್ಟು ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಹೇಳಬೇಕು. ಇಪ್ಪೊತ್ತು ಹಸುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನೂರು ಅಥವಾ ನೂರೈವತ್ತು ಎಂದು ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರಿಗೆ ಹಸುಗಳು ಎಲ್ಲಿಂದ ಸಿಗಬೇಕು ? ಇಪ್ಪೊತ್ತು ಇರುವ ಹಸುಗಳು ಮೇವಿಲ್ಲದೆ ಸಾಯುತ್ತಿವೆ. ಅಂತಹ ದನಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ಇಪ್ಪೊತ್ತು ತಾವು ಲಕ್ಕುವಳ್ಳಿ ಸಾಬರು ದನ ಕಾಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಬಹುದು. ತಾವೇನೋ ಅಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಮೃತ ಮಹಲ್ ದನಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಹಳ್ಳಿಕಾರ್ ದನಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಅದರ ತಳಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಅದರಂತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮೇವೇ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೇ ಹಿಂದೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದ ಅತ್ತುಗಳು ಹೋರಿಗಳು ಎಂದು ಇದ್ದವು, ಇಪ್ಪೊತ್ತು ಅಂತಹ ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಾ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಇಂತಹ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಎಂದು ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಯಾವ್ರೀತಿ ಉಳಿಸುತ್ತೀರಿ ? ನನಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಸಾಕಬೇಕೆಂದು ಕಾಣಿಗಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಟಡ್ ಫಾರಂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ತರಹದ ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ತಂದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ? ಇದಕ್ಕೆ ವೆಚ್ಚವೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ? ಇಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕುದುರೆಮರಿಗಳಾದುವು ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಏನೇನು ನಡೆಯುತ್ತವೆ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ವೆಚ್ಚವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದೂ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಇದರಲ್ಲ ತರಬೇತಿ ಕೊಡಲು ಎಷ್ಟು ಗೂಳಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದೀರಿ ? ಇದರಲ್ಲಿ ಕೋಳಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆ, ಗುಬ್ಬಚ್ಚಿ ಫಾರಂಗಳು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಕ್ರಾಪ್ ಪ್ರೊಗ್ರಾಂನಂತೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಾರಕ್ಕೆ ಮೂರು ದಿನ ಅಕ್ಕಿ ತಿನ್ನುವುದನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾಂಸವನ್ನು ತಿನ್ನಬೇಕು ಎಂದರೆ ಇಪ್ಪೊತ್ತು ನೀವು ಕೋಳಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೋಳಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಉಳಿಯುವುವೇ ? ಇದನ್ನು ಯಾರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಲಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಡೆ ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ ಒಂದು ಕೋಳಿ ಫಾರಂ ಎಂದು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಾಕಿದ ಕೋಳಿ

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ)

ಗಳಿಂದ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮೊಟ್ಟೆಗಳು ಎಂದು ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಅಲ್ಲೇ ಇರುವ ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ತಿಂದುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮೊಟ್ಟೆಗಳು ಬಂದಂತಾಗುವುದೇ ? ಯಾವಾಗಲೂ ಯಾವ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಇಂಪಟಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದರಿಂದೇನೂ ಉಪಯೋಗ ವಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಡಾಕ್ಟರುಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ದನಗಳಂತಹ ಮೂಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ನಾಡಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವಂತಹ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ತಾವು ಇಲ್ಲ 180 ರಿಂದ 200 ಎಂದು ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡ ಮೇರೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಾಲ್ಕು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು ಮತ್ತು ಅಮೇಲೆ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳು ಐದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು ಏನೋ ನಮ್ಮ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ವೆಟರ್‌ನರಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಪದವೀಧರರಾಗಿ ಇರುವ ಯುವಕರುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಲು ಆಗದೇಹೋದರೆ ಈಗಿರುವ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯನ್ನು ಅಬಾಲಿಷ್ ಮಾಡಿಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲಿರುವ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸಂಬಳವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸ ರಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಮೆಡಿಕಲ್ ಗ್ರಾಜುಯೇಟುಗಳಿಗೆ ಇತರ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಗ್ರಾಜುಯೇಟರು ಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಇರಬೇಕೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರು ಗ್ರಾಜುಯೇಟುಗಳಿಗೂ ಇರಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರ ಈಗಾಗಲೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ—ಆ ರೀತಿ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ವೈದ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳ ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ರೆವೆನ್ಯೂ ಸಚಿವರಿಗೆ ಈ ಸಭೆಯವರೆಲ್ಲರೂ ಋಣಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇಂತಹ ವೆಟರ್‌ನರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಟಾಫ್‌ಮೆನ್‌ಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರಿಗೆರ್ಲಾ 30, 40 ಅಥವಾ 50 ಎಂದು ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಡಾಕ್ಟರ್ ಆಳ್ವರವರು 12 ಸೀಸೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ನೀರು ತುಂಬಿ ಔಷಧಿ ಎಂದು ಬಂದವರಿಗೆರ್ಲಾ ಕೊಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಕುಡಿಯಬಹುದು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಿಡಬಹುದು. ಇಂತಹ ವೆಟರ್ನರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಸ್ಟಾಫುಮೆನ್‌ಗಳು, ಸಾಲಸ್ಟ್ರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಇರಬೇಕು. ಈಗ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅವರು 8, 10, 12, 30 ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಏನೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲರುವ 45 ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ 10 ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಒಬ್ಬರು ಡಾಕ್ಟರಂತೆ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಡಾಕ್ಟರು ಇದ್ದರೆ ಕಾಂಪೌಂಡರು ಇಲ್ಲ, ಸಾಲಸ್ಟ್ರಿಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನುಮ್ಮನೆ 550 ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಇರಬೇಕಾದಂತೆ ಮೂರು ಮೂರು ಜನ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಅವರಿಂದೇನು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬಹುದು ? ತಾವೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಪೌಂಡರುಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಟ್ರೇನಿಂಗು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳೂ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪಶುಸಂಗೋಪನ್ ಇಲಾಖೆಯೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕ್ಷಾಮ ಇದ್ದಂಥ ಚಿತ್ರದುರ್ಗವನ್ನೂ ಒಂದೇ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ತುಮಕೂರನ್ನೂ ಒಂದೇ ಮಾಡು ತ್ತೀರಿ, ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆಯನ್ನೂ ಒಂದೇ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಬಿಜಾಪುರವನ್ನೂ ಒಂದೇ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಬಹಳ ವಿನಯದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ಜನ ತಿನ್ನು ವುದಕ್ಕೆ ಗತಿ ಇಲ್ಲದೇ ತಮ್ಮ ಹೆಂಡರುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮನೆಯಿಂದ ಆಚೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯೇ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಓದು ಎಂದರೆ ಓದುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ವರು ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಎರಡು ತಿಂಗಳು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕುಂಕುಳಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಗಂಡಂದಿರು ನಮ್ಮನ್ನ ಸಾಕುವುದಿಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಆಚೆಗೆ ತಳ್ಳಿದ್ದಾರೆ, ನಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು

ಕೇಳುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ, ಇಂತಹ ಕಠಿಣ ಪ್ರಸಂಗ ಇರುವಾಗಲೂ ಜತ್ತಿಯವರು ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ನಡೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನುತ್ತಾಡಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಯಾರು ಎಲ್ಲಿ ನತ್ತರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ when Rome was burning Nero was fiddling ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಾರಲ್ಲಾ ಆ ರೀತಿ ಆಯಿತು. ಜನರು ಅನ್ನ ಇಲ್ಲದೇ ಕೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಒಂದು ಸಾವಿರ ಜನ ಕೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಪರಿಹಾರ ಕಮಿಟಿಯ ಕಮಿಷನರು, ಮತ್ತು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ಯಾರ್ಡಿಯವರು ಅಷ್ಟು ಜನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಹೇಳುವಾಗ ನತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಡಿ. ಇವತ್ತು 3-4 ಸಾವಿರ ಜನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಈಚಲು ಗೆಡ್ಡೆ ತಿನ್ನುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಎರಡು ದಿನ ತಿನ್ನಬಹುದು, ಮೂರನೆಯ ದಿನ ತಿಂದರೆ ಭೇದಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕತ್ತಾಳೆ ಗೆಡ್ಡೆ ತಿನ್ನುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಒಂದು ಎರಡು ದಿನ ತಿಂದರೊ ತಿನ್ನಬಹುದು. ಮೂರನೆಯ ದಿನ ತಿಂದರೆ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಅದು ಮಹಾ ಉಷ್ಣ, ಮೈ ಎಲ್ಲಾ ತೀಟೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ನಿಕೃಷ್ಟವಾದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಎಂದರೆ ಸಿರಾ ತಾಲ್ಲೂಕು. ದುರದೃವ, ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಅರವತ್ತು ಸಾವಿರ ಜನ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಿರಿಯೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಹೊಳಲ್ಕೆರೆಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಸಿರಾದವರೂ ನಿಮ್ಮವರೇ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಿಂದ ಬರುತ್ತಾರೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಅವರ ಪ್ರೀತಿ ಗಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ದ್ರೋಹ ಮತ್ತೊಂದು ಇಲ್ಲ. ಅತಿ ವಿನಯದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಇವತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದನಗಳಿಗೆ ಹುಲ್ಲು ಇಲ್ಲ, ಜನಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಲ ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ 20 ಸಾವಿರ ಜನರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಹೃದಯ ವೈಶಾಲ್ಯತೆ ಇರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನತದೃಷ್ಟ ತಾಲ್ಲೂಕಾದ ಸಿರಾ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಪಾವಗಡ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅರ್ಧಭಾಗ, ಗುಬ್ಬಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೆರವು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ತಂದಿದ್ದೀರಿ, ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎ. ಬೈರೇಗೌಡ (ಯಶವಂತಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ 2, 7, 8, 22, 33, 42 ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ವಾದಂತಹ, ಇರಾಖೆಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಲಾಕ್ಸ್ ವಗೈರೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಬಹುಶಃ ರೆವಿನ್ಯೂ ಖಾತೆಗೆ ಕಡಮೆ ಕೆಲಸವಾಗಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಇಷ್ಟು ಜನಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಇರಾಖೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಹಿಂದೆ ನೇಮಕ ವಾಗಿದ್ದ ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರ ಸಮಿತಿ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಖೋತಾ ಮಾಡ ಬಹುದು ಎಂದು ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈಗಲೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಮಾಡಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆ, ವ್ಯವಸಾಯ ವಗೈರೆ ಖಾತೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮವಾದೀತು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು 19 ಜನ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಇಷ್ಟು ಜನ ಏಕೆ ಇರಬೇಕೆಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೂ ನಾವು ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ರೈತನಿಗೆ ನೇರ ಸಂಪರ್ಕ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸು, ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಆಫೀಸು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಆಯಾ ಕೆಲಸಗಳು ಮುಗಿದು ರೈತನ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕೋ ಅದು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಜಪಾನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪಹಣಿ, ಖಾತೆ, ಪಟ್ಟೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಇವತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳು, ತಹಸೀಲ್ದಾರರು ಬಹಳ ನಿಧಾನ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೆಲಸಗಳು ಜಾಗ್ರತೆ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಇವತ್ತು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ವಿಷಯ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ದಿವಾನ್ ಮಾಧವರಾಯರು ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ಆಗ ಅವರು ಅಲ್ಲಿನ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ತಾವು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎ. ಬ್ಯೈರೇಗೌಡ)

ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ನಿಮಗೆ ಇದ್ದಂತಹ ಅವಕಾಶದಲ್ಲಿ 3-4 ವರ್ಷ ಇರುತ್ತೀರಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುವಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಡೆಯೂ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವ್ಯವಹಾರ ಏನಿದೆಯೋ ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಡಿ, ಅದೇ ರೀತಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಟೂರ್ ಮಾಡಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದೇ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುವುದರ ಉದ್ದೇಶ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹೀಗ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ರೀತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. ಬಹುಶಃ ಅದೇ ರೀತಿ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಗ್ರಾಮಾಂತರದ ಕಡೆ ಟೂರ್ ಹೋದಾಗ 90 ಭಾಗದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಫೈನಲು ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದುರ್ದೈವದಿಂದ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಮನೋಭಾವ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಜವಾಬಂದಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು, ಎಷ್ಟು ಉತ್ತಮವಾದ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಾತಾವರಣ ಇರುತ್ತಾ ಇತ್ತು ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು, ಜವಾಬಂದಿ ಬಂದಕೂಡಲೇ, ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ಒಂದು ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನ್ಯೂನತೆ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ತಂದು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬಹುಶಃ ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕೂವರೆ ಗಂಟೆಗೆ ಜವಾ ಬಂದಿಗೆ ಬಂದರೆ ಅರ್ಧಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಈ ರೀತಿ ಆಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರೈತವರ್ಗಕ್ಕೆ ಈ ಜವಾಬಂದಿಯಿಂದ ಏನು ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇತ್ತೋ, ಯಾವ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅದು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರ ಪಿಟಿಂಗ್ ಕರೆದು ಈ ರೀತಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ರೆವಿನ್ಯೂ ಖಾತೆಯಿಂದ ರೈತಾಪಿ ಜನರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗಬಾರದು ಅಂತ ಹೇಳಿ ಅವರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಅವರು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ 80 ಭಾಗದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಈ ದಿವಸ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಒಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ, ಈ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಹಾಕುವಾಗ ರೈತಾಪಿಜನರ ಕಷ್ಟಸುಖವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾವ ಒಂದು ಮಾನವೀಯತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು ಎಂಬ ಮನೋಭಾವ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಕಚೇರಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಫಸ್ಟ್‌ಕ್ಲಾಸ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿರುವವರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್ ಇದೆ. ರೆಕಾರ್ಡ್ ಬಿಲ್ಡ್‌ಅಪ್ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ರೆವಿನ್ಯೂ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಜನ ಬಹಳ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಆತಂಕ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಇದುವರೆಗೂ ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಪಟೇರ್ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರನ್ನು ಕಾರಣಾಂತರವಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಪುನಃ ಅವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ತತ್ಕಾಪಿ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು ಮಾಡಬೇಕೋ, ಎಂದರೆ ಲೆಕ್ಕ ಬರೆಯುವುದು, ಅದನ್ನು ಇವತ್ತು ಅವರು ಯಾರೂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಯಾರಾದರೂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ಮನನ್ಸು ಇಲ್ಲದೇ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಪುನರ್‌ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಬಹುಶಃ ಅವರಿಂದ ರೈತಾಪಿಜನರಿಗೆ ಆಗಬೇಕಾದ ಸೌಕರ್ಯ ಅನುಕೂಲ ನಿಧಾನವಾಗಿ, ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ನುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಮಾನವೂ ಕೂಡ ಆಗಿದೆ. ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವರನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿಲ್ಲವೋ ತಿಳಿಯದು. ಪಂಚಾಯ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ರೆಟೆರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಯಾರು ಖಾನಗಿ ಜನರು ಚೇರ್ಮನ್‌ರಾಗಿ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ನಿರುತ್ಸಾಹವಾಗುತ್ತದೆ. ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ, ಪಹಣಿ ಬರೆಯುವುದು ಮೊದಲಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ಲೆಕ್ಕ ಬರೆಯದಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಸರಿಯಾದ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಸಿಕ್ಕದೆ ಸಾಲ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಂಚಬೇಕು ಅದು ರೈತನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾವು ಯಾವ

ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆಯೋ ಅದು ಸಫಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಬೇಗ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು, ನಿಧಾನ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖೇನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

5-00 P.M.

ಹಣವನ್ನು ನಾನಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಖಾತೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಹಂಚುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಹಂಚಿಕೆ ಹೇಗೆ ಯಾವಾಗ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಮಾರ್ಚಿ ಆಖೈರಿನಲ್ಲಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕೆಂದು 10–15 ದಿವಸಗಳ ಅವಕಾಶ ವಿರುವಾಗ ಹಣ ಒದಗಿಸಿದರೆ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಜೆಟ್ ಮಂಜೂರಾದಮೇಲೆ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯೆಟ್ ಖಾತೆಗಳಿಗೆ ಹಂಚಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಜಾಗ್ರತೆ ಹಂಚಿದೆ 8–10 ತಿಂಗಳಾದಮೇಲೆ ಮಾರ್ಚಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಷಾಖೈರಿನೊಳಗಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹೇಗೆ ಅದನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ? ಇಂಥ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೋಗಬೇಕು. ವರ್ಷ ಮುಗಿಯಲು ಇನ್ನೂ 4-5 ತಿಂಗಳಿರುವಾಗಲಾದರೂ ಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರಿಕಾರ್ಡ್ ಬಿಲ್ಡಪ್ ಮಾಡಿ ಬೇಗ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ವರ್ಷಾಖೈರಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್‌ಮಾಡಿ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದೊಂದು ಜಾಡ್ಯವಾಗಿದೆ. ರೈತರಿಗೆ ಹಣ ಸಿಕ್ಕಿ ನರಿಯಾಗಿ ಸಹಾಯ ವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಬಜೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನ ಮುಗಿದ ಕೂಡಲೆ ಬೇಗ ಆರೇಳು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕೆಲವರು ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹೇಗಿದೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರಾರು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಎರ್ಲಾ ಬಾಬುಗಳಿಗೂ ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆ ಗಳಿಗೆ, ನಿವೇಶನ ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಗೆ ಹೀಗೆ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಎರ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿದ್ದ ಒಳ್ಳೆಯ ಭೂಮಿಯೆಲ್ಲಾ ಕೈಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಸರ್ವೆ ಕಾರ್ಯ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆಗುವುದರಲ್ಲೇ ಇದೆ, ಹಿಂದೆ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು, ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ನಹ ನೇಮಕ ವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ರಾದರೂ ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸಿ ಈ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ನಿಧಾನ ಮಾಡಿದಷ್ಟೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ನಂಬಳಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಎಸ್ಟೋ ಕಡೆ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಆಗಬೇಕಾದ ಫಾರ್ಮ್ಯುಲೇಟ್ಸ್ ಆಗದೆ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಬಹಳ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ನಂಬಳ ಮಾತ್ರ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ನರಿಯಾದ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅಭಾವಸಿರುವಾಗ ವೃಥಾ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ವಹಿಸಿರುವ ಕೆಲಸ ಬೇಗ ಮಾಡಿನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು.

ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಫಾರಂಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಅವು ಒಂದೊಂದು ನಲ ಸಿಕ್ಕದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅವನ್ನು ಒದಗಿನಬೇಕು. ರೈತರಿಗೆ ಪಟ್ಟೆಗಳು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕು, ಅವು ಬೇಗ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದ ಫಾರಂಗಳು ಎಷ್ಟೋ ನಲ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀನುಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯದೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಬೇಕಾದ ಫಾರಂಗಳನ್ನು ಬೇಗ ಒದಗಿಸಿ ತೊಂದರೆ ತಪ್ಪಿನಬೇಕು.

ವೆಟರ್ನರಿ ಖಾತೆ ಮುಖ್ಯವಾದುದು, ಇದಕ್ಕೆಷ್ಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಅಂಗವಾಗಿ, ಕಾಲೇಜು, ಡೈರಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ಕಾಲೇಜು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅಮೃತಮಹಲ್ ದನಗಳು ಇಡೀ ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ರಾಸುಗಳು ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಅದರ ತಳಿಗಳು ಬರಬರುತ್ತಾ ಕಡಮೆಯಾಗು ತ್ತಿವೆ. ಉತ್ತಮವಾದ ಹಾಲು ದೊರೆಯಬೇಕಾದರೆ ತಳಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ಜರ್ಸಿ ಮುಂತಾದ ತಳಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ಹಿಂದೆ ದನಗಳಿಗೆ ರೋಗ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎ. ಬೈರೇಗೌಡ)

ಬಂದಾಗ ಅನೇಕ ರಾಸುಗಳು ಸತ್ತವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಆ ರೋಗವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿದ್ದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಏಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮುಂದಾದರೂ ಸರಿಯಾದ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಏಮ್ಮೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇರಾಖೆಯವರು ಮುರಜಾನಿಯವು, ಉತ್ತರ ಇಂಡಿಯಾ, ಪಂಜಾಬು ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ತಳಿ ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಈ ರಾಸುಗಳನ್ನು ಸಾಕಿ ರೈತರು ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಎಮ್ಮೆ ತಳಿ ಉತ್ತಮವಾದುದೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಸಾಕುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಲಿನ ವಿಚಾರ ನೋಡಿದರೂ ಸಹಾ ಮುರಾ ಜಾತಿಗಿಂತ ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಕಡೆ ದೊರೆಯುವ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಎಮ್ಮೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹಾಲು ಕೊಡುತ್ತವೆ. ಆ ತಳಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಿ ಹಾಲಿನ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನಿರೂಗಿಸಬಹುದು.

ಹೆನರಘಟ್ಟ ಕಾಂಪೋಸಿಟ್ ರೈವ್‌ಸ್ಟಾಕ್ ಫಾರಂ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಪೌಲ್ಟ್ರಿ ಫಾರಂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮೊಟ್ಟೆ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಮಾಡಿರುವುದು ಸಾಲದು. ಮಿಲಿಟರಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮೊಟ್ಟೆ ಕಳಿಸಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ವಿದ್ಯಾವಂತ ತರುಣರಿಗೆ ನಿರುತ್ಸಾಹವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗ ಪೌಲ್ಟ್ರಿ ಕೋ ಆಪರೇಟೀವ್ ಅಸೊಸಿಯೇಷನ್ ಇದೆ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಆಹಾರ ಸಾಲದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಆಹಾರ ಒದಗಿಸಿ ಅದು ಕುಸಿಯದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಕಾರೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಮೆಡಿಕರ್, ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಮತ್ತು ವೆಟೆರೆನರಿ ಗ್ರಾಜುಯೇಟುಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ನಿರುತ್ಸಾಹವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ (ಮಾನ್ವಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ರ್ಯಾಂಡ್ ಆಕ್ಟಿಜೆಷನ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಇದುವರೆಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬೈರೇಗೌಡರು ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವಿಷಯ ಮಾತ್ರ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರ್ಯಾಂಡ್ ಆಕ್ಟಿಜಿಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ 10—15 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಜಮೀನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಪರಿಹಾರವಿಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ರ್ಯಾಂಡ್ ಆಕ್ಟ್ಜಿಷನ್ ಕೆಲಸ ತುಂಬಾ ನಿಧಾನದಿಂದ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರು ಇನ್‌ಕ್ವಾಯರಿ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಡೀ.ಸೀ. ಅವರು ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕಾಲ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತರು ಜಮೀನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಪರಿಹಾರವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಕೆಲಸ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಮಾಡಿ ಅವರ ತೊಂದರೆ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಶೇಕಡ 75ರಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಹೊರಡಿಸುವ ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಮೊದಲು ಹೇಗೆ ಇತ್ತೋ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಿ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಜಮಾಬಂದಿ ವಿಚಾರ. ಇದು ಬಹಳ ತಡವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದುವರೆಗೆ ತಾತನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿರುವುದು ಮಕ್ಕಳು ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳ ಹೆಸರಿಗೆ ಪಟ್ಟಾ ಆಗಿಲ್ಲ. ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು ಹೇಗೆ ಇದ್ದವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಇವೆ. ಇದು ವಿಳಂಬವಾಗುವುದರಿಂದ ಅನೇಕರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಬಾವಿ ತೆಗೆಯಲು ಸಾಲ ಪಡೆಯಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಾ ಇದ್ದರೆ ರೈತನಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಗಮನಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಲಕಣ್ಣು ಮಳೆಯಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ರಾಯಚೂರು ಮತ್ತು ಮಾನವಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹಾನಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದು ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಅಲಕಲ್ಲು ಮಳೆಯಿಂದ ಜೋಳದ ತೆನೆಗಳಲ್ಲಿಯು ಕಾಳು ಉದುರಿ ಬಹಳ ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಯಂತೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾಶವಾಗಿದೆ. ರೈತರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಜಕ್ಕಲದಿನ್ನಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಾನಿಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ನಾನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ

ನಾನು ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ, ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯ ರೈತರಿಗೆ ಕಂದಾಯ ಮಾಫೀ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರೆಮಿಶನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಬೇಕು. ತಕ್ಕಾವಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ರೈತರಿಂದ ಹಣ ವಸೂಲ್ಮಾಡಬಾರದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಈ ವರ್ಷ ಅವರಿಂದ ಲೆವಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಹೆಚ್ಚು ತಗಾವಿ ಸಾಲ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಅನುಕೂಲತೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೆ ಬಡ ಜನರಿಗೆ 200-300 ರೂಪಾಯಿ ರಿಲೀಫ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ತಹಶೀಲದಾರರ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ, ಇಪತ್ತಿನ ದಿವನ 1955 ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ 1965 ರವರೆಗೆ ಅಂದರೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ಕಂದಾಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ರೈತರಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ಕಂದಾಯ ಒಂದೇ ಸಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೆ 1955 ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ 1960 ನೇ ಇಸವಿಯವರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶ ಎಂದು 1955 ರಿಂದ 1959 ವರೆಗೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಸ್ಪೆನ್ಷನ್ ಮಾಡಿತ್ತು. ಒಂದೇ ಸಮನೆ 3 ವರ್ಷ ಕಂದಾಯ ಸಸ್ಪೆನ್ಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ರೆಮಿಷನ್ ಕೊಡ ಬೇಕಾದುದು ಸರಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ರೀತಿ ಅಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಒಂದೇ ಸಲ ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ಕಂದಾಯ ಕೂಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಯಾವ ರೈತನಿಗೂ ಕೊಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಸೋಜಿಗದ ಸಂಗತಿ ಅಂದರೆ, ಕೆಲವು ರೈತರು ಕಂದಾಯ ಕೊಟ್ಟು ರಸೀದಿ ಪಡೆದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಂಥ ರೈತರು ಕಂದಾಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಮೂಲಕ ನೋಟೀಸ್ ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನಿದರ್ಶನ ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡಬಹುದು. 1963-64 ಮತ್ತು 1964-65 ರಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಕೊಟ್ಟ ರಸೀದಿ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಬಾಕಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನೋಟೀಸ್ ಜಾರಿ ನೂಡಿದ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಯೋಗ್ಯ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದು ಮರ್ಯಾದೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಕಂದಾಯ ಕೊಟ್ಟಂಥವರು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕಂದಾಯ ಜಮಾ ಯಾಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಇಂಥ ಮನೋಭಾವ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಯೋಗ್ಯ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಯಾಕೆಂದರೆ, ಇದರಿಂದ ರೈತಾಪಿ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು ಬರೆದ ಲೆಕ್ಕ, ರೆವೆನ್ಯೂ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಬರೆಯುವ ಲೆಕ್ಕ ತಹಶೀಲದಾರರ ಲೆಕ್ಕ ಇವು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ನೀರಾವರಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಕಂದಾಯದ ಮೇಲೆ ಸರಚಾರ್ಜ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮತ್ತು ವಾಟರ್‌ರೇಟ್ ಎರಡೂ ಕೂಡಿಸಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಸರಚಾರ್ಜ್ ಹಾಕಿ ವಸೂಲ್ಮಾಡುವುದು ಇದು ಯಾವ ಊರಿನಿಂದ ಬಂದ ಪದ್ಧತಿ? ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಏಕರೂಪವಾದ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ವಸೂಲ್ಮಾಡ ಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರವಲ್ಲಿ ಆಫೀಸರರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ರೂರಲ್ ವೆಟೆರಿನರಿ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರೀಸ್ ನಾಲ್ಕಾರು ಕಡೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಔಷಧಗಳ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕೊರತೆಯಂತೂ ತುಂಬಾ ಇದೆ. ಶಿರವಾರ, ಕವಟಾಳ, ಗೆಜ್ಜಲಗಟ್ಟಾ ಈ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಟಾಕ್‌ಮೆನ್ ಇದ್ದರೂ ಡಾಕ್ಟರ್ ಇಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಆಯಾಯ ಹೋಬಳಿ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರ್ ಇಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಔಷಧಿ ಸಂಗ್ರಹ ಇರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಹ ಹೇಳಬೆಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು 'ಆರ್ಟಿಫೀಶಿಯರ್ ಇನ್‌ಸೆಮಿನೇಶನ್ ಸೆಂಟರ್ಸ್' ತೆರೆಯಬೇಕು ಎಂಬ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ದನಗಳ ಸಂಪತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಸಲು ತುಂಬಾ ಅನುಕೂಲ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿ ಪೂರೈಕೆ ಇದೆ. ತುಂಗಭದ್ರಾ ನದಿಯಿಂದ ಐದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಿದೆ. ಹೈ ಬ್ರಿಡ್ ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ದನಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವೋ ಅವುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವಾದ ಒಳ್ಳೆಯ ಜಾತಿಯ ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆಸುವುದು ಸಹ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಆದುದರಿಂದ ಹೈ ಬ್ರಿಡ್ ಹುಲ್ಲು ಗಡ್ಡೆಗಳನ್ನು ಸುಲಭ ದರದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಯೋಜನೆ

(ಶ್ರೀಮತಿ ಬನವರಾಜೇಶ್ವರಿ)

ಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಬಹು ಜನ ರೈತರಿಗೆ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯ ಕೆಲವೇ ಜನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಬೇರೆ ಜನರಿಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ಸೈಬ್ರಿಡ್ ಜೋಳದಲ್ಲಿ ತುಂಬ ರಸವಿದ್ದು, ದನಗಳಿಗೆ ಅತಿ ಆಹ್ಲಾದಕರವಾದ ಮೇವಾಗಿರುತ್ತದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಸಿರು ಎಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚು ಹಚ್ಚು ಇರುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸ್ಪೇಜ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಎಲ್ಲಾ ರೈತರಿಗೂ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಪ್ಲೆಟ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ 'ಡೀಪ್ ಲೇಟರ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ ಇನ್‌ಟ್ರಡ್ಯೂಸ್' ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ರೈತಾಪಿ ಜನರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೋಳಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾ 200—300 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಒಂದು ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತೀರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಕೇವಲ ಸಣ ರೈತರು ಸಹ ಪೌಲಟ್ರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತುಂಬ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರ ಗೊಬ್ಬರ ಸಹ ಅತೀ ಮುಖ್ಯವಾದ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ಗೊಬ್ಬರವೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪೌಲ್ಟ್ರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಯಾರು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಸಾಲದ ರೂಪವಾಗಿ ಹಣದ ಜೊತೆಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಸಹ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವರು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಭೂಸುಧಾರಣೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಅಕ್ಕೋಬರ್ ನೊಳಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು, ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಕಾಲ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆದಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಸರ್ವೆ ಸೆಟರ್ ಮೆಂಟ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಸರ್ವೆಯರ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದು, ಅದು ಇನ್ನೂ ಪೂರೈಸಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ತರಬೇತು ಕೊಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಭೂಕಂದಾಯದ ಮೇಲೆ ಅಧಿಭಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಹೇರಿದೆ. ಭೂಕಂದಾಯದ ಪುನರ್ ವಿಮರ್ಷೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲಾತಿ ಈ ಎರಡು ಈ ಜೂಲೈನಿಂದ ಆರಂಭವಾಗುವುದಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಈ ವರ್ಷ ಕೆಟ್ಟ ಕ್ಷಾಮದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಭೂಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ಅಧಿಭಾರ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಈಗ ಏನು ತಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಡಿಸ್‌ಕ್ರಿಪ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಯೋಗ್ಯ. ಈಗಾಗಲೆ ನಾಲ್ಕನೆ ಬೆಳೆಯಾಗಿದೆ, ಇತ್ಯಾದಿ, ಇತ್ಯಾದಿ, ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆಪೆನ್ಯೂ ಕೋಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನಿತ್ತು, ಭೂಕಂದಾಯದ ಮನ್ನೂದೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಏನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ತೀವ್ರ ಪರಿಸ್ಥಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೇರವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಆ ತೀರ್ಮಾನ ಕಟ್ಟುಕಡೆಯದಾಗಿ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವಂತೆ, ಮತ್ತು ಜುಲೈನೊಳಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಒಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೇವಾದಾಯ ಮತ್ತ ಧರ್ಮಾಧಾಯ ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇನಾಂಗಳು ಮತ್ತು ಭೂಹಿಡುವಳಿಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ, ಟೆನೆಂಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾನೂನನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೆವು. ಏಕೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಕಡೆ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಬಹಳ ಗೇಣಿದಾರರು ಇಂಥ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಗೇಣಿಗೆ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಗೇಣಿದಾರರು ಏತಕ್ಕೆ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಅವರನ್ನು ಸಹ ಈ ಗೇಣಿ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಭೂಕಂದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹಡಗಲು ಮತ್ತು ಕುಡಗಲು ಗ್ರಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಇನಾಂ ಜಮೀನುಗಳು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಇದ್ದು, ಅದನ್ನು ಕೇರಳಾದವರು ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಹಾಗೆ, ಮೊದಲು ಅಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆರಂಭ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದ ಸಹಸ್ರಾರು ಎಕರೆ ಕಾಡನ್ನು ಕಡಿದು, ಎರಡು ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಸಹಸ್ರಾರು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ, ಅಕ್ರಮವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲಿ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲಿ, ರಾಜ್ಯದ ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲು ಅಸಮರ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಸಹ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೂ, ಅವರು ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ, 5-6 ವರ್ಷದಿಂದ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಭಾಗವನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವ ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗಲೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವ ಸಂಶಯ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕ್ರಮ ಯಾವುದೂ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಲು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಉದಾಹರಣೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೇರಳ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಥವಾ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕುಳಿತು ಇದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಧೋರಣೆ ಏನಿರಬೇಕು? ಒಂದು ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಜೆ ಇನ್ನೊಂದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ವಾಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ರಾಜ್ಯಾಂಗದತ್ತವಾದ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ಆದರೆ ಆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ಕಾಯಿದೆ ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಬಹುದೇ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಜ್ವಲಂತ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿ, ಬಹಳ ಜನರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಶೀಘ್ರವಾದ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಗ್ರತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುತ್ತಾ, ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೋಗ ಇದೆ. ಟಿ. ಟಿ. ಅಂದರೆ ತಕರಾರು ತಃಖ್ತೆ ಬಾಬುನಿಂದ ಹೊಸನಗರದ ಒಂದೇ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ 30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ವಸೂಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. 10-15 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಜನರು ತಕರಾರು ತಖ್ತೆಗೆ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಶಾನುಭೋಗ ಮತ್ತು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗೂ ಸಹ 100 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಜಮೀನುಗಳು ಖಾತೆಯೇ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸೋಣವೇ, ಇಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸೋಣವೆ? ಬೇರೆಯವರ ಜಮೀನಿಗೆ 8—10 ವರ್ಷ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ, ನಂತರ ಆ ಜಮೀನು ತನಗೆ ಆಗುತ್ತದೆಂದು, ಒಬ್ಬ ಖದೀಮ 50 ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಬೇರೆಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರು ಗೇಣಿಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ 50 ಎಕರೆಗೆ ಖಾತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಯಾವ ಸರ್ವೆ ನಂಬರ್ ಸಹ ಇಲ್ಲ. ಈ ಜಮೀನು ಏನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದೆ, ಅಥವಾ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ಹೊಸ ನಗರದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕಥೆ. ಇದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಜಾಗ್ರತವಾಗಿದೆ, ಕಾನೂನು ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ನೀವು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ತಕರಾರು ತಖ್ತೆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದರೆ, ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಸಾಗುಮಾಡಿದರೆ, ಅವರ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಹೇಗೆ ಅಕ್ರಮ ಪ್ರವೇಶಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೋ, ಅಂಥ ಕ್ರಮವನ್ನು ಇದಕ್ಕೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

5-30 P.M.

ದರಖಾನ್ತುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ಸಲ ದರಖಾನ್ತು ದಾನಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರಟರೆ. ಆದ ಅಪಹಾಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮವಾಯಿತು. ದಾನ ಏಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತು? ಹಾಲಿ ಇರುವ ದರಖಾನ್ತುಗಳ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಶ್ಯಾನುಭೋಗರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಜಹಗೀರು ಕೊಡುವ ಹಕ್ಕು ಇದ್ದಹಾಗೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡದೆ ಪತಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ. ಈ ಭೂಮಿ ಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ)

ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಭೂಮಿ ಅರಣ್ಯ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಅರಣ್ಯ ಖಾತೆಯಿಂದ ಹಾಗೆ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಮೂರು ಜನ ಕಮಿಟಿಯವರು ನೋಡಿ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಆಯಿತು. ರೆವಿನ್ಯೂ ಇರಾಖೆಗೆ ಅರಣ್ಯ ಇರಾಖೆಯವರು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಬಹಳ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇರಾಖೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿಳಂಬ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದು ವಿಷಾದಕರವಾದ ಸಂಗತಿ. ಈ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ನನಗೆ ದುಃಖ ಇಲ್ಲ, ಆ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಸಚಿವರು ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಗಂಟೆಯ ಸಮಯ ಕೆಲಸ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಇದೆ, ಲೆಜಿಸ್ಲೇಚರ್ ಇದೆ, ಎದುರುಗಡೆ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಇದೆ, ಇಲ್ಲಿ ಈ ತರಹ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಮೂಗಿನ ಕೆಳಗೆ ವಿಳಂಬಗಳು ಅಕೃತ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವುದಾದರೆ, ಹೊಸನಗರದ ಕೊಡಚಾದ್ರಿ ಪರ್ವತದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಆರು ತಿಂಗಳು ಬಿಸಿಲು ಕಾಣದೆ ಇರುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಇರುವ ಕಡೆ ಒಬ್ಬ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು ಒಬ್ಬ ಪಟೇಲರು, ಒಬ್ಬ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಅವರೇ ಸರ್ಕಾರ, ಅವರಿಗೆ ಅಧಿದೇವತೆಗಳು, ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಕಾನೂನನ್ನು ಜನರ ಹಿತಕ್ಕೆ ಜಲಾಯಿಸಬಹುದು, ಆ ಬಡ ಮುಗ್ಧ ಅಸಹಾಯಕ ಜನತೆಯನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಮಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಆಗಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ನಮಗಂತೂ ಅದು ಅಸಹನೀಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಆಡಳಿತ ಹೇಗೆ ಕೊನೆಗಾಣಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಮಗೆ ತೋಚುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅರ್ಜಿಗಳು ಬರೆದದ್ದು ಆಯಿತು, ಅದನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದು ಆಯಿತು, ಅಲ್ಲಿ ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಕಾನೂನು ಆಡಳಿತ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲ ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರೇ ಅಧಿಪತಿ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಹಳ್ಳಿಗುಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಕುಸಿದುಬಿದ್ದು ಹೋಗುವುದಲ್ಲದೆ, ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಜಲಾಯಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಂದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅಧಿಕಾರ ಹಿಡಿದಿರತಕ್ಕ ಯಂತ್ರ ಮೂರೆಯಲ್ಲಿ ಘೋರವಾದ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಭೂ ಕಂದಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರದ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಖುದ್ದಾಗಿ ಬಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಅವರ ವರದಿ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ದಯವಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಈ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕು. ಇಂತಹ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡದೇ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಲಕ್ಷಣವಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ ಅದು ನಾವು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ವಾಸ್ತವ ಆಗಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರ ಎನ್ನುವ ಕೆಲಸ ಏನು ಹೆಳೇ ಕಾಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ ಇದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಉಚಿತವಾಗಿ ಅನ್ನ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಕೂಡ ಆಹಾರ ಸಚಿವರು ಡಂಗುರ ಸಾರಿದ್ದಾರೆ. ಉಚಿತ ಅನ್ನ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಟನ್ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಹೇಗೆ ವಿತರಣೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಲು ಬೇಕಾದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯನ ಸಹಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ನಿಜವಾಗಿ ದರಿದ್ರರು ಇದ್ದಾರೆ, ವಿಷ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾವಿಗೆ ಹಾರುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಲೆಕ್ಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಊಟ ಹಾಕುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ. ಒಂದು ಸಾವಿರ ಟನ್ ಅಕ್ಕಿ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಬದಲು ಸರ್ಕಾರದ ಅಕ್ಕಿ ತಿಂದು ಸಾಯಲಿ. ಇಷ್ಟು ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು, ಪಟೇಲರು ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾದ ಹಕ್ಕನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಏಕಗಂಟಾಗಿ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಮುಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಅವರ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿನ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಎರಡು ಕೋಟಿ ಖರ್ಚಾದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ. 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಆಗುವುದಾದರೆ ಕಂತಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಿ. ಒಂದು, ಎರಡು, ಮೂರು, ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಬರುವವರಿಗೆ ಕಂತು ಬೇಡ. ಪುನಃ ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ನಿಜವಾಗಿ ಚಿಕ್ಕಮಯಸ್ಸಿನವರಾಗಿದು

ಸಾಕಷ್ಟು ವಿದ್ಯೆ, ಬುದ್ಧಿ ಇದ್ದು ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಪಾಸ್ ಆಗಿದ್ದರೆ, ಅಂಥವರನ್ನು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ, ತಕ್ಷಣ 100 ಮೈಲಿ ಆಚೆಗಾದರೂ ಅವರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ಅವರನ್ನು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನಂತೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅವರನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಪುನಃ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು ಖಂಡಿತ ಬೇಡ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪಹಣಿ ಬರೆಯುವುದರಲ್ಲಿ, ಲೆವಿ ಬರೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಅಸಹನೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದರಿಂದ ರಕ್ತಪಾತ ಹೊಡೆದಾಟಗಳು ತಲೆಮಂಡೆ ಒಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಇವಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಾಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಒಂದು ಕಾಗದ ಬರೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮೀಷನರ್ ಬಂದು ಅಂಗಲಾಚಿ ಬರೆವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದುಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಮಿರ್ಜಾ ಸಾಹೇಬರ ಜವಾಬಂದಿ ಹೋಯಿತು, 10 ವರ್ಷದಿಂದ ಟಿ.ಟಿ. ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ದರಖಾಸ್ತು ಏತಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರು ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳುವುದು ಹೋಯಿತು. ಬರೆದದ್ದಕ್ಕೆ ಸೈನ್ ಮಾಡುವುದು, ಓಡೆ ಸಾಂಬಾರು ತಿಂದು ಹೊರಡುವುದು ಹೀಗೆ ಆಗಿದೆ. ಇದು ಏನು ಜವಾಬಂದಿ ! ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು, ಪಟೇಲರು, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಇವರನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತರಬೇತು ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಸಂಬಳ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಆದಾಯ ಬರುವ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಇವೆ. ಒಬ್ಬ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗೆ 100 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವನ ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳನ್ನು ನೀವೇ ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರಿಂದ ಏನೇನು ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು ಬರಬೇಕು ಎಂದು ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಗ್ರಾಮ ಪಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾದ ಎಲ್ಲಾ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನೂ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ. ಇವೊತ್ತು ಸಾಲಕ್ಕೆ ಕಾಗದ ತರಬೇಕು ಎಂದರೆ, ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ತರಬೇಕು ಎಂದರೆ, ಇನ್‌ಕಂ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ತರಬೇಕೆಂದರೆ, ಕೋ-ಆಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ತರಬೇಕೆಂದರೆ, ರೈತ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿಗೆ ಓಡಾಡಿ ಸುಸ್ತಾಗುತ್ತಾನೆ. ಸಾಲ ಬೇಡ ನನ್ನ ಕೈಬಿಟ್ಟರೆ ಸಾಕು ಎನ್ನುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕು. ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಚಾವಡಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳೂ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಿ. ಬೇಕಾದರೆ 3-4 ಆಣೆ ಫೀ ಹಾಕಿ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಯಾವ ಕಾಗದವೂ ಹೋಗಬಾರದು. ಹೋದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆ ಕಾಗದವನ್ನು ಸುಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಬೇಕಾದರೆ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ, ಅಥವಾ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಬರೆಯುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ. ಆದರೆ ರೈತರಿಗೆ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಕನ್ನಡ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಬರೆಯಬೇಡಿರಿ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ನಿಮ್ಮ ದರಖಾಸ್ತು ರಿಜಿಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವಾಗ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಬರೆಯಬೇಕು. ಫಾರಮ್ಸ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿಸಿದರೆ, ಅದರ ಹಣ ಕೂಡ ಯಾರು ಜವಾಬ್ದಾರರೋ ಅವರು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಬಗ್ಗೆ ವೆಟರಿನರಿ ಡಾಕ್ಟರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು, ಪಶುಸಂಗೋಪನೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಲ್ಲ. ಈಗ ಒಬ್ಬ ರೈತನು ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ಜೊತೆ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ತಂದು, ಅದು ಎಲ್ಲಯಾದರೂ ಸತ್ತು ಹೋದರೆ, ಅವನ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಂಶವೇ ನಾಶವಾಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ವೆಟರಿನರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕ್ಷಮಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಂಬಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ (ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂತಹ ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕೊಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವೋ,

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ)

ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟು ಹಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಈ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಏನೇನೂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯು ಬಹಳ ಪುರಾತನ ವಾದುದು, ಮತ್ತು ರೈತನಿಗೆ ಬಹಳ ಅವಶ್ಯವಾದುದು. ಈ ಇಲಾಖೆಯು 7-8 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ಅನೇಕ ಇವೆ. ಈಗ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲೇ ಇದೊಂದು ಪರ್ವ ಕಾಲ. 5-6 ಸಂಸ್ಥಾನದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳು ಬಂದು ಒಂದು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸೇರಿವೆ. ಒಂದೊಂದು ಭಾಗದ ಕಾನೂನು ಒಂದೊಂದು ತರಹ ಇದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಏಕರೂಪವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನೂ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಯೂನಿಫಾರ್ಮ್ ರೆಜಿಸ್ಲೇಶನ್ ತರಬೇಕಾದರೆ ಬಹುಶಃ 4-5 ವರ್ಷವಾದರೂ ಹಿಡಿಯಿತು. ಇನ್ನೂ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಅನೇಕ ಬೇರೆ ವಿಧವಾದ ಕೆಲಸಗಳು ಇವೆ. ಭೂಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾನೂನುಗಳು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವ ಕಾಲ ಇದು, ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂವಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು, ಟೆನೆನ್ಸಿ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಶನ್ ಮತ್ತು ಈ ಸರ್ವೆ ಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟ್. ಈ ಸರ್ವೆ ಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟ್ 40 ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಬರುವುದು ಇದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಇವೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ಕೊಂಡು ತಾಲೂಕ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಹಿಂದೆ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಏನು ಕೆಲಸ ಇತ್ತೊ, ಅದರ 10-12 ಪಾಲಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಒಬ್ಬ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯ ಸಾಲಗಾರನು ಅದನ್ನು ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡ ಬಹುದು ಎಂದು ಯೋಚಿಸಬಹುದು, ಆದರೆ ಅದೇ 10-6 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಏರಿ ಹೋದರೆ, ಅವನಿಗೆ ಅಲ್ಲಯೇ ಒಂದು ಅಲಸ್ಯ ಹಿಡಿದುಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾದ ಮನೋಭಾವ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲೂ ಬಂದಿದೆಯೋ ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಕೆಲಸಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗಿವೆ. ಇದು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬುನಾದಿ ರೂಪದಲ್ಲಿದ್ದಂತಹ ವಿಲೇಜ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್‌ರಾದ ಶ್ಯಾನುಭೋಗ, ಪಟೇಲ, ತೋಟಿ, ತಳವಾರ, ನೀರಗಂಟಿ ಮೊದಲಾ ದವರು ರೈತನಿಗೆ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಕೊಡತಕ್ಕಂತವರು. ಅಂಥವರನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ ಕಾಲ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಕಾನೂ ನನ್ನು ತಂದಿದೆ. ತಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಅದು ಆಗಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಕೆಲಸ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೋದುದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಈ ಅನಾದಿಕಾಲ ದಲ್ಲಿದ್ದಂತಹ ಹೆರಿಡಿಟರಿ ಹಕ್ಕನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ನೇರವಾದ ನೇಮಕಯಾಡುವುದು. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಗೋವಾಲ ಗಾಡರು ಹೇಳಿದುದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶವಿದೆ. ಈ ವಿಲೇಜ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಸರಿಯಾಗಿ ಪಹಣಿ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಬರೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋಗಿ ಶಾನುಭೋಗನ ಹತ್ತಿರ ರೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳೇ ಮೊದಲಾದುವುಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಮುಗಿಸಿ ತಂದು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಉಂಟು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಅದು ಹಳೆಯದು ಸ್ವಾಮಿ, ಹೊಸದು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಹೊಸದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಮಾಟಿಂಗಿಗೆ ಬಂದರೆ ಅಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇದರಿಂದ ಈ ವಿಲೇಜ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಒಂದು ತ್ರಿಶಂಕು ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಇನ್ನು ಇದು ಸರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಸುಪ್ರೀಮ್ ಕೋರ್ಟು ಜಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದು ಹೊಸಬರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅವರು ಮುಂದೆ ಯಾವ ತರಹ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಬೇರೆ ಮಾತು. ಆದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಹತೋಟಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ರೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಈಗ ಏಕರೀತಿಯ ಯೂನಿಫಾರ್ಮ್ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಶನ್ ಆಗಿ ಈ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಬರುವುದು ಸರ್ವೆ ಇಲಾಖೆ. ಈ ಸರ್ವೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ 10-12 ವರ್ಷಗಳ ರೆವೆನ್ಯೂ ಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟ್ ನಡೆದು ಈಗ ಮುಗಿಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈಗ ಸರ್ವೇಯರ್ಸ್ ಆಗಿ 500 ಜನರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಗೆ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಬಹುಶಃ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅವರು

ಅದನ್ನು ಪಬ್ಲಿಷ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಸಮಯ ಕೊಡಬೇಕು. 500 ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ 5,000 ಅರ್ಜಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬನಿಗೆ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂಗೆ ಕಡಿಮೆ ಪಕ್ಷ 6 ನಿಮಿಷವಾದರೂ ತೆಗೆದರೆ, ಪಿ. ಎಸ್. ಸಿ.ಗೆ ಆರು ತಿಂಗಳು ಆದರೂ ಆಗಬಹುದು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳ ಕೆಲಸಗಳು ಅವರಿಗೆ ಇರುತ್ತವೆ. ಫೋಡಿ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ರೈತನಿಗೆ ಇರುವ ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೂ ಸರ್ವೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಬೇಕು. ಆಗಬೇಕಾದರೆ 500 ಸರ್ವೇಯರುಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸರ್ವೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಕೆಲಸ ಆಗುವವರೆಗೂ ರೈತರಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ರೈತನಿಗೆ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಸಾಲ ಸೋಲವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಖಾತೆ ಅವನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ನೂರಾರು ಕಿರುಕುಳಗಳಿಗೆ ರೈತ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಾನೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನೇ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಟೀಕಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮೂಲಭೂತವಾದ ಹಕ್ಕುಗಳಿವೆ. ಯಾರಿಗಾದರೂ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವನೆ ಬಂದರೆ ಅವನು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಅದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ರೈತನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾರ್ಯಗಳೂ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಅಂಥ ಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ವೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂಚೆ ನರಿಯಾದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅನೇಕ ತರಹ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೂ ಉತ್ಸಾಹ ಬಂದಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕೆಲಸ ಸುಗಮವಾಗಿ ನೆರವೇರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಇದೆ.

ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಲಂಚರುಷುವತ್ತುಗಳು ಪೂರ್ವದಿಂದಲೂ ಇರುವುದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಒಂದು ಕಾರಣವೇನಿತ್ತು ಎಂದರೆ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನು ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಗಿಯೇ ರಿಟೈರ್ ಆಗುತ್ತಿದ್ದ. ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಮೋಷನ್‌ಗಳೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅವರು ಇರಬೇಕಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಬೇಡವೇ ಬೇಡ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಬಂದು ಲಂಚ ರುಷುವತ್ತುಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗಲು ಇದು ಒಂದು ಕಾರಣ ಎಂದು ತಜ್ಞರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪ್ರಮೋಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ 119 ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಏಳೆಂಟು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರುಗಳ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನೂ, ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ಸ್ ಎಂದು ಕೆಲವು ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನೂ ನಾರ್ಮೈಜು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹ ಬಂದಿದೆ. ಅವರೂ ಕೂಡ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ನಮಗೆ ಕೆಲವು ಡಿನಾಮಿನೇಷನ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪುಗಳು ಬೇಕಾಗಿವೆ, ಅವುಗಳ ಅಭಾವವಿದೆ. ಇವು ನಾಸಿಕದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚಾಗಿ ಬರಬೇಕು. ನಾವು ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ಟ್ಯಾಂಪುಗಳ ಅಭಾವ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದೂ ಒಂದು ಕಾರಣ. ಜನನಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆದಷ್ಟೂ ಇರುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಕೆಲವು ಜಗಳಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಆಗ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ಸ್ ಇವೆಲ್ಲ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ ಪೇಪರುಗಳ ಅಭಾವ ಹೆಚ್ಚಾಗಲು ಒಂದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ ಪೇಪರುಗಳ ಅಭಾವವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ರೆವಿನ್ಯೂ, ಸರ್ವೆ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ರೈತರಿಗೆ ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿ ಅಡಳಿತ ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ನಾವು ಈಗ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಆಡಳಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಾಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ನರಿಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. People will get the Government they deserve ಎನ್ನುವ ನಾಣ್ನುಡಿ ಸತ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ನಾನು ನರಿಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಹೆದರಿಸಿ, ಬೆದರಿಸಿ ನರಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೋದರೆ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಹಾಗೆ ಇರುತ್ತದೆ! ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ವರದಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನಂತೋಷಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಒಂದೇ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ನರಿಪಡಿಸುವುದು ಎಂದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜನರೂ ನರಿಹೋಗಬೇಕು.

ಈಚೆಗೆ ಭೂಮಿ ಭಾಗ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಇದ್ದ ಭೂಮಿ ಎಲ್ಲ ಮುಗಿದುಹೋಯಿತು. ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಹಾಸನ ಮೊದಲಾದ ಮಲೆನಾಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಹೊರತು ಉಳಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲ. ಇರುವ ಭೂಮಿಯನ್ನೇ ಎಲ್ಲರೂ ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಹೊಡೆದಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಮೋಸ, ದಗಾಬಾಜಿ ಬಂದು ಬೇರೆಯವರ ಜಮೀನನ್ನು ಉತ್ತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ತಪ್ಪು ದಾರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ)

ಟಿ. ಟಿ. ಕೇನುಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದೆ. ಅಂಥದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ರೆಗ್ಯುಲರೈಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನೇ ಫೈನಲ್ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಒಂದು ಸಲ ರೆಗ್ಯುಲರೈಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅದೇ ಅಂತಿಮವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಾವ ಮಾರನೆಯ ದಿನವೇ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನು ಎಲ್ಲಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಬಗರ್ ಹುಕುಂ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಟಿ. ಟಿ. ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಕಪ್ಪಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಒಂದರಲ್ಲೇ ಆರು ಸಾವಿರ ಟಿ. ಟಿ. ಕೇನುಗಳಿವೆ. ಅದನ್ನು ರೆಗ್ಯುಲರೈಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಮಾರನೇ ದಿವಸವೇ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನನ್ನು ಉತ್ತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ರೈತರು ತಮ್ಮ ಭೂಮಿ ಎಷ್ಟಿದೆ, ಸರ್ಕಾರ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದೆ ಅಷ್ಟನ್ನು ಉತ್ತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ, ಅದು ಅವನ ಹಕ್ಕು. ಆದರೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಉತ್ತುಕೊಳ್ಳೋಣ ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವನೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಟಿ. ಟಿ. ಇಲ್ಲದಂತೆ ಅದನ್ನು ಕೊನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ನಾನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಯಾವ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ರೆಗ್ಯುಲರೈಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ, ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಉತ್ತುಕೊಂಡಿರುವ ರೈತರಿಗೆಲ್ಲ ಅವರು ಉತ್ತುಕೊಂಡಿರುವ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಅವರಿಗೆ ಖಾಯಂ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಬಲ್ಲ ಕದೀಮರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನಿಂದ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ರೆಗ್ಯುಲರೈಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸ್ಮಶಾನಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಉತ್ತುಕೊಂಡು, ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಉತ್ತುಕೊಂಡು, ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಡದೆ ಉತ್ತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಅಂಗಳವನ್ನು ಕೂಡ ಉತ್ತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಪ್ರವಾಸ ಹೋದಾಗ ಇಂಥ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆ, ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿ ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ ನನಗೆ 300-400 ಅರ್ಜಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ನಾನು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿರುವಾಗ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ತಂದು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಬೇರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಹೋದಾಗ ನನಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಪೋಸ್ಟ್ ಮೂಲಕ ಅರ್ಜಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಸುಮಾರು 300-400 ಅರ್ಜಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿ ಸೈನ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದೆರಡು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಒಂದೊಂದಕ್ಕೂ ಒಂದೊಂದು ಫೈಲ್ ಬಿಲ್ಡ್ ಅಪ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ರಿಜೆಕ್ಟ್ ಆಗುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ರಿಜೆಕ್ಟ್ ಆಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಫೈಲನ್ನು ತೆಗೆದು ಪುನಃ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಅದರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ವಿಳಂಬವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಗುಜರಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪದ್ಧತಿ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವಾರದು. ಈ ರೀತಿ ಅರ್ಜಿ ಗುಜರಾಯಿಸುವ ಪದ್ಧತಿ ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಹೋದರೆ ಅಷ್ಟು ಬೇಗ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ತರಬಹುದು. ವಿಧಾನ ಸಭೆ ನಡೆಯುವಾಗ ರೈತರ ಒತ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟು ಬಿದ್ದು ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವು ನನ್ನ ಆಫೀಸು ಬೆಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಏಳೆಂಟು ದಿನಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಹಿಂದಿನಿಂದ ಉಳಿದಿರುವುದನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಆ ಮೇಲೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ದಿನಗಳಾಗುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಊಹೆ ಮಾಡಬಹುದು. ನನ್ನ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಈ ರೀತಿ ಆಗುವಾಗ ಡಿವಿಜನರ್ ಕಮಿಷನರ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅರ್ಜಿಗಳು ಕಡಮೆಯಾದರೆ ಅದರಿಂದ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪನವರಿಗೆ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಣ್ಣಾರಾಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹೇಳಿದರು, ಕಂದಾಯದ ಇರಾಖೆಗೆ ಬಹಳ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ, ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು ನಾಲ್ಕೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ, ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು. ಇದನ್ನು ಬೇರೆ ಇರಾಖೆಗಳಿಗೂ ಹೋಲಿಸಬೇಕು. ರೆವಿನ್ಯೂ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ವಿಡಿಜನರ್ ಕಮಿಷನರ್, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು, ತಹಸೀಲ್ದಾರರು, ಇವರ ಸಿಬ್ಬಂದಿ, ಶಾನುಭೋಗರು, ಪಟೇಲರು, ತೋಟ ತಳವಾರರು ಇವರ ಸಂಬಳವೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇವರೆಲ್ಲ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಅವರು ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

6-00 P.M.

ರೆವಿನ್ಯೂ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇರಾಖೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಇರಾಖೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 4-5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಂದಾಯ ಜೊತೆಗೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ರೆವಿನ್ಯೂ ಬರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಕೇಶವ ಮೂರ್ತಿಗಳು ಇರತಕ್ಕ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಸತ್ತರೆ ತಹಸೀಲ್ದಾರರನ್ನು ಕರೆಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈರೀತಿ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇರಾಖೆ ಅನೇಕ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹಣಕಾಸಿನ ರೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ವಸೂಲ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಬಹಳ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಣ್ಣಾರಾವ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಸರಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಅನಿಮಲ್ ಅಸ್ಪೆಂಡ್ರಿ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಆ ಇರಾಖೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಡೈರಿ ಕಾಮಧೇನು ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ತಿಪಟೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ತೆಂಗಿನ ಮರದಿಂದ 8 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಏನೂ ಪ್ರತಿಫಲ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಫಲ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಸುಮ್ಮನಿರಬಾರದು. ತೆಂಗಿನ ಗಿಡ ನೆಟ್ಟಮೇಲೆ ಒಂದನೇ ವರ್ಷ ಏನೂಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡು-ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು-ಐದು-ಆರನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾಯಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಪತರುವಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮಿಲ್ಕ್ ಡೈರಿಯೂ ಸಹ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೇ ನೋಡಲಿ ಯಾವ ಡೈರಿಯೂ ರಾಛದಾಯಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಿಲ್ಕ್ ಡೈರಿಯೇನೋ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಆದರೆ ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ಡೈರಿ ರಾಛದಾಯಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಲಕ್ಷ ಪೌಂಡುಗಳಷ್ಟು ಹಾಲು ಬರಬೇಕು. ಅಷ್ಟು ಹಾಲು ಈಗ ಎಲ್ಲಿದೆ? ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಡೈರಿಗಳಾಗಬೇಕು. ಡೈರಿಗಳನ್ನು ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ 1¼ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಯೂನಿಸೆಫ್‌ನವರು 40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಮೆಷಿನರಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಿಕ್ಕಿದ್ದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು 5-6 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಡೈರಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ನುತ್ತಲೂ ಹಾಲನ ಡೈರಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಮದ್ರಾಸ್ ಮಾಧವರಾಂ ಡೈರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಡೈರಿಯನ್ನು ಹೋಲಿಸಿದರೂ ನಮ್ಮ ಡೈರಿಯೇ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತು ಆ ಮದ್ರಾಸ್ ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಲು ನಮ್ಮಷ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ ದನಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮೇವು ಇಲ್ಲ. ಹುಲ್ಲು ಇಲ್ಲ, ಹಸೀ ಹುಲ್ಲು ಎಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆಂಬುದೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಬಂದಿರುವಾಗ ಇನ್ನು ಹುಲ್ಲು ಎಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ? ಹುಲ್ಲಿಗೆ ತುಂಬಾ ಅಭಾವ ಈಗ ಬಂದಿರುವಾಗಲೂ ನಮ್ಮ ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ 20 ಸಾವಿರ ಲೀಟರ್ ಹಾಲು ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 16 ಸಾವಿರ ಲೀಟರನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ 16 ಅಥವಾ 18 ಬೂತ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ಡೈರಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಲಿನ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಅಲ್ಲ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯೂ ಸಹ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಲ್ಲ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಭವಿಷ್ಯ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಡೈರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಈಗ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುತ್ತಿವೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ-ಭದ್ರಾವತಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡ-ಈ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಡೈರಿಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲಿವೆ. ಇದು ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರಿಜ್ ಅರ್ಜಿಗಳು ಇದ್ದ ಕಾರಣ ಕೆಲವು ಪ್ರೊಮೊಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ನೌಕರರಿಗೆ ಒಂದು ಉತ್ಸಾಹ ಬರುವಂತೆ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವೆಟರಿನರಿ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ಸ್ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ಮಾಡಿದರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಮುಷ್ಕರ ಹೂಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯೊಂದೇ ಅಲ್ಲ, ಇನ್ನೂ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಸರ್ವೆಕ್ಟ್ಸ್‌ನ ಸಹ ಸರ್ಕಾರ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದೆ. ಈಗ ಅವರುಗಳಿಗೆ 50 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಸಂಬಳ ಜಾಸ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ವೆಟರಿನರಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ 170 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೇಸಿಕ್ ಸಂಬಳದಿಂದ 225 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೇಸಿಕ್ ಸಂಬಳವಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಸಂಬಳವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ವೆಟರಿನರಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಈಗ ಅವರಿಗೆ ವೆಟರಿನರಿ ಸರ್ಜನ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಒಂದು ಹೊಸದಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ 20-22 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ)

ಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಗ್ರಾಜುಯೇಟುಗಳ ಹಾಗೆ ಈ ವೆಟರಿನರಿ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್‌ಗಳೂ ಸಹ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಇರಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಈ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಸಹ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಗ್ರಾಜುಯೇಟುಗಳಿಗೂ ಸಹ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಮದ್ರಾಸ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿರುವಂತೆ ನಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನದಲ್ಲಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಕಡೆಯದಾಗಿ ಫ್ಯಾಮಿನ್‌ರಿಲೀಫ್ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಬಹಳ ಕಾತುರವಾಗಿ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಹಾರ ಚರ್ಚೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಫ್ಯಾಮಿನ್ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಹೆಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅರಿಕೆ. ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದು ಹಿಂದಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ. ಬಹಳ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಿವೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಫ್ಯಾಮಿನ್ ರಿಲೀಫ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು 5 ಅಥವಾ 6 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 20-30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಅದೇ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಾಂಟೂರ್‌ಬಂಡಿಂಗ್ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಅಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇರಿಗೇಷನ್ ವೆರ್ಕ್ಸ್‌ಗಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ 15-20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ಗೆ, ಕೆರೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ, ಅರಣ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಡಿ-ಸಿಲ್ಟ್ ಮಾಡಲು ಫೀಡರ್ ಚಾನಲ್ಲಿಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರೂರರ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಫಿಕೇಷನ್ನಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದಿನ ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಕೋಡನ್ನೂ ಏಕೆ ನೋಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿದರು. I have not seen the Famine Code.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—The Government have come forward and said that the Famine Could be maintained.

Sri M. V. KRISHNAPPA.—We have never followed nor it is possible to follow the Famine Code.

ಹಿಂದಿನ ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಕೋಡಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವಹಾಗೆ ರಿಲೀಫ್‌ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನೇಕರು ಸತ್ತುಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಗಂಜಿಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಒಟ್ಟು ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಪಾಲಸಿ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳುಗಳು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕರವಾದುವು; ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು 3 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ನಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಯಾರ್ಡಿಯವರು ಇಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಮೈಸೂರಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಶಿಫಾರ್ಸುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 3 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರಿನ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹಣ ಸಹಾಯಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಸೂಚನೆಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಇನ್ನೂಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನಾವೂ ಕೂಡ ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಂದೆ ಬರುವ 4-5 ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜನಗಳು ಅಭಾವಕ್ಕೊಳಗಾಗದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಾಣಹಾನಿ ಯಾವುದೂ ಆಗದ ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ತ್ವರಿತವಾದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಲೆವೆಲ್ಲನಲ್ಲಿ ರಿಲೀಫ್ ಕಂಡಿಷನ್ಸ್ ಎಂದು ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಈ ಆದಿವೇಶನದ ನಂತರ ಮನೆಗೆ ಪಾಪಸ್ಸು ಹೋಗುವಾಗ ತಂತಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನು ರಿಲೀಫ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಾಗುತ್ತಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಈಗಾಗಲೇ ತಾಲ್ಲೂಕು ಲೆವೆಲ್ಲನಲ್ಲಿ ತಹಸೀಲ್‌ದಾರ್ ಬಿ. ಡಿ. ಒ. ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಚೇರ್‌ಮನ್, ಅವರ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿ

ನಿಯರ್, ಜೊತೆಗೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಇವರೆಲ್ಲರೂ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದುಸಾರಿ ಸೇರಿ ಈ ಸಂಧರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಯಾವ್ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಕೂಡಲೇ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇಂಡಿವಿಜುಯಲ್ ಆಗಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಟಾಂಟಾಂ ಹೊಡೆಸುತ್ತೇವೆ. by beat of tom tom they must inform the people where they are going to start work and the nature of work, ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸ ಎಂಬುದನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಲೆವೆಲ್ಲಿನ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲಿಂದ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮಾಟಿಂಗ್ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಊರಿಗೆ ವಾಪಸ್ಸು ಹೋಗುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಇನ್ನು ನಾವು ಹೇಗಾದರೂ ಆಗಲೀ ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಡಬಾರದು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ 1,200 ಟನ್ ಮಿಲ್ಕ್ ಪೌಡರನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ದಿರ್ಗತಿಕರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಹಾರವನ್ನು ಹಂಚುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ವಿದೇಶಗಳಿಂದ ಬಂದ ನೆರವಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ 4 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಮತ್ತು 1,200 ಟನ್ ಮಿಲ್ಕ್ ಪೌಡರನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಂಡು ರಿಲೀಫ್ ಸೆಂಟರನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದರ ಮೂಲಕ ನಿರ್ಗತಿಕರು, ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಇಳಿವಯಸ್ಸಿನವರ ತಕ್ಕವರಿಗೆ ಹಂಚಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ದುರ್ಬಿನಿಯೋಗ ಆಗದ ಹಾಗೆ, ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಜಮೀನಿಲ್ಲದೆ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ತೀರ ಕೇವಲ ಬಡವರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು 60, 70 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಯಾರೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವಂಥವರನ್ನು ಒಂದು ಲಿಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ, ಅವರಿಗೆ ರೇಷನ್‌ಕಾರ್ಡ್ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜನಗಳಿಗೆ ಆಹಾರಧಾನ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದೂ, ಮತ್ತು 6 ಲಕ್ಷ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಾಲು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಹಾಗೂ ಕೇರ್ ಸಂಸ್ಥೆಯವರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮಧ್ಯಾನ್ಹದ ಉಪಹಾರ ವನ್ನೂ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದೂ ನಾವು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಬ್ಬರು ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಆಫೀಸರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಈಗ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಅಭಾವ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯ ತಹಶೀರ್ದಾರರು ಮಾಡಿಸಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಬಿ. ಡಿ. ಓ. ಮಾಡಿಸಬೇಕೇ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ತೊಂದರೆ ಬಂದು ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ತೊಂದರೆ ಬಾರದಹಾಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಸಹಕಾರವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಮುಂದೆ ಬರುವ ಪರಾಭವ ಸಂವತ್ಸರವು ಹಿಂದಿನ ಸಂವತ್ಸರವು ಬಿಟ್ಟುಹೋದ ಆಹಾರದ ಅಭಾವವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರಾಭವಗೊಳಿಸುವುದು. ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟದ ಕಾಲವು ಹೋಗಿ ಸುಖ ಸಮೃದ್ಧಿಯ ದಿನಗಳು ಬರಲಿವೆ. ಈ ವರ್ಷ ಬುಧನು ರಾಜನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಮಂತ್ರಿಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಬುಧನೇ ಇದ್ದಾನೆ. ಸೈನ್ಯಾಧಿಪತಿಯೂ ಬುಧನೇ ಆಗಿದ್ದಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ 12 ಕೊಳಗ ಮಳೆ ಬಂದು 10 ಕೊಳಗ ಬೆಳೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದಿನವರ್ಷ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ವರ್ಷ ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಯಾರೂ ಚಿಂತಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನನ್ನ ಬೇಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಸನ್ನೂ ಕಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದೆ ಅವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That the respective sums not exceeding the amounts mentioned in Demands Nos. 2, 7, 8, 22, 33 and 42 moved by the Minister for Revenue be granted to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st March 1967."

(The motion was adopted.)

(As directed by the Chair the motion for Demands for Grants voted by the House are reproduced below.)

DEMAND NO. 2.—LAND REVENUE.

9. *Land Revenue.*

"That a sum not exceeding Rs. 2,31,74,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1967, in respect of 'Land Revenue .''

DEMAND NO. 7.—STAMPS.

14. STAMPS.

"That a sum not exceeding Rs. 11,49,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1967, in respect of 'Stamps'."

DEMAND NO. 8.—REGISTRATION.

15. *Registration Fees.*

"That a sum not exceeding Rs. 23,96,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1967, in respect of 'Registration Fees'."

DEMAND NO. 22.—ANIMAL HUSBANDRY.

33. *Animal Husbandry.*

"That sum not exceeding Rs. 2,95,67,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1967, in respect of 'Animal Husbandry'."

DEMAND NO. 33.—FAMINE.

64. *Famine Relief.*

"That a sum not exceeding Rs. 33,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1967, in respect of 'Famine Relief'."

DEMAND NO. 42.—COMPENSATION TO ZAMINDARS.

92. *Payment of Compensation to Land-holders, etc., on the abolition of Zamindari System.*

"That a sum not exceeding Rs. 36,73,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1967, in respect of 'Payment of Compensation to Land holders, etc., on the Abolition of Zamindari System'."

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮಾದಪ್ಪಗೌಡ (ನಾಗಮಂಗಲ).—ಕಂದಾಯವನ್ನು ಮಾಫೀ ಮಾಡುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕಂದಾಯ ಮಾಫಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬರೆದುಕೊಡಿ. ನಾಳೆ ಅಪ್ರೊಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ ಬಂದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

The House will now adjourn to reassemble tomorrow at 1 P.M.

The House adjourned at Fifteen Minutes past Six of the Clock to meet again at One of the Clock on Wednesday, the 30th March 1966.

WD 6715—GPB—500—4-7-66